

KAMİL İMAN

Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman eder, maruf olanı emreder, münker olandan sakındırır ve hayırlarda yarışır. İşte bunlar salih olanlardır.

(Al-i İmran Suresi, 114)

HARUN YAHYA

"Kamil" sıfatı, yetkin, eksiksiz, mükemmel anlamlarını taşır. Bu kitapta konu edilen "Kamil İman" da, bir insanın ulaştığı imani olgunluğun ve derinliğin en ileri, en mükemmel derecesini ifade eder.

Her insan üstün bir ahlaki hedeflemekle ve buna gayret etmekle sorumludur. Bu konuda insanların önüne herhangi bir sınır konmamıştır. Allah'a gönülden iman eden, O'na samimiyetle yakınlaşmaya çalışan her mümin bu ahlaki kazanabilir ve "imani olgunluğa" erişebilir.

Bu kitabın yazılış amaçlarından biri, her işte Allah'a yönelip dönmenin, daima Allah'ın rızasını ve dostluğunu kazanmaya çalışmanın ve kayıtsız şartsız güzel bir ahlak sergilemenin sonucunda oluşan "imani olgunluğu", diğer bir deyişle "Kamil İman"ı tanımlamak, dine samimiyetle sarılan her insanın bu üstün ahlaki yaşamasına vesile olmaktır. Bir diğer amaç da, Allah korkusu ve samimiyetle yaklaşıldıktan sonra, "peygamber ahlakı"na ulaşabilmenin önünde hiçbir engel olmadığını bildirmektir.

YAZAR HAKKINDA: Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularla pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 60 ayrı dile çevrilen yaklaşık 300 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ
رَسُولُهُ
صَلَّى

OKUYUCUYA

- Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.
- Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğu şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

KAMIL IMAN

HARUN YAHYA
(ADNAN OKTAR)

KAMİL İMAN

Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe
iman eder, maruf olanı emreder, münker
olandan sakındır ve hayırlarda yarışırlar
İşte bunlar salih olanlardır.
(Al-İmran Suresi, 114)

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan kanlı bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 60 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğenilerek okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavut-

ça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelihi (Mauritius'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurtdışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarın edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalmabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

1. Baskı: Temmuz 1999
2. Baskı: Ağustos 2000
3. Baskı: Mayıs 2002
4. Baskı: Ağustos 2005
5. Baskı: Ekim 2005
6. Baskı: Şubat 2006
7. Baskı: Aralık 2006
8. Baskı: Mart 2009

ARAŞTIRMA YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

Giriş	33
Kamil İman Nedir?	36
Kamil İman Sahibinin Allah İnancı	40
Kamil İman Sahibinin İbadetleri	47
Kamil İman Sahibinin Kadere Teslimiyeti	57
Kamil İman Sahibinin Dünya Hayatına Bakışı Açısı	62
Kamil İman Sahibinin Ölüme Bakış Açısı	66
Kamil İman Sahibinin Ahiret İnancı	69
Kamil İmanın Getirdiği Üstün Ahlak	73
Kamil İman Sahiplerinin Güzel Yaşantısı	108
Kuran'da Kamil İman Örnekleri	111
Sonuç	127
Kuran'da Kamil İman Sahipleri	130
Kamil İman Sahibi Bir Mümin	134
Darwinizm'in Çöküşü	144

YARATILIŞ GERÇEĞİ

Darwinizm bu kuşu oluşturan milyonlarca atomdan "sadece bir tanesinin" nasıl var olduğunu ve nasıl denge bulunduğunu açıklamaktan bile acizdir. Allah'a iman etmeyen herkes kaçınılmaz yenilgiyle er geç karşılaşacaktır. Bu gerçeği fark edemeyen materyalistler ve Darwinistler son derece boş bir çaba içerisinde olduklarını kabul etmeli ve bu bölümde yer verilen iman hakikatleri üzerinde düşünmelidirler.

Ağırlığı 3 gr olan ve Allah'ın olağanüstü güzel renklere ve özelliklere sahip olarak yarattığı kolibri kuşunun uçuşunun insan gözüyle algılanması mümkün değildir. Saniyede 30 ila 40 kere kanat çırpın kolibrinin kalbi bu sırada dakikada 1440 defa atabilir.

www.Darwinistaldatmacaninincelikleri.com

İlk bakıldığında hiçbir savunma aracı yok gibi görünen balon balıkları geçici süreler için kendilerini şişirme yeteneğine sahiptirler. Balık, hava veya su yutarak bedenini iki katına kadar çıkartarak düşmanın kendisini yutmasını engeller. Bu korunma yöntemini balığa ilham eden Allah'tır.

www.harunyahyaninvesileolduklari.com

Ceylan oldukça ürkek bir canlıdır ancak yavrusu takip edilen bir ceylan tamamen farklı davranır ve toynakları ile çakalları tekmeleyebilir. Veya saldırganları yavrularından uzaklaştırmak için kasten hayvanların yakınında koşarak dikkati kendine çekebilir. Darwinistler bu fedakar davranışların kendiliğinden ortaya çıkamayacağını, bunları ceylana Allah'ın ilham ettiğini düşünmezler.

*İşte böyle: çünkü Allah, hakkın ta Kendisi'dir.
O'nun dışında, onların taptıkları ise,
şüphesiz batılın ta kendisidir.
Gerçekten Allah, Yücedir, büyüktür.
(Hac Suresi, 62)*

Kör tesadüflerin kutuplarda yaşayan bir canlının koruyucu kürkünü, kalın yağ tabakasını var etmesi mümkün değildir. Buz ve kar tabakaları altında yaşayan kutup ayıları, dondurucu soğuklarda yaşamlarını sürdürebilecekleri herşeye sahip olarak bir anda yaratılmışlardır. Bu iri cüsseli hayvanların yavrularına gösterdikleri şefkat ve merhamet Allah'ın sonsuz şefkat ve merhameti iledir.

www.hayvanlaralemi.net

Işığın kolay geçtiği temiz sularda yaşayan balıklar iyi görürler. Derinde yaşayanlarda gözler oldukça büyük, bulanık sularda yaşayan balıklarda ise gözler küçüktür. Tek bir canlı türünün gözlerinde var olan bu çeşitlilik evrimcilerin tesadüf iddialarıyla açıklayamadıkları konulardan yalnızca biridir.

www.dogalseleksiyon.com

Dünyanın neresine giderseniz gidin her canlının tam ihtiyaç duyduğu ve hepsi birbirinden farklı özelliklere sahip olarak yaratıldığını görürsünüz. Örneğin panda yavruları ilk doğduklarında son derece küçük ve savunmasızdır. Anne panda yavrusuna karşı çok şefkatlidir ve 1,5 seneden daha uzun bir süre yavrusuna bakacaktır. Bütün bunları ilham eden Allah'tır. Allah'tan başka hiçbir güç yoktur.

*Hak melik olan Allah pek Yücedir,
O'ndan başka İlah yoktur; Kerim olan
Arş'ın Rabbidir.
(Müminun Suresi, 116)*

www.cocukbahceleri.com

Resimde görülen kum balığı fosili 50 milyon yaşındadır ve 50 milyon yıldır hiçbir değişime uğramamıştır. Günümüz denizlerinde yaşayan kum balıklarıyla aynı olan bu fosil, evrim teorisinin geçersizliğinin bir delilidir. Altta görülen canlı kum balığı ile 50 milyon yıllık fosili arasındaki benzerlik açıkça görülmektedir.

Üstte 50 milyon yıllık kum balığı fosili.

Yanda günümüzde yaşayan bir kum balığı.

Milyonlarca fosil içinde bir tane bile yarı timsah yarı tavşan, ya da yarı yılan yarı tavşan özellikleri taşıyan canlı örneği görülmemiştir. Ancak, tavşanların hep tavşan olarak var olduklarını gösteren binlerce fosil vardır. Fosillerin gösterdiği gerçek açıktır: Canlılar evrim geçirmemişlerdir, onları Allah yaratmıştır.

Altta 33 milyon yıllık tavşan fosili görülmektedir. Yanda ise günümüzde yaşayan bir tavşan vardır.

Fosiller evrimcilerin canlıların birbirlerinden türedikleri, aşama aşama geliştikleri iddialarını yerle bir etmektedir. En altta günümüzde yaşayan bir ringa balığı görülmektedir, üstündeki resimde ise yan yana fosilleşmiş iki ayrı ringa türü görülmektedir. Tüm detaylarıyla fosilleşmiş olan bu balıklar, canlıların yaratıldığıının delili niteliğindedir.

*54- 37 milyon
yıllık ringa
balığı
fosili.*

*Günümüzdeki
canlı ringa
balığı örneği*

Yeryüzünün dört bir yanından derlenen yüz binlerce bitki fosili, evrim teorisini kesin olarak yalanlamaktadır. Resimdeki söğüt yaprağı fosili de, 50 milyon yıldır söğütlerin değişmeden varlıklarını devam ettirdiklerinin delilidir. Söz konusu fosil, bitkilerin evrim geçirmediğini, yaratıldığını söylemektedir.

Yaklaşık 54 - 37 milyon yıllık söğüt yaprağı fosili. Yanda söğüt yaprağının günümüzdeki canlı örnekleri.

Deniz iğnesi, deniz atlarıyla aynı familyaya dahil olan küçük bir balık türüdür. 23 – 5 milyon yaşındaki deniz iğneleriyle, günümüzde yaşayan deniz iğneleri birbirinden farklıdır. Bu durum, canlıların kademeli olarak evrimleştiklerini ileri süren Darwinistleri yalanlamaktadır.

www.darwinistpanik.com

Üstte 23-5 milyon yıllık deniz iğnesi fosili. Yanda deniz iğnesinin günümüzdeki canlı örneği.

Her bir sürüngen türünün kendine has özelliklerle bir anda var olduklarının ve var oldukları müddetçe hiçbir değişikliğe uğramadıklarının sayısız fosil delili bulunmaktadır. Bu delillerden biri de resimde görülen 50 milyon yıllık yılan fosilidir.

www.unludarwinistyanlar.com

Yılan
Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Messel Oluşumu, Almanya

100 milyon yıldır en küçük bir değişikliğe dahi uğramayan uçan balıklar, evrimcilerin canlıların kökeni ve tarihi hakkındaki tüm iddialarını yerle bir etmektedirler. Bilimsel bulgular canlıların kademeli olarak evrimleşmediklerini, Yüce Allah tarafından yaratıldıklarını ortaya koymaktadır.

www.benzersizikler.com

Üstte 100-95 milyon yıllık uçan balık fosili. Yanda ise uçan balıkların günümüzde yaşayan bir örneği görüliyor.

Günümüzde sadece iki familyası soyunu devam ettiren mersin balıkları hep mersin balığı olarak var olmuşlardır. En aşağıdaki resimde görülen ve Çin'de bulunmuş olan 144-65 milyon yaşındaki mersin balığı fosili de bu gerçeği doğrulamaktadır.

www.darwinistleresorun.com

Yandaki resimde, 144-65 milyon yıllık mersin balığı fosili.

Üstteki resimde ise günümüz denizlerinde yaşayan bir mersin balığı görülmüyor.

Pelobatidae (Çamuradalan) familyasına dahil olan bu kurbağa cinsinin bir kısmı arka ayaklarıyla toprağı kazarak toprak içerisinde, bir kısmı da sulu ortamlarda yaşar. Bu hayvanlar aniden ortaya çıkmışlar, yani yaratılmışlar ve ilk ortaya çıktıkları andan bu yana hiçbir "evrime" maruz kalmamışlardır.

www.guncelhaber.org

*Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi
Yaş: 50 milyon yıl
Bölge: Messel Oluşumu, Almanya*

En eski kaplumbağa fosilleri yaklaşık 200 milyon yıl öncesine aittir ve o dönemden bu yana bu canlılarda hiçbir değişim olmamıştır. Resimde görülen 37 - 23 milyon yıllık kaplumbağa fosili de, mükemmel detayları ile günümüz kaplumbağalarından farklı olmadığını göstermektedir.

www.yaratilismuzesi.com

Günümüz kaplumbağaları ve milyonlarca yıl önceki kaplumbağalar arasında hiçbir fark yoktur.

Altta 37-23 milyon yıllık kaplumbağa fosili.

Evrimciler, köpeklerle ayılar arasındaki bazı anatomik benzerlikleri öne sürerek, her iki canlının ortak bir atadan evrimleştiklerini iddia ederler. Fosil kayıtları ise bu iddianın hiçbir doğruluk payı olmadığını göstermektedir. Resimde görülen kara ayısı kafatası fosili de, ayıların herhangi bir evrim geçirmediğinin delillerindedir.

Yanda günümüz kara ayısı görülüyor.

*Ayı Kafatası
Yaş: 50 bin yıllık
Dönem: Pleistosen
Bölge: Michigan, ABD*

200 milyon yıl önce yaşamış olan timsahların da, resimde fosil örneği görülen yaklaşık 50 milyon yıl önce yaşamış olanların da, günümüzdekilerin de birbirlerinden hiçbir farkı yoktur. Timsahların yüz milyonlarca yıl boyunca değişmediğini kanıtlayan fosil bulguları aynı zamanda evrimi çürütmekte ve tüm canlıları Allah'ın yarattığı gerçeğini göstermektedir.

Timsah Kafatası

Dönem: Senozoik zaman, Eosen dönemi

Yaş: 54 - 37 milyon yıl

Bölge: Kuzey Afrika

**KAMİL
İMAN**

GİRİŞ

Allah, Kuran'ı insanlara yol gösterici olarak indirmiştir. Kuran ahlakının tam anlamıyla yaşanması ancak ayetlerin hepsinin birden uygulanması ile mümkündür.

Bu önemli gerçeğin farkına varamayan kimi insanlar, Kuran'ın bazı hükümlerini yerine getirmeye özen gösterirken, bazı hükümlerine gereken önemi vermezler. Söz gelimi bazı ibadetleri titizlikle yerine getirirken, Allah'ın Kuran'da tüm detaylarını verdiği güzel ahlakı yaşamaya aynı derecede özen göstermezler.

"Ben zaten Allah'a inanıyorum" demenin yeterli olacağını zannederler. Oysa Allah Kuran'da, **"İnsanlar, 'iman ettik' diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar?"** (Ankebut Suresi, 2) ayetiyle insanları bu konuda uyarmıştır. Bu ayetten anlaşılmaktadır ki, bir insan, "ben iman ettim" dedikten sonraki hayatında, gerçekten Allah'ı razı etmek için yaşadığını, O'nun hoşgördüğü ahlakı uyguladığını fiili olarak da göstermelidir. Karşısına çıkan her türlü durumda Allah'ın hoşnut olacağını umdukları güzel ahlakı yaşamalı, aksi bir tavır sergilemekten de şiddetle kaçınmalıdır. İşte gerçek dindar olmanın yolu budur.

Kişinin samimiyeti, Allah'ın güzel gördüğü ahlakı yaşama konusundaki çabasıyla ölçülür.

Bu konuda, halk arasında oldukça yaygın olan bir yanlış anlayış vardır. Pek çok insan, güzel ahlak ve takvanın ancak Kuran'da örnek gösterilen peygamberler, sahabeler gibi üstün ahlaklı kişiler tarafından yaşanabileceğine inanır. Oysa Allah bu insanların örneklerini, diğer insanların da aynı tavır ve davranışları göstermeleri, aynı ahlakı sergilemeleri için vermiş ve tüm insanları Kuran'da bildirilen hükümlere uymaya, İslam ahlakını eksiksiz olarak yaşamaya davet etmiştir.

İnsan, vicdanının sesini dinleyip, samimiyetten taviz vermediğinde, Kuran ahlakını Kuran'da örnek gösterilen salih müminler gibi en güzel şekliyle yaşayabilir.

Allah bir ayette şöyle bildirir:

Sonra kitabı kullarımızdan seçtiklerimize miras kıldık. Artık onlardan kimi kendi nefesine zulmeder, kimi orta bir yoldadır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda yarışır öne geçer. İşte bu, büyük fazlın kendisidir. (Fatiha Suresi, 32)

Ayette açıklandığı gibi, kimi insanlar Allah'ın çağırdığı doğru yola uymayıp zarara uğrarlar ancak kimileri de yarışıp öne geçer ve kurtuluşa erenlerden olmayı umabilir. Kuvvetli imana sahip her mümin gücünün yettiği en üstün ahlak seviyesine ulaşmaya çalışır. Çünkü Allah'ın sevgisini ve hoşnutluğunu ancak bu şekilde kazanabileceğini bilir ki onun asıl varoluş amacı da budur. Rabbimiz'i hakkıyla takdir edip, O'nun sevgisini, rızasını ve cennetini kazanabilmek...

Her insan üstün bir ahlakı hedeflemekle ve buna gayret etmekle sorumludur. Bu konuda insanların önüne herhangi bir sı-

nır konmamıştır. Allah'a gönülden iman eden, O'na samimiyetle yakınlaşmaya çalışan her mümin bu ahlaki kazanabilir ve **"imani olgunluğa"** erişebilir.

Bu kitabın yazılış amaçlarından biri, her işte Allah'a yönelip dönmenin, daima Allah'ın rızasını ve dostluğunu kazanmaya çalışmanın ve kayıtsız şartsız güzel bir ahlak sergilemenin sonucunda oluşan "imani olgunluğu", diğer bir deyişle **"kamil iman"**ı tanımlamak, dine samimiyetle sarılan her insanın bu üstün ahlaki yaşamasına vesile olmaktır.

Yine bu kitabın yazılmasındaki bir başka amaç da, derin bir Allah korkusuna sahip olduğunda ve samimiyetle yaklaşıldıktan sonra, "peygamber ahlakı"na ulaşabilmenin önünde hiçbir engel olmadığını bildirmektir. Daha da önemlisi Allah Katında kabul gören davranış biçiminin ahiret için **"ciddi"** bir çaba harcamak olduğunu vurgulamaktır. Allah bu konuyla ilgili olarak bir ayette şöyle buyurmaktadır:

Kim de ahireti ister ve bir mümin olarak ciddi bir çaba göstererek ona çalışırsa, işte böylelerinin çabası şükre şayandır. (İsra Suresi, 19)

KAMİL İMAN NEDİR?

***İşte onlar, hayırlarda yarışmaktadır ve onlar bundan dolayı öne geçmektedirler.
(Müminun Suresi, 61)***

"Kamil" sıfatı, yetkin, eksiksiz, mükemmel anlamlarını taşır. Bu kitapta konu edilen "kamil iman" da, bir insanın ulaştığı imani olgunluğun ve derinliğin en ileri, en mükemmel derecesini ifade eder. Peki bir insanın imanının olgunlaşması, mükemmelleşmesi nasıl gerçekleşir?

"Allah'a iman etmek", kişinin Allah'ın herşeyin tek yaratıcısı, tek sahibi ve tek hakimi olduğunu kavramasıdır. Her insanın O'na muhtaç olduğunu bilip, Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını ve her işi bir kader ile yarattığını anlayarak hayatın her anında O'na teslim olmasıdır. "Allah'a teslim olmak" ise, Allah'tan çok korkmakla ve O'na herşeyden ve herkesten çok bağlanıp, O'nu çok sevmekle mümkün olur. Allah'a gerçek anlamda teslim olan bir insan, kendisine yalnızca Allah'ı dost ve veli edinir. Hayatı boyunca karşısına çıkan her olayın Allah'ın iz-

ni ile gerçekleştğini ve tüm bunların özel hikmetlerle yaratıldığını bilir. Bu nedenle de her ne olursa olsun, teslimiyetli tavrından taviz vermez ve her zaman için Allah'a karşı boyun eğici, itaatli ve şükredici bir tavır içerisinde olur.

Kamil anlamda bir imana sahip olmak için, Allah'ın Kendisi'ni tanıttığı ve kullarından istediklerini bildirdiği Kuran'a eksiksizce uymak gerekir. Bu nedenle mümin, hayatının sonuna kadar Allah'ın tüm emir ve yasakları konusunda son derece titiz davranır. Allah'ın beğendiği ahlak modelini de hiçbir taviz vermeden, ölene dek sabırla uygular. **"Kamil iman"** sahibi bir müminin güzel ahlakı yaşama konusunda gösterdiği bu sabır oldukça önemli ve belirleyici bir özelliktir. Çünkü kamil iman sahibi bu vasfıyla, insanlar arasında öne çıkar. Daha önce bahsettiğimiz gibi, Kuran'da bu şekilde Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla "yarışıp öne geçenler"den (Fatır Suresi, 32) söz edilir. Ancak Kuran'da **"insanlardan kimi, Allah'a bir ucundan ibadet eder..."** (Hac Suresi, 11) ayetinde belirtildiği gibi, imanın gereklerini yaşamayan kimselerden de bahsedilir.

Kamil imanın farkı da bu noktada ortaya çıkar. İmanı içlerine tam olarak sindirememiş kişiler bir ucundan dine yönelirken, kamil iman sahipleri Kuran'ı hayatlarının her anında kendilerine vazgeçilmez bir rehber edinirler. Yine aynı şekilde bu samimiyetsiz kişilerin imanları belirli şartlara bağlı iken, kamil iman sahipleri kayıtsız şartsız iman ederler. Şartlı iman eden kişiler, ancak nimet içerisinde olduklarında ve tüm olaylar kendi istedikleri gibi geliştiğinde dine sadık kalır ve güzel ahlakı taklit edebilirler. Ancak nimetlerde bir eksilme olduğunda ya da herhangi bir zorlukla karşılaştıklarında kolaylıkla din ahlakından taviz verebilir ve sadakatlerini bozabilirler. Kamil iman sahipleri ise, Allah'a olan inançlarında ve sadakatlerinde güzel bir ka-

rarlılık gösterirler. Bunun altında yatan asıl sebep, onların **"kesin bir bilgiyle"** iman ediyor olmalarıdır. **"Kesin bir bilgiyle iman etmek"**, kişinin, Allah'ın ve ahiretin varlığına, akli, kalbi ve vicdaniyla kesin olarak kanaat getirmiş olmasıdır. Kuran'daki **"Ve onlar, sana indirilene, senden önce indirilenlere iman ederler ve ahirete de kesin bir bilgiyle inanırlar"** (Bakara Suresi, 4) ayetiyle de, iman edenlerin bu özelliği vurgulanır.

Kamil imanın farklılığı, vicdanın tam olarak kullanılmasıyla kendini belli eder. **"Vicdan"** her zaman Allah'ın emirleri doğrultusunda kişiyi sürekli olarak doğruya davet eden bir sestir. Kamil iman sahibi her durumda vicdanının sesini dinler. Bu da onun daima Kuran'a uygun ve Allah'ın hoşnut olacağı ahlak ve tavırları ortaya koymasını sağlar.

Karşısına çıkan alternatifler arasından en doğrusunu, Allah'ın beğeneceğini umduğu tavrı seçer. Hiçbir zaman için daha azına razı olmaz. Güzel olan tavrı uygularken önüne çıkan zorluklar karşısında yılmaz. Nefsinin istek ve tutkularına yenik düşerek doğru ve güzel olandan taviz vermez.

Bu konuyu günlük hayattan bir örnek vererek açıklayabiliriz. Büyük bir fabrikada geniş çapta bir yangın çıktığını düşünelim. Böyle bir durumda fabrika sahibinin karşısına pek çok alternatif çıkar. Söz gelimi fabrikanın yanmasını önlemek için, içerde kalıp, işçileri de seferber ederek yangını söndürmeye çalışabilir. Veya canını kurtarmak için, diğer çalışanlara haber dahi vermeden, bir an önce fabrikayı terk edebilir, ya da yangın çıktığını duyurarak tüm fabrika çalışanlarının hemen dışarı çıkmasını sağlayıp, bir yandan da durumu itfaiyeye bildirerek yardım isteyebilir.

Bu alternatiflerin hepsi de bir dereceye kadar makul görünebilir. İşte vicdan, insana içinde bulunduğu şartlarda, bunlar arasından hangisinin gerçekten de en doğru ve en akılcı karar, "Allah'ın rızasını kazanmaya" en uygun davranış şekli olduğunu gösterir. İşte, kamil iman da vicdanın gösterdiği doğru tavır ve davranışı nefesine hiçbir taviz vermeden, kayıtsız şartsız ve içinde hiçbir burkuntu ve pişmanlık duymadan uygulayan kişinin imanıdır.

Peygamber Efendimiz (sav) bir hadisinde Allah'a iman ile ilgili olarak şöyle buyurmaktadır:

Allah'tan başka ilah yoktur, o tektir, şeriksizdir. Arz ve semanın mülkü O'na aittir. Bütün hamdler O'nadır, O herşeye kadirdir." de... Taşlanmış şeytandan Allah'a sığın. (Kütüb-i Sitte, Muhtasarı Tercüme ve Şerhi, Prof. Dr. İbrahim Canan, 16. cilt, s. 311)

KAMİL İMAN SAHİBİNİN ALLAH İNANCI

Allah'tan Korkup Sakınırlar

... Ve onlar, O'nun haşmetinden içleri titremekte olanlardır. (Enbiya Suresi, 28)

Allah'ın büyüklüğünü, gücünü ve sonsuz aklını kavramış olan kamil iman sahipleri, Rabbimiz'e karşı "saygı dolu bir korku" duyarlar. Allah'ın Kuran'da haber verdiği, "**Öyleyse güç yetirebildiğiniz kadar Allah'tan korkup-sakinin...**" (Teğabün Suresi, 16) emri gereği, bu korkularında bir sınır tanımazlar. Karşılaştıkları her olay, çevrelerinde gördükleri herşey Allah'ın büyüklüğünü takdir etmelerine, imanlarının artmasına, dolayısıyla da korkularının derinleşmesine vesile olur.

Böylesine derin bir korku son derece güçlü bir sakınmayı da beraberinde getirir. Bu sakınmanın şiddeti, kişinin Allah'ın tüm emir ve tavsiyelerini titizlikle uygulaması ve O'nun men ettiği şeylerden de şiddetle kaçınmasıyla kendini belli eder. Bir ayette kamil iman sahiplerinin bu tavrı şöyle bildirilir:

Üstlerinden (her an bir azab göndermeye kadir olan) Rablerinden korkarlar ve emroldukları şeyi yaparlar. (Nahl Suresi, 50)

Allah bir ayette insanların kavrayışını derinleştirecek bir örnek vererek, razı olacağı korkuya şöyle işaret etmiştir:

Şayet Biz bu Kuran'ı bir dağın üzerine indirmiş olsaydık, andolsun onu Allah korkusundan saygı ile baş eğmiş, parça parça olmuş görürdün. İşte Biz, belki düşünürler diye, insanlara böyle örnekler veririz. (Haşr Suresi, 21)

Ayette işaret edildiği gibi, gönülden iman edenlerin Allah korkusu da böylesine şiddetli ve derindir.

Kamil iman sahiplerinin Allah korkusu son derece güçlüdür fakat bu, cahiliyenin yaşadığı batıl korkular gibi sıkıntılı bir korku değildir. Bu korku, mümini, kendisini yaratan ve yaşatan Allah'a bağlayan, temelinde derin bir saygı ve içli bir sevgiye dayalı olan bir korkudur. İnsana hayat veren, şevk, heyecan ve azim veren bir korkudur. Aynı zamanda da mümini Allah'ın razı olmayacağı bir tavır içine girmekten sakındıran, hayır yönünde harekete geçiren, Allah'ın beğendiği ahlaki kazandıran ve bundan dolayı da "manevi haz veren" bir duygudur. Ve bu korku ancak Allah'a duyulan derin sevgi ile birarada yaşanabilir. Kamil iman sahipleri Allah'ı ne kadar çok seviyorlarsa, O'ndan o kadar da çok korkarlar. Bu iki kavram her an eşit bir denge içerisinde yaşanır. Ve bunlar, kamil iman sahiplerinin imanlarının en önemli göstergelerindedir.

Kamil iman sahiplerinin Allah'tan içleri titreyecek kadar güçlü ve saygı dolu bir korkuyla korkmalarına vesile olan ise Allah'ı gereği gibi takdir edebilmeleridir. Allah'ın Kahhar (kahreden, herşeye, her istediğini yapacak surette galip ve hakim),

Muazzib (azaplandıran), Müntakim (intikam alan), Saik (cehen-neme süren), Müzil (zillete düşüren, hor ve hakir eden) sıfatla-rını bilen müminler, Allah'ın hem dünyada hem de ahirette, di-lediği an, dilediği kimseye, dilediği azabı verebileceğini bilirler. Bu azaptan ancak gereği gibi korkup sakınanların kurtulabilece-ğinin de bilincindedirler. Bu yüzden de başka hiçbir şeyden de-ğil, yalnızca tüm gücün sahibi olan Allah'tan korkarlar.

Allah'ı Herkesten ve Herşeyden Çok Severler

**... "Allah bize yeter, O ne güzel vekildir" diyenlerdir.
(Al-i İmran Suresi, 173)**

Kamil iman sahiplerinin Allah korkuları gibi Allah'a olan sev-gileri de çok güçlüdür. Kendilerini yoktan var edenin, sayısız ni-metleri hizmetlerine verenin, onları her an gözetip kollayan ve koruyanın Allah olduğunu bilirler. Tüm varlıkların ancak O'nun izniyle hayat bulduklarına ve yine O'nun dilemesiyle bir gün mutlaka yok olacaklarına, baki kalacak olanın yalnız Allah oldu-ğuna iman ederler. Bu gerçeği kavradıkları için tüm sevgilerini kendilerini yaratan ve tek sahipleri olan Allah'a yöneltirler. Öy-le ki Allah'ı gördükleri, bildikleri, kavradıkları herşeyden ve her-kesten çok daha fazla severler.

Kuran'da haber verilen, **"... O, ne güzel mevladır (sahip) ve ne güzel yardımcısı"** (Enfal Suresi, 40) ayetinde de bildi-rildiği gibi Allah'tan daha güzel bir veli ve yardımcı olamayaca-ğının bilincindedirler. Üstün bir imana sahip olan Hz. İbrahim'in Kuran'da haber verilen bir duası şöyledir:

Ki beni yaratan ve bana hidayet veren O'dur; Bana yediren ve içiren O'dur; Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur; Beni öldürecek, sonra diriltecek

olan da O'dur; Din (ceza) günü hatalarımı bağışlayacağına umduğum da O'dur; Rabbim, bana hüküm (ve hikmet) bağışla ve beni salih olanlara kat. (Şuara Suresi, 78-83)

Görüldüğü gibi Hz. İbrahim de kendisine can verenin, yeryüzündeki her olayı evirip çevirenin, rızkı verenin, hastalığı ve ona şifa olacak imkanı yaratanın ve yeryüzünün tek hakiminin Allah olduğunu çok iyi bilmektedir. Bu nedenle de Allah'a gönülden bir sevgiyle bağlanmıştır. İşte kamil iman sahiplerinin örnek aldıkları Allah sevgisi budur.

Kamil iman sahipleri, yaratılmış olan diğer tüm varlıkları da, Allah'a olan sevgileri ve bağlılıklarıyla doğru orantılı olarak severler. İnsanlara olan sevgilerindeki ölçü, onların Allah'ın emrettiği ahlakı üzerlerinde ne derece taşıdıklarına bağlıdır. Allah'ın emir ve yasaklarına titizlik gösteren, O'nun emrettiği ahlakı en güzel şekilde yaşayan kimselere karşı derin bir sevgi beslerler. Bu kimseleri sevmelerinin altında yatan asıl neden onların da Allah'ı çok seven, yalnızca Allah'ı dost ve veli edinen kimseler olmalarıdır.

Gerçek iman, müminlere dünyada gördükleri her türlü güzelliğin, aklın ve tüm yeteneğin Allah'a ait olduğunu fark ettirir. Sözelimi güzel, akıllı ya da yetenekli bir insanla karşılaştığınızda müminler, onun bu özelliklerinden çok zevk alırlar ama tüm bunların asıl kaynağının, asıl Yaratıcısı'nın Allah olduğunu da unutmazlar. Bu nedenle bu özelliklerden aldıkları zevk, kişilere karşı müstakil bir sevgi oluşturmaz. Aksine kalplerinde yine Allah'a karşı derin bir saygı ve derin bir sevgi oluşur.

Derin bir imana sahip olmayan kimselerin ise, Allah sevgisinde bir zayıflık olduğu görülür. Bu kimseler, kendilerini yara-

tan ve hayat verenin, her yerde gözetip kollayanın, sayısız nimetleri kendilerine bağışlayanın Allah olduğunu aslında bilirler. Ancak hayatlarının büyük bir bölümünde bu gerçeği unuturlar veya gözardı ederek yaşarlar. Allah'ın yarattığı varlıkların Allah'tan bağımsız bir güce sahip olduklarını zannederler. Bu nedenle de bu varlıklara Allah'tan bağımsız bir sevgi duyarlar. Kuran'da bu kimselerin durumu şöyle haber verilir:

İnsanlar içinde, Allah'tan başkasını 'eş ve ortak' tutanlar vardır ki, onlar (bunları), Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'a olan sevgileri daha güçlüdür... (Bakara Suresi, 165)

Bir başka ayette, kamil iman sahipleriyle bu kimseler arasındaki fark şöyle açıklanmıştır:

Allah, iman edenlerin velisi (dostu ve destekçisi)dir. Onları karanlıklardan nura çıkarır; inkar edenlerin velileri ise tağut (ibadet edilen her türlü batıl şey, şeytan)tur. Onları nurdan karanlıklara çıkarırlar. İşte onlar, ateşin halkıdır, onda süresiz kalacaklardır. (Bakara Suresi, 257)

Allah'tan Başka İlah Edinmezler

... Onlar yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar... (Nur Suresi, 55)

Kamil iman sahiplerinin imanları akla ve vicdana dayalı sağlam bir imandır. Bu nedenle de onlar, ayetlerde belirtildiği gibi, "hiçbir kuşkuyla kapılmadan" iman ederler. Allah'ı tüm yüceliği ve büyüklüğüyle kavradıkları için, O'na eş ve benzer başka bir ilah olmadığını en başından kabul ederler. İnananların yol gösterici rehberi olan Kuran'da bu gerçek şöyle haber verilir:

Allah... O'ndan başka ilah yoktur. Diridir, kaimdir. O'nu uyuklama ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmaksızın O'nun Katında şefaatte bulunacak kimdir? O, önlerindeki ve arka larındaki bilir. (Onlar ise) Dilediği kadarının dışında, O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayıp-kuşatamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kaplayıp-kuşatmıştır. Onların korunması O'na güç gelmez. O, pek Yücedir, pek büyüktür. (Bakara Suresi, 255)

Bunun yanında insanlardan bazıları da Allah'ın varlığına iman etmekle beraber, dünyevi birtakım varlıkların da güç sahibi olduğuna inanır ve bir anlamda bunları kendilerine "ilah" edinirler. Ancak bu varlıklardan bahsederken akla sadece geçmiş yüzyıllardaki putperestlerin taptıkları taştan, tahtadan oyma heykeller ya da ilkel kabilelerin, batıl dinlerin ortaya attığı sahte ilahlar gelmemelidir. Günümüz toplumunda, insanların kendilerine ilah edindikleri adı konulmamış maddi manevi pek çok şey vardır.

Bir insanın Allah dışında herhangi bir varlığı hoşnut etmeye çalışması, bu varlığın kendine yardım etmeye güç yetirebileceğini zannetmesi, yaşamını o varlığın istekleri doğrultusunda düzenlemesi, onu "ilah" edinmesi olarak tanımlanabilir. Örneğin kimi insanlar para, güzellik, itibar, makam, mevki elde edebilmeyi ya da kendi nefislerinin isteklerini yerine getirmeyi hayatlarının tek amacı haline getirirler. Bu kimseler, asıl amaçlarını yani Allah'ın rızasını ve cennetini kazanmak için çalışmayı unuturlar. İşte bu insanlar Allah'tan başka ilah edinen kişilerdir.

Kamil iman sahiplerinin farkı da bu aşamada ortaya çıkar. Çünkü onlar bu insanların tam aksine, dilleriyle söyledikleri gibi kalpleriyle de Allah'tan başka bir ilah olmadığını tasdik eder

ve tüm yaşamlarıyla da bunu ispatlarlar. Onlar **"dini yalnızca Allah'a halis kılarak"**, O'na **'katıksızca'** iman eder ve O'ndan başka bir ilah kabul etmezler. Allah bu samimi kullarının özelliklerini Kuran'da şöyle haber vermektedir:

Ancak tevbe edenler, ıslah edenler, Allah'a sınıksız sarılanlar ve dinlerini katıksız olarak Allah için (halis) kılanlar başka; işte onlar müminlerle beraberdirler. Allah müminlere büyük bir ecir verecektir. (Nisa Suresi, 146)

KAMİL İMAN SAHİBİNİN İBADETLERİ

Kamil iman sahibi bir insan ibadetlerine gösterdiği titizlikle de kendini belli eder. Allah'ın farz kıldığı 5 vakit namaz, oruç, abdest ibadetlerini yaşamı boyunca -sağlık koşulları elverdiği sürece- şevkle sürdürür. Allah salih Müslümanların ibadet şevkini pek çok ayetle haber vermiştir:

Ve onlar-Rablerinin yüzünü (hoşnutluğunu) isteyerek sabrederler, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar. İşte onlar, bu yurdun (dünyanın güzel) sonucu (ahiret mutluluğu) onlar içindir. (Rad Suresi, 22)

Onlar ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir; kendilerine isabet eden musibetlere sabredenler, namazı dosdoğru kılanlar ve rızık olarak verdiklerimizden infak edenlerdir. (Hac Suresi, 35)

5 Vakit Namazın Önemi

İmandan sonra gelen en önemli ibadetlerden olan namaz, müminlere hayatları boyunca sürdürmeleri emredilen, vakitleri belirlenmiş bir ibadettir.

İnsan unutmaya ve gaflete düşmeye müsait bir varlıktır. İradesini kullanmayıp kendini günlük olayların akışına kaptırırsa asıl dikkatini vermesi ve aklında tutması gereken konulardan uzaklaşır. Allah'ın her yönden kendisini sarıp kuşattığını, her an kendisini izlediğini, işittiğini, yaptığı her şeyin hesabını Allah'a vereceğini, ölümü, cennetin ve cehennem varlığını, kaderin dışında hiçbir olayın meydana gelmeyeceğini, karşılaştığı her şeyde, her olayda bir hayır olduğunu unutur. Gaflete düşerek, hayatının gerçek amacını hatırlamaktan çıkarabilir.

Günde beş vakit kılınan namaz ise, bu unutkanlık ve gafleti yok eder, müminin bilincini ve iradesini canlı tutar. Müminin sürekli olarak Allah'a yönelip dönmesini sağlar ve Yaratıcımız'ın emirleri doğrultusunda bir yaşam sürdürmesine yardımcı olur. Namaz kılmak için Allah'ın huzurunda duran kamil iman sahibi mümin, Allah ile güçlü bir manevi bağlantı kurar. Namazın insana Allah'ı hatırlattığı ve insanı her türlü kötülükten alıkoyduğu bir ayette şöyle bildirilmektedir:

Sana Kitap'tan vahyedilene oku ve namazı dosdoğru kıl. Gerçekten namaz, çirkin utanmazlıklar (fahşa)dan ve kötülüklerden alıkoyar. Allah'ı zikretmek ise muhakkak en büyük (ibadet)tür. Allah, yaptıklarınızı bilir. (Ankebut Suresi, 45)

Namaz ibadeti, başta peygamberler olmak üzere tüm iman edenlere farz kılınmış bir ibadettir. Tarih boyunca insanlara gönderilmiş olan peygamberler kavimlerine Allah'ın farz kıldığı bu ibadeti tebliğ etmişler, kendileri de hayatları boyunca bu iba-

deti en güzel ve en doğru şekilde uygulayarak tüm müminlere örnek olmuşlardır. Bu yönüyle namaz, Allah'ın elçilerinin kavimlerine yaptıkları fiili bir tebliğ şeklidir.

Kuran'da, peygamberlere namaz kılmalarının emredilmesi, onların bu ibadete verdikleri önem, bu ibadeti yerine getirmede ve korumada gösterdikleri titizlik, kavimlerine namaz kılmayı emretmeleri ile ilgili pek çok ayet yer alır.

- Bir ayette Hz. İbrahim için şöyle bildirilir:

Rabbim, beni namazı(mda) sürekli kıl, soyumdan olanları da. Rabbimiz, duamı kabul buyur. (İbrahim Suresi, 40)

- Hz. İsmail için Kuran'da şöyle buyrulmaktadır:

Kitap'ta İsmail'i de zikret. Çünkü o, va'dinde doğrudu ve gönderilmiş (Resul) bir peygamberdi. Halkına, namazı ve zekatı emrediyordu ve o, Rabbi Katında kendisinden razı olunan (bir insan)dı. (Meryem Suresi, 54-55)

- Başka bir ayette Allah, Hz. Musa'ya şöyle bildirmektedir:

Gerçekten Ben, Ben Allah'ım, Benden başka ilah yoktur; şu halde Bana ibadet et ve Beni zikretmek için dosdoğru namaz kıl. (Taha Suresi, 14)

Mümin kadınlara örnek olarak gösterilen Hz. Meryem'e de namaz kılması emredilmiştir:

Meryem, Rabbine gönülden itaatte bulun, secde et ve rüku edenlerle birlikte rüku et. (Al-i İmran Suresi, 43)

Kuran'da "Allah'ın kelimesi" olarak nitelendirilen Hz. İsa da aynı emri almıştır:

(İsa) Dedi ki: "Şüphesiz ben Allah'ın kuluyum. Bana Kitabı verdi ve beni peygamber kıldı." Nerede olur-

sam (olayım,) beni kutlu kıldı ve hayat sürdüğüm müddetçe, bana namazı ve zekatı vasiyet (emr) etti. (Meryem Suresi, 30-31)

Namaz hangi vakitlerde farz kılınmıştır?

Kuran'da, namazın müminlere vakitleri belirlenmiş bir ibadet olarak farz kılındığı bildirilmektedir. Ayette şöyle buyrulur:

Namazı bitirdiğinizde, Allah'ı ayaktayken, otururken ve yan yatarken zikredin. Artık 'güvenliğe kavuşursanız' namazı dosdoğru kılın. Çünkü namaz, mü'minler üzerinde vakitleri belirlenmiş bir farzdır. (Nisa Suresi, 103)

Namaz vakitleri, "sabah", "öğle", "ikindi", "akşam" ve "yatsı" olmak üzere beş vakitten oluşmaktadır. Namaz vakitleri pek çok Kuran ayetinde açıkça bildirilmiştir. Bunlardan biri şöyledir:

Şu halde onların söylediklerine karşı sabırlı ol, güneşin doğuşundan ve batışından önce Rabbini hamd ile tesbih et (yücelt). Gecenin bir bölümünde ve gündüzün uçlarında da tesbihte bulun ki hoşnut olabilesin." (Taha Suresi, 130)

Allah'ın vahiy ve ilhamıyla Kuran'ı en iyi anlayan ve tefsir eden Peygamber Efendimiz de (sav) beş vakit namazın gün içindeki başlangıç ve bitiş zamanlarını müminlere tarif etmiştir. Namaz vakitlerinin bildirildiği en meşhur hadis-i şeriflerden biri İbn-i Abbas'ın bildirdiği hadis-i şeriftir:

Resulullah (aleyhissalatu vesselam) buyurdular ki: "Cibril (aleyhisselam) bana, Beytullah'ın yanında, iki kere imamlık yaptı. Bunlardan birincide öğleyi, gölge ayakkabı bağı kadarken kıldı. Sonra, ikindiye her şey gölgesi kadarken kıldı. Sonra akşamı güneş battığı

ve oruçlunun orucunu açtığı zaman kıldı. Sonra yatsıyı, ufuktaki aydınlık (şafak) kaybolunca kıldı. Sonra sabahı şafak sökünce ve oruçluya yemek haram olunca kıldı. İkinci sefer öğleyi, çünkü ikindinin vaktinde her şeyin gölgesi kendisi kadar olunca kıldı. Sonra ikindiye, herşeyin gölgesi kendisinin iki misli olunca kıldı. Sonra akşamı, önceki vaktinde kıldı. Sonra yatsıyı, gecenin üçte biri gidince kıldı. Sonra sabahı, yeryüzü ağarınca kıldı. Sonra Cibril (aleyhisselam) bana yönelip: 'Ey Muhammed Bunlar senden önceki peygamberlerin (aleyhimüssalatu vesselam) vaktidir. Namaz vakti de bu iki vakit arasında kalan zamandır!' dedi.

Gerek Kuran ayetleri, gerek Peygamber Efendimiz (sav)'in sahih hadisleri, gerekse İslam alimlerinin açıklamalarından anlaşıldığı gibi namazın beş vakit olduğu sabit ve tartışma götürmez bir gerçektir.

Beş vakit namaz farz, vacib ve sünnetleriyle 40 rekattan oluşmaktadır. Bu rekatların namaz vakitlerine göre dağılımı ise aşağıdaki gibidir:

- Sabah Namazı: 2 rekat sünnet, 2 rekat farz
- Öğle Namazı: 4 rekat ilk sünnet, 4 rekat farz, 2 rekat son sünnet
- İkinci Namazı: 4 rekat sünnet, 4 rekat farz
- Akşam Namazı: 3 rekat farz, 2 rekat sünnet
- Yatsı Namazı: 4 rekat ilk sünnet, 4 rekat farz, 2 rekat son sünnet, 3 rekat vitr namazı

Kamil İman Sahibi Huşu İçinde Namaz Kılar

Huşu, 'saygı dolu korku' anlamına gelir. Namazı huşu içinde kılmak ise Yüce Rabbimiz'in huzurunda O'nun heybet ve azametini kalbimizde hissederek, O'na saygı dolu bir korku besleyerek bu ibadeti yerine getirmektir. Namazda, Alemlerin Rabbi

olan Allah'ın huzurunda durduğunun bilincinde olan bir mümin elbette ki bu güçlü heybet ve korkuyu içinde yaşayacak ve Allah'a bu korkusu ve saygısı ölçüsünde yakınlaşacaktır.

Namaz ibadetini hakkıyla yerine getirmek isteyen bir mümin, huşuyu engelleyebilecek şeylere karşı önlem almalı, namazda gereken dikkat ve konsantrasyonu sağlamaya azami titizlik göstermelidir.

Rabbimiz, Kendi huzurunda durduğumuzda, yalnızca O'nu anmamızı, O'nu yüceltmemizi ve bütün eksikliklerden münezeh tutarak O'nu birlememizi buyurmaktadır. Namazı dosdoğru kılmak da tüm bunları gerçekleştirmek için büyük bir fırsattır. Nitekim ayette Allah Kendisi'ni zikretmek için namaz kılınmasını buyurmaktadır:

Gerçekten Ben, Ben Allah'ım, Ben'den başka ilah yoktur; şu halde Bana ibadet et ve Beni zikretmek için dosdoğru namaz kıl. (Taha Suresi, 14)

Namazın Farzları

A- Dışındaki farzları yedidir. Bunlara şartları da denir.

Hadesten tahâret.

Necasetten tahâret.

Setr-i avret.

İstikbâl-i Kible.

Vakit.

Niyet.

İftitah veya Tahrim Tekbîri.

B- İçindeki farzları beşdir. Bunlara rükn denir.

Kıyâm.

Kırâat.

Rükû'.

Secde.

Ka'de-i âhire.

Hadesten Taharet: Abdesti olmayan bir kimsenin abdest almasına, boy abdesti alması gereken bir kimsenin de gusül etmesine hadesten taharet denir.

Necasetten Taharet: Vücutta, giyilen elbise ve çamaşırlarda, veya namaz kılınacak yerlerde, namaza engel olabilecek pisliklerin temizlenip giderilmesine necasetden taharet denir.

Vakit: 5 vakit namazı kendi vakitleri içinde kılmaktır.

İstikbali Kible: Namazı, kıbleye yani, Mekke şehrindeki Ka-be'ye karşı kılmak demektir.

Niyet: Kılınacak namazın hangi namaz olduğunu hatırlayıp içinden niyet etmektir.

Tekbir: "Allahüekber" cümlesiyle Halıkımızı büyülemek demektir.

İftitah Tekbiri: Namaza başlarken alınan ilk tekbirlerdir.

Kıyam: Özü olmayan bir kimsenin, namazlarını kılariken, ayakta dik vaziyette durmasıdır.

Kıraat: Namazda, ayakta iken Kuran-ı Kerim'den bir veya birkaç ayet okumaktır.

Rüku: Avuç içlerini diz kapaklarına yapıştırarak, baş ile arka düz olacak şekilde iki büklüm olmak demektir.

Secde: Burnu, alını, elleri, dizleri ve ayakları yere koymak ve dokundurmak suretiyle secde etmek demektir.

Kade-i Ahirede Teşehhüd Miktarı Oturmak: Kılınan namazın son oturuşunda (Ettehiyyatü)yyü okuyuncaya kadar oturmak.

Yukarıda sayılan maddelerden Setri Avret, Kible ve Abdest konularını açıklamakta yarar vardır:

Setr-i Avret nedir?

Mükellef olan, yani akıl ve balığ olan insanın namaz kılariken açması ve diğer zamanlarda başkasına göstermesi ve başkasının bakması haram olan yerlerine setr-i avret (avret mahali) denir. Erkeklerin, namaz için avret mahalli, göbekten diz altına kadardır. Hür olan kadınların ellerinden ve yüzlerinden başka her yerleri, bilekleri, sarkan saçları ve ayaklarının altı namaz için avret yerleridir.

Abdest

Namaz kılacak olan müminin öncelikle abdest alması gerekir. Abdestin belirli farzları vardır. Bunlar şöyledir:

- Yüzü bir kere yıkamak
- Dirseklerle birlikte iki kolu birer kere yıkamak
- Başın dörtte bir kısmını meshetmek
- İki ayağı, iki yandaki topuk kemikleri ile birlikte bir kere yıkamak.

Abdestin farzları yanında sünnetleri vardır. Abdest alan kamil iman sahibi bir müminin yerine getirmesi gereken sünnetler ise şöyledir:

- Besmele çekmek
- Elleri, bilekleri ile beraber, üç kere yıkamak
- Ağzı, ayrı ayrı su ile üç kere yıkamak
- Burnu, ayrı ayrı su ile, üç kere yıkamak
- Kaşların, sakalın, bıyığın altındaki görünmeyen deriyi ıslatmak
- Yüzünü yıkarken iki kaşın altını ıslatmak
- Sakalın sarkan kısmını mesh etmek
- Sakalın, sarkan kısmının içine, sağ elin yaş parmaklarını, tarak gibi sokmak
- Dişleri, birşey ile ovmak, temizlemek

- Başın her tarafını, bir kere mesh etmek
- İki kulağı, bir kere mesh etmek
- Enseyi, üçer bitişik parmaklarla, bir kere mesh etmek
- El ve ayak parmaklarının arasını tahlil etmek
- Yıkanacak yerleri, her birinde uzvun her yeri ıslanacak şekilde üç kere yıkamak
- Yüz yıkanırken kalp ile niyet etmek
- Tertib, yani sıra ile iki eli, ağzı, burnu, yüzü, kolları, başı, kulaqları, enseyi ve ayakları yıkamak ve mesh etmek
- Yıkanan yerleri ovmak
- Her uzvu, birbiri arkasından yıkayıp ara vermemek.

Kible

Mekke şehrinde ve Mescid-ul Haram'da yer alan Kabe kibledir ve Müslümanların, namaz kılarken ona doğru yönelmeleri gerekir. İslamın beş şartından biri olan namaz ibadeti, kible yönüne dönülerek gerçekleştirilir. Kuran'ı Kerim'de, müminlerin namaz kılarken yüzlerini dönmeleri gereken kiblenin, Kabe olduğu bildirilmiştir. Mekke'nin dışında ve Mekke'den uzak olanların "kible yönüne doğru durmuş" denilecek şekilde durmaları yeterlidir.

İslam dini, Kabe'yi tek olan Allah'a ibadet merkezi olarak tanıtmış ve Müslümanlara, namaz kılanlar ve ibadet edenler arasında vahdet, birlik ve düzen olması için dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar yüzlerini kibleye çevirmelerini emretmiştir.

Kibleye doğru namaz kılmak, Kabe'yi tamir eden Hz. İbrahim'le (a.s) Hz. İsmail'in (a.s) hatıralarını anmanın ve ibadet için Allah'a yönelişin güzel bir örneğidir. İnsanın, yemek yerken, uyurken de bu işleri kibleye doğru yapması iyidir. İnsan ölünce, toprağa verildiğinde de yüzü kibleye çevrilmelidir.

Kible Nasıl Tayin Edilir?

Kible, Kabe'nin binası değil, arsasıdır. Yani yerden Arşa kadar, o boşluk kiblelerdir. Bu yüzden denizin altında ya da gökyüzünde iken bu yönde namaz kılınabilir.

Kibleyi matematiksel hesaplarla hesaplamak mümkün olduğu gibi, pusula (kutup yıldızı) yardımı ile de doğru yönü bulmak da mümkündür. Hesap ve alet ile yapılan hesaplamalarda kible tam bulunmasa da, yönü hakkında kuvvetli bir zan elde edilmiş olur. Kible tayininde kuvvetli zanna dayalı tesbitler kabul olur.

Mihrab bulunmayan, hesap, yıldız gibi şeylerle de anlaşılama-yan yerlerde, kibleyi bilen Müslümanlara sorulmalıdır.

Gemi, tren gibi hareket halinde olunan yerlerde kibleye karşı durup, secde yeri yanına pusula koyulmalıdır. Böylelikle hareket halindeki araç döndükçe, namaz kılmakta olan kişi de kibleye karşı dönmelidir. Ya da başka birisi, namaz kılan kişiyi sağa sola döndürmelidir.

Kible yönünü bilmeyen kimse, mihraba bakmadan, bilene sormadan ya da kendisi araştırmadan namazı kılar, kibleye rastlamış olsa bile, namaz ibadetinin şartlarını tam olarak yerine getirmemiş olur.

KAMİL İMAN SAHİBİNİN KADERE TESLİMİYETİ

De ki: "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim mevlamızdır. Ve müminler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler." (Tevbe Suresi, 51)

"Hiç şüphesiz, Biz herşeyi kader ile yarattık" (Kamer Suresi, 49) ayetiyle haber verildiği gibi, Allah canlı cansız tüm varlıkları kaderleriyle birlikte yaratmıştır. Allah'ın belirlediği bu kader dışında hiçbir varlığın gerçekleşecek olan bir iyiliği ya da kötülüğü engellemeye ya da tersine çevirmeye gücü yetmez. İşte kamil iman sahipleri de **"Allah'ın kendileri için yazdıkları dışında başlarına hiçbir şey gelmeyeceği"**nin bilincinde olan kişilerdir.

Bu gerçek, aslında müminler için yaratılmış sonsuz bir rahatlık kaynağıdır. Çünkü yeryüzünde küçük büyük demeden tüm olayları, her türlü detayıyla **"sonsuz bir akıl"** planlamak-

tadır. Bu nedenle de her biri müminler için en hayırlı şekilde gelişmektedir.

Bu mutlak gerçeği kavrayan kamil iman sahipleri, Allah'ın sonsuz akli ile belirlediği kadere gönülden teslim olarak yaşarlar. Allah'ın, yarattığı tüm olayları, temelinde dinin menfaatine ve inananların ahiretlerine faydalı olacak şekilde, bir hikmet üzerine yarattığını bilirler. Bir ayette "**... Allah kafilere müminlerin aleyhinde kesinlikle yol vermez**" (Nisa Suresi, 141) şeklinde bildirilmesi, olayların mutlak surette inananların lehinde sonuçlanacağını haber vermektedir. Yine bir başka ayette de "**... Allah Kendi (dini)ne yardım edenlere kesin olarak yardım eder...**" (Hac Suresi, 40) şeklinde bildirilmiştir. Çünkü Allah iman edenlerin dostu ve velisidir. Allah'ı vekil eden, yalnızca O'na dayanıp güvenen kamil iman sahipleri dünyada ve ahirette bu yardımın mutlaka kendilerine ulaşacağını hiçbir zaman unutmazlar. Özellikle de ilk bakışta aleyhlerine gibi gerçekleşen bir durum söz konusu olduğunda, bu düşüncelerinde kararlılık gösterir, bunda bir hayır olduğunu bilirler.

Allah dünyayı insanları denemek için özel bir imtihan ortamı olarak yaratmıştır. İnsanların çoğu başlarına bir iyilik, güzellik ya da bereket geldiğinde bunun Allah'tan olduğunu düşünerek Allah'a karşı teslimiyetli ve şükredici bir tavır gösterirler. Ancak ters gibi görünen ya da istemedikleri bir durumla karşılaştıklarında bu teslimiyetli tavırlarını hemen kaybederler. Allah'a karşı isyan edip, başkaldırmaya kadar varan bir tevekkülsüzlük ve nankörlük içerisine girerler. Kuran'da insanların bu durumu şöyle açıklanmıştır:

... Gerçek şu ki, Biz insana tarafımızdan bir rahmet tattırdığımız zaman, ona sevinir. Eğer onlara kendi

ellerinin takdim ettikleri dolayısıyla bir kötülük isabet ederse, bu durumda insan bir nankör kesiliverir. (Şura Suresi, 48)

Kamil iman sahipleri ise, "... **Biz sizi şerle de hayırla da deneyerek imtihan ediyoruz ve siz Bize döndürüleceksiniz**" (Enbiya Suresi, 35) ayetinde verilen sırrı kavramışlardır. Lehlerinde ya da aleyhlerinde gibi gözükten her olayın, aslında Allah'a olan imanlarının sınanması için özel olarak yaratılmış olduğunu unutmazlar. Karşılaştıkları olaylar her ne olursa olsun, Allah'a olan teslimiyetlerinde ve tevekküllerinde bir eksilme görülmez. Başlarına gelen ve olumsuzmuş gibi görünen pek çok olayın aslında ahiretleri için son derece hayırlı sonuçlar oluşturabileceğini bilirler. Çünkü Allah her olayı insanın görebildiği ve göremediği pek çok hikmetle birlikte yaratır. Bu gerçek bir ayette şöyle haber verilir:

... Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz. (Bakara Suresi, 216)

Ayette de dikkat çekildiği gibi, kötülük sandığı şey aslında insan için bir iyiliğe vesile olabilir. Çünkü insanın başına gelen tüm olayları, "sonsuz akıl" sahibi olan Allah planlamaktadır. İnsanın akli ve muhakemesi ise çok sınırlıdır. Bu nedenle insana düşen, kendisini her ihtimalde iyiye ulaştıracak olan, Allah'ın sonsuz akli ile belirlediği kadere teslim olmaktır.

Bir olay ilk aşamada şer gibi görünebilir ama belki de Allah burada bu olaya maruz kalan kişilerin Kendisi'ne olan teslimiyetlerini denemektedir. Ve belki de ikinci aşamada bu olayı büyük bir hayra dönüştürecektir. Allah'a güvenmeyen insanlar, ilk anda bunun bir deneme olduğunu unutup büyük bir kayıp içersine girerler. Kamil anlamda bir imana sahip olan insanlar ise,

hem güzel bir tavır gösterdikleri için Allah'ın rızasını kazanmış olurlar, hem de olayın sonucunda mutlaka bir hayra kavuşurlar.

Kuran'da kamil iman konusunda en güzel örnekleri teşkil eden peygamberlerin hayatlarından çeşitli bölümler verilmiştir. Örneğin Firavun'un zulmünden uzaklaşmak için Mısır halkı ile birlikte yola çıkan Hz. Musa ilk anda hiçbir kurtuluş yolunun gözükmediği bir durumla karşılaşmıştır. Karşıya geçmelerinin imkansız görüldüğü bir deniz kenarına geldikleri sırada, Firavun ve ordusu da onları takip etmektedir. İlk bakışta kurtulmalarının imkansız gibi görüldüğü böyle bir durumda, Allah'ın her yarattığında bir hayır olduğunu kavrayanlar ile tereddüte kapılanlar belli olmuştur. Bu olay Kuran'da şöyle anlatılır:

Böylece (Firavun ve ordusu) güneşin doğuş vakti onları izlemeye koyuldular.

İki topluluk birbirini gördükleri zaman Musa'nın adamları: "Gerçekten yakalandık" dediler.

(Musa:) "Hayır" dedi. "Şüphesiz Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterecektir."

Bunun üzerine Musa'ya: "Asanla denize vur" diye vahyettik. (Vurdu ve) Deniz hemencecik yarılıverdi de her parçası kocaman bir dağ gibi oldu.

Ötekileri de buraya yaklaştırdık.

Musa'yı ve onunla birlikte olanların hepsini kurtarmış olduk.

Sonra ötekileri suda boğduk.

Şüphesiz, bunda bir ayet vardır. Ama onların çoğu iman etmiş değildirler. (Şuara Suresi, 60-67)

Ayetlerde de haber verildiği gibi, peygamberin yanındaki kimselerden bazıları hemen ümitsizliğe kapılmış ve "yakalan-

dık" demişlerdir. Hz. Musa ise asla ümitsizliğe kapılmamış ve Allah'tan kesin olarak bir yardım geleceğini unutmamıştır. Ve Allah bu denemenin hemen ardından bir mucize yaratmış, denizin iki büyük su kütlesi şeklinde ayrılmasını sağlayarak, peygamber ve beraberindeki inananların kurtulması için yol göstermiştir. Ardından da Firavun ve ordusunu bu suların altında boğmuştur.

Allah, görünüşte kesin olarak şer gibi görünen bir olayı, müminlerin teslimiyeti belli olduktan hemen sonra çok büyük bir hayra dönüştürmüştür.

Bu konudaki diğer bir örnek de Peygamberimiz (sav)'le ilgilidir:

Siz O'na (peygambere) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir. Hani kafirler ikiden biri olarak O'nu (Mekke'den) çıkarmışlardı; ikisi mağarada olduklarında arkadaşına şöyle diyordu: "Hüzne kapılma, elbette Allah bizimle beraberdir." Böylece Allah O'na 'huzur ve güvenlik duygusunu' indirmişti, O'nu sizin görmediğiniz ordularla desteklemiş, inkar edenlerin de kelimesini (inkar çağrılarını) alçaltmıştı. Oysa Allah'ın kelimesi, Yüce olandır. Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 40)

Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) içinde bulunduğu zor şartlarda üstün bir tevekkül göstermiş ve yanındaki arkadaşını da Allah'a teslimiyete davet etmiştir. Kamil iman sahipleri de kendilerine, Kuran'da övülen peygamberlerin ahlakını örnek alırlar. Ve bu yüksek ahlakı göstermeyi hedefleyerek başlarına gelen her zorlukta şöyle derler:

... De ki: "Allah, bana yeter. Tevekkül edecek olanlar, O'na tevekkül etsinler." (Zümer Suresi, 38)

KAMİL İMAN SAHİBİNİN DÜNYA HAYATINA BAKIŞ AÇISI

Bu dünya hayatı, yalnızca bir oyun ve (eğlence türünden) tutkulu bir oyalanmadır. Gerçekten ahiret yurdu ise, asıl hayat odur. Bir bilselerdi. (Ankebut Suresi, 64)

Allah dünyayı insanlar için geçici bir yurt olarak yaratmıştır. İnsanların denenmesi, iman edenlerin eksikliklerinden arınması ve eğitilerek cennete layık olacak bir yapıya ulaşması, inkar edenlerin de kötülüklerinin ortaya çıkması için... Ancak bu gerçeği çok az insan düşünüp anlar ki, işte onlar kamil iman sahipleridir.

Kamil imana sahip bir müminin dünyaya bakış açısı, Kuran'da haber verilen bu önemli gerçek üzerine kuruludur. Böyle bir kişi, inkarcılar gibi dünyaya bağlanmaz, aksine sonsuz ahiret hayatı için sürekli bir hazırlık içinde olur. Ayrıca Kuran'da haber verilen, "... İnsanları yalnızca Bana ibadet etsinler diye yarat-

tım." (Zariyat Suresi, 56) ayeti gereği, dünyada bulunma amacının herşeyden önce "Allah'a kulluk etmek" olduğunu bilir.

Allah'a kulluk etmek, daha önce de belirttiğimiz gibi, yalnızca namaz kılmak, oruç tutmak gibi ibadetleri yerine getirmek değildir. Aksine kulluk, bir insanın tüm hayatını kapsayan bir fiildir. Kamil imana sahip bir mümin, bu tanıma uyan, yani tüm yaşamını Allah'a kulluk etmekle geçiren insandır. Yalnızca Allah için yaşar, Allah için çalışır, kendisine verilen tüm imkanları yine sadece Allah için kullanır. Çünkü **"Şüphesiz Biz insanı karmaşık olan bir damla sudan yarattık. Onu deniyoruz. Bundan dolayı onu işiten ve gören yaptık."** (İnsan Suresi, 2) ayetinde de belirtildiği gibi, Allah'ın dünya hayatını, insanı denemek için yarattığının bilincindedir.

Allah, dünya hayatının bir deneme yeri olduğunu bildirdiği gibi, bu hayatın aldatıcılığına da özellikle dikkat çekmiş ve insanları bu konuda açıkça uarmıştır:

Ey insanlar, hiç şüphesiz Allah'ın va'di haktır; öyleyse dünya hayatı sizi aldatmasın... (Fatır Suresi, 5)

İşte kamil iman sahipleri de, her ne kadar çekici gibi görürse görünsün, dünya hayatının süslerine aldanmayan kimselelerdir. Çünkü onlar, Allah'ın hak kitabından dünya hayatının gerçek yüzünü öğrenmişlerdir. Dünya hayatı, Kuran ayetlerinde bildirildiği gibi; "bir oyun", "tutkulu bir oyalanma", "bir süs", "insanların arasında bir övünme konusu", "mal ve çocuklarda bir çoğalma tutkusu"dur. Allah bir ayetinde dünya hayatını önce yeşillenip ekicilerin hoşuna giden sonra da kuruyup çer çöp olan bir ekin örneğine benzetmiştir:

Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, (eğlence türünden) tutkulu bir oyalama', bir süs, kendi aranızda bir övünme (süresi ve konusu), mal ve çocuklarda bir 'ço-

ğalma-tutkusu'dur. Bir yağmur örneği gibi; onun bitirdiği ekin ekicilerin (veya kafirlerin) hoşuna gitmiştir, sonra kuruyuverir, bir de bakarsın ki sapsarı kesilmiş, sonra o, bir çer-çöp oluvermiştir. Ahirette ise şiddetli bir azab; Allah'tan bir mağfiret ve bir hoşnutluk (rıza) vardır. Dünya hayatı, aldaniş olan bir metadan başka bir şey değildir. (Hadid Suresi, 20)

Kuran'ın bu örneğinde dikkat çekildiği gibi, yeryüzü üzerinde hiçbir şey zamana karşı koyamaz; ne güzel evler, arabalar, mekanlar, manzaralar ne de genç, güzel ve makam sahibi insanlar...Yeni olan herşey kısa sürede eskir, genç olan herkes yaşlanır, güzel olan yıpranır ve hatta zamanla tanınmaz hale gelir.Yine en değer verilen eşyalar zamanla tahrip olup değerlerini yitirir. En mutlu anlar hızla geçip tarih olur, en güzel lezzetlerden eser kalmaz. Biraz zaman geçtiğinde insan neredeyse kendini bunları hiç yaşamamış gibi hisseder. Allah bir ayette insanlara ahireti unutturarak, onları dünyaya bağlayan tutkuların neler olduğunu şöyle bildirmiştir:

Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüşe, salma güzel atlara, hayvanlara ve ekinlere duyulan tutkulu şehvet insanlara 'süslü ve çekici' kılındı. Bunlar, dünya hayatının metaidir. Asıl varılacak güzel yer Allah Katında olandır. (Al-i İmran Suresi, 14)

Dikkat edilirse, ayette üzerinde durulan dünya nimetlerinin ortak yanı, hepsinin de sınırlı ve geçici zevkler olmalarıdır. Bu nedenle dünya üzerinde hırs ve tutku ile bağlanılabilecek hiçbir şey yoktur. Herşeyden evvel ne insanın et ve kemikten oluşan yapısı, ne de dünyadaki diğer malzemeler buna uygun yaratılmamıştır. Bunlar cennetteki nimetlerin çok eksik birer kopyası olarak, ahireti hatırlatmak amacıyla var edilmişlerdir.

İşte bu önemli gerçeği kavrayan kamil iman sahibi bir mümin dünya üzerindeki tüm nimetlerden yararlanır ama -dünyaya aldanan insanlardan büyük bir farkla- bu nimetlere karşı bir hırsla kapılmaz. Hiçbir zaman için elindekileri sahiplenmez, aksine kendisine verdiklerinden dolayı her an Allah'a karşı şükredici bir tavır içerisinde olur. Çünkü yeryüzündeki tüm mülkün asıl sahibinin Allah olduğunu bilir.

Mala, güzelliğe, güce sahip olduklarını sanan kimseler ise, aslında sadece kendilerini aldatırlar çünkü sahip olduklarını sandıkları şeylerin hiçbirini kendileri yaratmamışlardır. Hatta bunların tek bir tanesini bile yaratmaya güçleri yetmez. Üstelik bunların yok olmalarını da engelleyemezler. Kendileri de yaratılmışlardır ve bir gün onlar da mutlaka dünya hayatına ait olan, sahip oldukları herşeyi geride bırakıp ölümü tadacaklardır.

İşte kamil iman sahiplerini gaflet içindeki insanlardan ayıran en büyük farklardan biri, Kuran'da, "**... çarçabuk geçmekte olan (dünyayı) seviyorlar. Önlerinde bulunan ağır bir günü bırakıyorlar**" (İnsan Suresi, 27) ayetinde belirtilen gerçeğin bilincinde olmaları ve dünyaya değil, ahirete yönelik bir hazırlık içinde bulunmalarındır. Allah bu kimselerin şöyle söylediğini haber verir:

Onlardan öylesi de vardır ki: "Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik (ver) ve bizi ateşin azabından koru" der. (Bakara Suresi, 201)

Allah bu samimi davranışlarına ve dualarına karşılık olarak, onlara hem dünyanın hem de ahiretin tüm güzelliklerini ve nimetlerini verir. Allah Kuran'da bunu şöyle müjdelemiştir:

Böylece Allah, dünya ve ahiret sevabının güzelliğini onlara verdi. Allah iyilikte bulunanları sever. (Al-i İmran Suresi, 148)

Müjde, dünya hayatında ve ahirette onlarındır. Allah'ın sözleri için değişiklik yoktur. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Yunus Suresi, 64)

KAMİL İMAN SAHİBİNİN ÖLÜME BAKIŞ AÇISI

Her nefis ölümü tadıcıdır. Kıyamet günü elbette ecirleriniz eksiksizce ödenecektir. Kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa, artık o gerçekten kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı metadan başka bir şey değildir. (Al-i İmran Suresi, 185)

Kuran'da, "**Her nefis ölümü tadıcıdır; sonra Bize döndürüleceksiniz.**" (Ankebut Suresi, 57) ayetiyle de haber verildiği gibi, dünya üzerindeki her insan kendisi için takdir edilmiş bir günün, belirlenmiş bir saatinde muhakkak ölümle karşılaşacaktır. Nitekim bugüne kadar hiçbir insanın gücü, malı, mülkü, serveti, şöhreti, mevkiisi, itibarı, kuvveti ve güzelliği ölümü kendisinden uzaklaştırmasına yetmemiştir. Ölüm, Allah'ın bir kanunudur; gelmiş geçmiş tüm insanlar bu kesin ve önlenemez gerçekle karşılaşmıştır.

"Her nerede olursanız, ölüm sizi bulur; yüksekçe yerlerde tahkim edilmiş şatolarda olsanız bile..." (Nisa Suresi, 78) ayetiyle hatırlatıldığı gibi, kimse ölümden kaçmayı başaramamıştır ve başaramayacaktır.

Bu gerçek, kamil iman sahiplerinin derin bir anlayışla kavradıkları bir konudur. Ölümün kesinliğini ve yakınlığını idrak etmeleriyle birlikte, ölümden sonraki sonsuz hayata hazırlık yapmaları gerektiğini de anlarlar. Allah'ın emrettiği ahlaka tam olarak ulaşmadan ve Allah'ın rızasını kazanmadan ölmekten korkar, bu nedenle de büyük bir samimiyet ve gayretle Allah'ın dinine sarılırlar. Ve her an ölecekmiş gibi Allah'a yakınlaşmakta ve O'nun rızasını kazanmaya çalışmakta acele ederler. Kuran'da kamil iman sahiplerinin şöyle dua ettiklerinden bahsedilir:

... Rabbimiz, üstümüze sabır yağıdır ve bizi Müslüman olarak öldür. (Araf Suresi, 126)

... Göklerin ve yerin Yaraticısı, dünyada ve ahirette benim velim Sensin. Müslüman olarak benim hayatıma son ver ve beni salihlerin arasına kat. (Yusuf Suresi, 101)

Kamil iman sahipleri ölümü, Allah'ın bir emri olduğu için son derece teslimiyetle karşılarlar. Hatta ölümü, Rabbimiz'in kendilerine müjdelediği cennete kavuşmak için bir kapı olarak görürler. Ama bir yandan da cehennem azabından sakınmaları gerektiğini bilir, var güçleriyle hayırlarda yarışarak Allah'ın rızasını kazanmak için uğraşırlar. Kuran'da inanan kimselerin ahirete kadar sürekli "umut ve korku" içerisinde olacakları bildirilmiştir. Sonuç olarak kamil iman sahipleri, iman ettikleri için cenneti umarlarken bir yandan da kendilerini yeterli görmedikleri için cehennemden korkarlar. Kuran'da kamil iman sahibi müminlerin "kötü hesap"tan korkuları, gösterdikleri güzel ta-

vırlar ve ulaştıkları hayırlı sonuç şöyle bildirilmiştir:

Onlar Allah'ın ahdini yerine getirirler ve verdikleri kesin sözü (misakı) bozmazlar.

Ve onlar Allah'ın ulaştırılmasını emrettiği şeyi ulaştırırlar. Rablerinden içleri saygı ile titrer, kötü hesaptan korkarlar.

Ve onlar Rablerinin yüzünü (hoşnutluğunu) isteyerek sabrederler, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar. İşte onlar, bu yurdun (dünyanın güzel) sonucu (ahiret mutluluğu) onlar içindir.

Onlar, Adn cennetlerine girerler. Babalarından, eşlerinden ve soylarından 'salih davranışlarda' bulunanlar da (Adn cennetlerine girer). Melekler onlara her bir kapıdan girip (şöyle derler):

"Sabrettiğinize karşılık selam size. (Dünya) Yurdun(un) sonu ne güzel." (Rad Suresi, 20-24)

KAMİL İMAN SAHİBİNİN AHİRET İNANCI

***Ve onlar, sana indirilene, senden önce indirilenlere iman ederler ve ahirete de kesin bir bilgiyle inanırlar.
(Bakara Suresi, 4)***

Cehennemde yaşanan acının ve azabın şiddeti hiç şüphesiz dünyada yaşanan hiçbir acıyla kıyaslanamaz. Sadece ateş azabının bile sayısız çeşidi vardır. Cehennem ehli, çılgınlık içinde yanar, elleri boyunlarına bağlı şekilde ateşin dar yerine atılır, başlarının üstünden kaynar su dökülür, demirden kamçılarla kamçılanır, açlıktan ve susuzluktan kıvranırken azaptan azaba sürülürler. Sonsuza kadar acıları dinmez. Duydukları pişmanlık, çaresizlik ve ümitsizlik hissi içlerini eritir, yok olmayı isterler. Ama bu asla gerçekleşmez. Yaşadıkları dayanılmaz acıların şiddeti gittikçe daha da artar. Ve onlara şöyle denir:

Girin ona; artık ister sabredin, ister sabretmeyin. Sizin için birdir. Siz ancak, yaptıklarınızla cezalandırılıyorsunuz. (Tur Suresi, 16)

İşte kamil iman sahibi bir mümin Kuran ayetlerinde tasvir edilen bu ortamı ve azabı sürekli düşünür ve Allah'a yönelir. Her an ölüm melekleri ile karşılaşabileceğini ve böylece ahirette geçebileceğini hiç unutmadan hareket eder. Verdiği kararlar, sergilediği tavırlar ve yaptığı konuşmalarla hep cenneti kazanabilmeyi ve cehennem azabından uzaklaşmayı hedefler. Zira dünyada hiç kimse Allah'ın azabından güvende olamaz.

Karşısına çıkan zerre kadar bir ecir imkanını bile kaçırmak istemez. Hesap gününde "**duyarlı teraziler**" (Enbiya Suresi, 47) kurulacağını bilir. O gün iyiliklerinin ağır basabilmesi için karşılaştığı her fırsatı değerlendirmesi gerektiğini düşünerek hareket eder. Çünkü Allah insanları bu konuda şöyle uyarmıştır:

O gün insanlar, amelleri kendilerine gösterilsin diye, bölük bölük fırlayıp-çıkırlar.

Artık kim zerre ağırlığınca hayır işlerse, onu görür.

Artık kim zerre ağırlığınca bir şer (kötülük) işlerse, onu görür. (Zelzele Suresi, 6-8)

Aynı şekilde Allah'ın rızasına ters düşecek her tavırdan da şiddetle sakınır. Çünkü yaptığı her hareket kendisini ya cennete ya da cehenneme yaklaştıracaktır. Bu ikisinden başka gidilecek bir yer de yoktur.

Bu gerçeklerin kesin olarak bilincinde olan kamil iman sahipleri, yaşamları boyunca "korku ve umut dolu" olurlar. Hesap günü korku içinde cennete veya cehenneme girmeyi bekleyen insanların ruh hallerini hatırlarından çıkarmazlar.

İnsanlar şu an, cennetle cehennem arasındaki ayrıma getirilseler ve birazdan yapılacak bir sorgulama ile sonsuz bir hayata

başlayacaklarını anlasalar, nasıl bir tavır içine girerler?

Bu şartlar altındaki bir insanın hemen yanı başında duran ve belki de bir an sonra içerisine atılacağı cehennemi bile bile Allah'ın razı olmayacağı bir tavır göstermesi mümkün olur mu?

Kuşkusuz ki hayır. Aksine böyle bir durumla karşı karşıya gelen her insan son da olsa bir fırsatının olduğunu düşünerek cennete girebilmek için aklını ve vicdanını son sınırına kadar kullanır, Allah'ın en beğeneceği tavrı uygulamaya çalışır. Dünyada iken bu durumu kendisinden çok uzak gören ve ahiret hayatından yana hiçbir hazırlık yapmaya gerek duymayan bir insan bile büyük bir panik içerisinde durumu telafi etmeye çalışacaktır. Ancak o gün artık telafi etmek için vakit yoktur. Çünkü Allah'ın kullarına belirlemiş olduğu imtihan süresi ölümleriyle birlikte sona ermiş ve hesap defterleri kapanmıştır. O ana kadar iyilikten ya da kötülükten yana ne yaptılarsa sadece bunlarla karşılık göreceklerdir.

İşte kamil iman sahiplerinin dünya hayatında gösterdikleri çaba da, ahirete, sonsuz cennet ve cehennem hayatına kesin bilgiyle iman etmeleri, bunu akıllarından çıkarmamaları ve ölümlü her an gerçekleşebilecek kadar yakın görmelerinden kaynaklanır. Onlar ahirette bu korkuyu ve pişmanlığı yaşamamak için, dünya hayatları boyunca kendilerini her an bu toplanma yerinde haklarında karar verilmesini beklermişçesine düşünürler. Sanki oraya gitmiş, cennetin güzelliğini ve cehennemin korkunçluğunu görüp de dünyaya geri dönmüşlercesine açık bir şuur ve imanla ahirete hazırlık yaparlar. Ve böylece karşılaştıkları her olayda olabilecek en vicdanlı ve en güzel tavrı ortaya koyarlar. Çünkü bilirler ki, gösterdikleri en ufak bir gevşeklik ya da bir vicdansızlık, o gün yürek acısı olacak pişmanlığa neden olabilir.

Sonuç olarak, kamil iman sahiplerinin ahirete böylesine, görmüş gibi iman etmeleri, onların Allah'a yakınlaşmakta ve korkup sakınmakta sınır tanımamalarını sağlar. Kuran'da, **"Öyleyse güç yetirebildiğiniz kadar Allah'tan korkup-sakının..."** (Teğabün Suresi, 16) ayetinde belirtildiği gibi tüm güçleriyle Allah'tan korkup sakınırlar ve sonsuz mekanlarının cennet olmasını umarlar.

KAMİL İMANIN GETİRDİĞİ ÜSTÜN AHLAK

***Ve şüphesiz sen, pek büyük bir
ahlak üzerindesin.
(Kalem Suresi, 4)***

Allah'a gönülden iman eden her insan, O'nun tüm emirlerini kayıtsız şartsız yerine getirir. Bunun sonucunda da ortaya üstün bir ahlak modeli çıkar. İşte kamil iman sahibi müminin sahip olduğu da, Kuran hükümlerine uymanın getirdiği bu üstün ahlakıdır.

İnsan güzel ve değerli olan tüm vasıflara ancak Allah'ın hükümlerine uyarak sahip olabilir. Allah Kuran'da doğruluğu, adaleti, sabrı, fedakarlığı, vefayı, sadakati, kararlılığı, itaati, alçakgönüllülüğü, hoşgörüyü, şefkati, merhameti, öfkeyi yenmeyi ve daha birçok üstün ahlak özelliğini emreder. Bunların aksi olan tüm ahlak bozukluklarını da açık hükümlerle yasaklar.

Kuran'da sunulan bu üstün ahlakı yaşamak ise, kişinin Allah korkusunun şiddetine, dolayısıyla vicdanının sesine uymasına

bağlıdır. Çünkü bir insan Allah'tan ne kadar çok korkarsa ve vicdanının gösterdiği doğrulara ne kadar kesin bir şekilde tabi olursa, Allah'ın hükümlerine o kadar itaatli olur. Aksi durumda ki bir kişi ise Kuran ahlakını yaşamakta sebat gösteremez, süreklilik sağlayamaz. Allah'ın güzel olarak gösterdiği ahlakın bazı özelliklerini üzerinde taşısa bile, çıkarlarıyla çatıştığı anda bambaşka bir karaktere bürünebilir.

İşte bu noktada imani olgunluğa ulaşmış kişilerin üstünlüğü ortaya çıkar. "Kamil iman" sahibi kişi güzel ahlak örneklerini hayatının her anında, asla vazgeçmeden, diğer insanlardan kat kat daha yoğun ve üstün bir biçimde gösterir. O, sabrın en fazlasını, fedakarlığın en güzelini, teslimiyetin en mükemmelini, Allah sevgisinin en şiddetlisini yaşamaya gayret eder. Ve bu sebeple de diğer insanlar içerisinde ahlaki vasıfları ile öne geçer. Kuran'daki ifadeyle "takva sahiplerine önder" olur.

Elbette, her Müslüman için temel hedef, böyle üstün bir ahlaka sahip olmaktır. Aksi durumda insan kendisine bir sınır çizerse kendini yeterli gören bir konuma düşer ki, Kuran'ın birçok ayetinde insana kendisini hiçbir konuda yeterli görmemesi gerektiği öğretilir. Bir ayette yeterli görmenin kişiyi azdıracağına, yoldan çıkaracağına dikkat çekilir:

Hayır; gerçekten insan, azar. Kendini müstağni gördüğünden. (Alak Suresi, 6-7)

İşte bu sebeple Allah'a ve ahiret gününe inanan her kişinin, Kuran'da emredilen ahlaki gücünün yettiğinin en fazlasıyla yaşamayı hedeflemesi gerekir. Ancak böyle bir hedefi olan kişi cennete girmeyi ve sonsuz hayatını orada peygamberlerle, salih müminlerle, şehitlik makamına ulaşmış kişilerle ve doğru sözlü insanlarla geçirmeyi umabilir. Allah yalnızca keskin bir itaatin bu güzel sonuca ulaştıracağını haber vermiştir:

Kim Allah'a ve Resul'e itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, doğrular (ve doğrulayanlar), şehidler ve salihlerle beraberdir. Ne iyi arkadaşdır onlar? (Nisa Suresi, 69)

Bu bölümde Allah'ın emrettiği üstün ahlakı, Kuran'da bildirilen detaylarıyla inceleyeceğiz. Ve ayetlerin ifadesiyle "kurtuluş erenlerden" olabilmek için insanın ne derece yüksek bir şevk ve gayret içerisinde olması gerektiğini göreceğiz.

Kamil İman Sahibinin Vicdanı

İnsan, kendisine daima kötülüğü emreden bir sesle, nefsiyle, birlikte yaratılmıştır. Ancak bu sesin yanı sıra, yine nefesine ilham olunan ve ona kötülüklerden sakınmayı telkin eden, kendisini sürekli olarak doğruya ve iyiye çağıran şaşmaz bir ses daha vardır. Nefisteki bu doğruya yönelten sese de "vicdan" adı verilir. Allah insanın nefsindeki bu iki özelliği bize ayetlerde şöyle tanıtır:

**Nefse ve ona 'bir düzen içinde biçim verene',
Sonra ona fücürunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun).
Onu arındırıp-temizleyen gerçekten felah bulmuştur.
Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp-saran da elbette yıkıma uğramıştır. (Şems Suresi, 7-10)**

Ayette belirtildiği gibi Allah insana nefsinin kötülüklerinden sakınmayı ilham eder. Allah'ın bu ilhamı, kişinin vicdanı vasıtasıyla olur. Dolayısıyla vicdan, bir anlamda mümini doğruya, güzel olana çağıran Allah'ın sesidir. Bu nedenle de vicdan, aynı zamanda kamil imanın anahtarıdır.

Kamil iman sahipleri sürekli olarak bu sese kulak verirler. Bu kimselerin vicdan anlayışı, toplumun genelinde bilinen vicdan anlayışından çok farklıdır. Halk arasında vicdan genellikle

sadece yoksullara, yaşlılara yardım etmek, yardım derneklerine bağışta bulunmak gibi örneklerle bağdaştırılır. Buna benzer nadir olayların dışında ise insanlar vicdanlarını devreye sokmaz ve nefislerinin öngördüğü şekilde bir yaşam sürerler.

Vicdanlarını Kuran'da emredilen şekilde kullananlar, sadece kamil iman sahipleridir. Çünkü onlar vicdanlarını hayatları boyunca her konuda kullanırlar. Hedefleri Allah'a yakınlaşmak ve O'nun hoşnutluğunu kazanmak olduğu için, şartlar ne olursa olsun, günün yirmi dört saati boyunca vicdanlarının sesine kulak verirler. Ne yorgunluk, ne uykusuzluk, ne de günlük hayatın kargaşası onların bu sesi gözardı etmelerine yol açamaz. En sıkışık anlarında, en acil işlerinde bile, vicdanlarından gelen tek bir uyarıyla hemen doğruyu görür ve en hayırlı olan tavra yönelirler.

Bu konuyu daha iyi açıklamak için şöyle bir örnek verebiliriz: Günlerce ağır bir işte çalıştıktan sonra aç, yorgun, uykusuz ve belki de hasta bir halde uzun bir yolculuktan dönen mümin bir kimseyi düşünelim. Tam bu ihtiyaçlarını karşılamak üzere kendisine vakit ayıracağı sırada yardım talep eden zor durumda kalmış bir insanla karşılaşırsa, hiçbir tereddüte kapılmadan kendi ihtiyaçlarını bir kenara bırakarak bu kimsenin yardımına koşar. Eğer kendi fiziksel durumu buna elverişli değilse bile, tüm imkanlarını bu kişi için seferber ederek yardımcı olabilecek başka kimseleri devreye sokar. Ve bunca sıkıntısı içinde herşeyi bir yana bırakıp böyle bir yardımda bulunduğu için de karşı tarafı asla minnet altında bırakmaz. Ne içinde bulunduğu sıkıntılı durumu, ne de karşı taraf için yaptığı fedakarlığı dile getirir. Çünkü o tüm bunları sadece ve sadece Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla yapmakta ve bunun dışında da kimseden ne maddi ne de manevi bir karşılık beklememektedir. Bu kimsele-
rin tavrı Kuran'da şöyle bildirilir:

Biz size, ancak Allah'ın yüzü (rızası) için yediriyoruz; sizden ne bir karşılık istiyoruz, ne bir teşekkür. Çünkü biz, asık suratlı, zorlu bir gün nedeniyle Rabbimiz'den korkuyoruz. (İnsan Suresi, 9-10)

İşte kamil iman sahibinin vicdan anlayışı budur. Her türlü zor durum ve şartta vicdanına uyar ve vicdanını kullanarak yaptığı hiçbir iyilik için kimseden bir karşılık beklemez. Allah'ın razı olduğunu bilmenin sevinci kendisine yeter.

Buna karşın aynı örneği bir de kamil imana sahip olmayan bir kimse için ele alalım. Bu kişi içinde bulunduğu zor ve elverişsiz koşulları kendisi için meşru bir mazeret olarak görür ve vicdanının kendisine gösterdiği yolu görmezlikten gelir. Uykusuzluk, yorgunluk ya da açlık gibi fiziksel ihtiyaçlarının olması tavırlarının değişmesine neden olabilir. Bir anda tahammülsüz, sinirli ve ters bir insan haline gelebilir. Böyle bir durumda değil yardım isteyen birine yardım etmek, kendine yardımcı olmaya çalışan yakınlarına karşı bile anlayışsız ve ters davranmayı doğal bir hakkı olarak görebilir. Eğer istisnai bir durum olarak karşı tarafa yardım etmeyi kabul etse bile, bunu mutlaka söylenerek, başa kakarak ve karşı tarafı minnet altında bırakarak yapar.

Görüldüğü gibi kamil iman sahibi olan kimselerle, olmayanların ahlak ve tavırları arasında büyük bir uçurum vardır. Bu fark yaşamlarının her anına yansır ve yine aynı şekilde ahirette alacakları karşılıkta da mutlaka ortaya çıkacaktır.

Kamil İman Sahibinin Sabrı

Kamil iman sahibi bir kişi, sabretmeyi yalnızca zorluklara, sıkıntılara göğüs germek şeklinde kısıtlı bir anlayış içinde değerlendirmez. Kuran'da haber verilen, "**Ey iman edenler, sabredin ve sabırda yarışın...**" (Al-i İmran Suresi, 200) ayetinin

hükmüyle, her durumda Kuran'ın bütün hükümlerini eksiksiz ve mükemmel biçimde yerine getirmede, yasaklanan konulardan sakınmaya azami dikkat göstermede ve her durumda en ideal tavır ve davranışı, en üstün ahlakı sergilemede hayatı boyunca yılmadan ve gevşemeden sürekli bir kararlılık gösterir. Kısaca, Kuran'da tarif edilen ideal mümin modelini yaşamada süreklilik göstererek, hiçbir şartta ve durumda taviz vermeden, zaaf göstermeden sabrını ortaya koymuş olur. Çünkü güzel ahlak ancak sürekli bir çaba harcadığında ortaya çıkar ve kamil iman sahipleri de bu çabalarında sabredenlerdir.

İşte bu nedenle de sabır, kamil iman sahibi bir kimsenin tüm yaşamını kapsar, tüm hareket ve davranışlarına yansır. Kamil iman sahibi kişi, Rabbimiz'in, "**Şu halde, güzel bir sabır (göstererek) sabret**" (Mearic Suresi, 5) hükmü doğrultusunda en derin sabrı gösterir. Tevazuda sabır gösterir, en mütevazı insan olur; Allah rızası için infakta sabır gösterir, en cömert insan olur; kendi nefsinin tercih etmemekte sabır gösterir, en fedakar insan olur.

En güzel ahlakı sergilemekte gösterilen sabırla ilgili Allah Kuran'da şöyle bir örnek vermiştir:

İyilikle kötülük eşit olmaz. Sen, en güzel olan bir tarzda (kötülüğü) uzaklaştır; o zaman, (görürsün ki) seninle onun arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dost(un) oluvermiştir. Buna da, sabredenlerden başkası kavuşturulamaz. Ve buna, büyük bir pay sahibi olanlardan başkası da kavuşturulamaz. (Fussilet Suresi, 34-35)

Ayette görüldüğü gibi Allah müminlere bir kötülükle karşılaştıklarında en güzel tavrı göstermelerini emretmiştir. Ve bunu da ancak sabreden kişilerin başarabileceğini bildirmiştir. Bu ör-

nek güzel ahlak sergilemekte sabrın ne kadar önemli bir rolü olduğunu açıkça göstermektedir.

Kamil iman sahibi kişinin bir özelliği de, bu güzel ahlak örneklerini sergilerken karşılaştığı olumsuz gibi görünen hiçbir olayda yılgınlık ve kararsızlık göstermemesi veya kendisine bir nimet verildiğinde de asla şımarıklığa kapılmamasıdır.

Bir insan hayatının bazı zamanlarında cömert, fedakar veya son derece mütevazı olabilir. Veya bir zorluğa karşı dayanıklılık gösterebilir. Ancak kişinin bu güzel özellikleri belirli durumlarda terk etmesi, kendine birtakım sınırlar çizmesi, "bam teli"nin olması, zorluk anlarında güzel tutum ve davranışlarından taviz vermesi, olumsuz tavırlara girmesi, o güne kadar yaptıklarının da değersiz kalmasına neden olabilir. Çünkü önemli olan, taklidi, göstermelik, yüzeysel ya da geçici bir güzel ahlak değil; hiçbir şartta taviz verilmeyen, şahsiyetiyle bütünleşmiş, yerleşmiş bir yapıdır. Allah bir ayette; **"... Sürekli olan 'salih davranışlar' ise, Rabbinin Katında sevap bakımından daha hayırlıdır, umut etmek bakımından da daha hayırlıdır"** (Kehf Suresi, 46) şeklinde bildirerek insanın genel karakterinin parçası olmuş güzel tutum ve davranışların Kendi Katında değerli olduğunu belirtmiştir.

Sabır, müminin Allah'a karşı olan samimiyetinin ve O'na yakınlaşmak için gösterdiği çabanın en önemli göstergelerinden biridir. Çünkü insan ancak samimiyeti, Allah'a olan yakınlığı oranında sabır gösterebilir. Bu özellikleri en üst düzeyde barındıran kamil iman sahipleri de sabır göstermede yarışır. Bir fedakarlıkta bulunmaları gerekiyorsa bunu, en güzel şekilde, ellerindeki imkanı en yüksek derecede kullanarak yaparlar. Bir ayette, **"Ve onlar Rablerinin yüzünü (hoşnutluğunu) isteyerek sabrederler..."** (Rad Suresi, 22) diye haber verilir. Bu

insanlar bir zorlukla karşılaşırlarsa da, kesinlikle içlerinde bir sıkıntı, tevekkülsüzlük yaşamadan Allah'tan yardım dilerler.

Halk arasında sabır, genelde "tahammül" ile karıştırılır. Oysa kamil iman sahibinin yaşadığı sabrın, tahammül kavramı ile bir ilgisi yoktur. Zira tahammül etmek, hoşça gitmeyen, acı veren bir durum karşısında zorunlu bir katlanma ya da memnuniyetsiz bir bekleyiştir. Allah için gösterilen sabır ise, bir sıkıntı kaynağı değil, büyük bir zevk ve mutluluk vesilesidir. Kamil iman sahibi mümin Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla sabreder, dolayısıyla sabrından dolayı bir sıkıntıya kapılmaz, aksine bundan manevi bir haz duyar, Allah'ın bu sabrın karşılığında vaadettiği nimet ve güzellikleri ümit ederek büyük bir sevinç duyar. Allah sabrın iman etmeyenler için sıkıntı veren bir durum olduğunu bir ayette şöyle haber verir:

Sabır ve namazla yardım dileyin. Bu, şüphesiz, huşû duyanların dışındakiler için ağır (bir yük)dır. (Bakara Suresi, 45)

Kamil imanlı bir müminin sabrı öyle derindir ki, kurtulmak istediği herhangi bir sorundan kurtulamasa veya istediklerine ulaşamasa bile sabrında ve talebinde yine bir değişiklik olmaz. Çünkü herşeyin Allah'ın kontrolünde olduğunu ve sabrının karşılığını ahirette fazlasıyla alacağını bilir. Bu yüzden karşısına çıkan her olayda Allah'tan hep razıdır, O'nun sonsuz şefkatine ve merhametine iman eder, O'na dayanıp güvenir. Eğer Allah kendisinin istediği bir şeyi hemen vermiyorsa mutlaka onun ardında daha büyük bir hayır ve güzellik gizlidir. Çünkü Allah bütün dualara cevap veren ve sabredene de karşılığını verendir, vaadi haktır. Bir ayette bildirildiği gibi, "... **Allah'tan daha doğru sözlü kimdir?**" (Nisa Suresi, 87) Bunun farkında olan mümin şöyle düşünür: Belki Allah kendisine istediğinden fazlasını vere-

cektir fakat öncelikle kendisini olgunlaştırmaktadır, belki de onun tavrını ve Kendisi'ne olan bağlılığını denemektedir. Müminlerin Allah'a olan bu teslimiyetleri Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

Onlara bir musibet isabet ettiğinde, derler ki: "Biz Allah'a aitiz ve şüphesiz O'na dönücüleriz." (Bakara Suresi, 156)

Nitekim Allah, kendilerini deneyeceğini bildirerek, müminlere karşılarına çıkan zorluklara karşı sabretmelerini tavsiye etmiş ve bunun hayırla sonuçlanacağını da müjdelemiştir:

Andolsun, Biz sizi bir parça korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele. (Bakara Suresi, 155)

Mümin ömrü boyunca güzel bir sabır gösterir. **"Rabbin için sabret"** (Müddessir Suresi, 7) hükmüne yaşamının her anında itaat eder. Sonunda ise Allah'a kavuşur ve Allah onu rızası ve cennetiyle ödüllendirir. Cennetin kapısındaki melekler, gelen müminlere şöyle seslenirler:

Sabrettiğinize karşılık selam size. (Dünya) Yurdun(un) sonu ne güzel. (Rad Suresi, 24)

Kamil İman Sahibinin Merhamet Anlayışı

Sonra iman edenlerden, sabrı birbirlerine tavsiye edenlerden, merhameti birbirlerine tavsiye edenlerden olmak. (Beled Suresi, 17)

Kuran'da haber verilen, **"Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fitratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır..."** (Rum Suresi, 30)

ayetiyle açıklandığı gibi, insan fıtrat olarak din ahlakını yaşamaktan zevk alacak ve ancak bu şekilde huzur duyabilecek şekilde yaratılmıştır. Bu nedenle Kuran'da tavsiye edilen şefkat ve merhamet gösterme şekli, kamil iman sahiplerinin hiçbir zorlanmayla karşılaşmadan imanlarının doğal bir sonucu olarak sahip oldukları bir ahlaktır. Allah, Kuran ahlakına uydukları için mümin kullarının üzerinde Rauf (pek esirgeyen, çok acıyan) ve Rahman isimlerini tecelli ettirir. Çünkü Allah merhametlilerin en merhametlisi, sonsuz şefkat sahibi olandır. Kuran'da pek çok ayetle Allah'ın sonsuz şefkatine ve merhametine dikkat çekilmiştir:

... Çünkü O, onlara (karşı) çok şefkatlidir, çok esirgeyicidir. (Tevbe Suresi, 117)

... O merhametlilerin (en) merhametlisidir. (Yusuf Suresi, 92)

... Şüphesiz Allah, insanlara karşı şefkatlidir, çok merhametlidir. (Hac Suresi, 65)

İşte bu ahlaki üzerlerinde taşıyan kamil iman sahipleri, insanlara karşı şefkatli ve merhametlidirler. Ancak onların merhamet anlayışı, halk arasında yaygın olan merhamet anlayışından büyük farklılıklar içerir. Onların merhameti Allah'ın merhametinin bir tecellisi olduğu için, Allah'ın rızasına ve Kuran'a uygun bir merhamet şeklidir. Merhametlerinde ölçü aldıkları tek yol gösterici Kuran'dır. Kuran'ın dışında bir sistemin ölçülerini içeren bir merhamet anlayışının da "şeytani" bir merhamet olduğunu bilirler.

Söz gelimi kendilerinden yardım talebinde bulunan bir kimşenin, bu yardımı hayır yolunda mı yoksa Allah'ın beğenmediği bir yolda mı kullanacağı onlar için önemli bir ölçüdür. Eğer bu yardım hayır için isteniyorsa merhametleri devreye girer ve

maddi manevi her türlü yardımı yaparlar. Ancak yine aynı şartlar altında olduğu halde elde ettiği yardımı haram bir fiil için kullanacak birine yardım etmeyi kabul etmezler. Allah'ın beğendiği asıl merhamet de budur. Bir kişiyi Allah'ın beğenmediği bir tavır uygulamaktan alıkoyup dosdoğru yola iletmek, dünyada kavrayamasa bile ahirette anlayacağı ve çok şükredeceği gerçek bir iyilik ve merhamet şeklidir.

Bunun dışında müminler, şefkat ve merhameti, temel hedefleri dine muhalefet etmek olan inkarcılara karşı da göstermezler. Kuran'da bu konuda verilen ölçü ise ayette şöyle bildirilmiştir:

Muhammed, Allah'ın elçisidir. Ve onunla birlikte olanlar da kafirlere karşı zorlu, kendi aralarında ise merhametlidirler... (Fetih Suresi, 29)

İnananlar, ancak Allah'a gönülden bağlı kimseler olan "müminlere" merhamet ederler. İnkarcılara karşı ise son derece zorlu ve kararlı bir karakter gösterir ve merhamet adı altında asla bir gevşekliliğe düşmezler. Çünkü böyle bir tavır, yukarıda açıkladığımız gibi "şeytani bir merhamet" anlayışı olacaktır. Allah onların müminlere karşı tavrınının, **"Eğer sizi ele geçirecek olurlarsa, size düşman kesilirler, ellerini ve dillerini kötülükle size uzatırlar. Onlar sizin inkar etmenizi içten arzu etmişlerdir."** (Mümtehine Suresi, 2) şeklinde olduğunu bildirmiştir. Bu durumda, düşmanlıklarını göstermek için fırsat arayan böyle kimselere merhamet göstermenin akılcı bir tavır olmayacağı da açıktır.

Bunun yanında inananların müminlere gösterdikleri merhamet ve şefkat ise, dünyada eşi benzeri görülmemiş bir ahlak örneğidir. Bu merhamet onlara beraberinde fedakarlığı, ince düşüncüyü, affediciliği, sevgiyi ve saygıyı da getirir. Kamil iman

sahipleri karşısındaki kişinin maddi manevi her türlü ihtiyacını daha o söylemeden fark eder, duydukları derin şefkat nedeniyle ona hemen yardımcı olmaya çalışırlar. Bu konuda çaba harcamaktan da hiçbir şekilde yılmazlar. Kuşkusuz ki her konuda olduğu gibi bu konuda da müminlere en güzel örnek peygamberlerin tavrıdır. Ayette Peygamberimiz (sav)'in Müslümanlara karşı duyduğu şefkat ve merhamet şöyle anlatılmıştır:

Andolsun size, içinizden de sıkıntıya düşmeniz O'nun gücüne giden, size pek düşkün, müminlere şefkatli ve esirgeyici olan bir elçi gelmiştir. (Tevbe Suresi, 128)

Ayette de görüldüğü gibi, Peygamberimiz (sav)'in şefkati imanı ile doğru orantılı olarak o kadar yoğundur ki, Allah müminlerin herhangi bir konuda sıkıntıya düşmelerinin onun gücüne gittiğini bildirmiştir. İşte kamil iman sahiplerinin kendilerine hedef aldıkları merhamet anlayışı da budur.

Kamil İman Sahibinin Fedakarlığı

Bir insanın hiçbir karşılık beklemeden karşısındaki insanlar için özveride bulunabilmesi ancak Allah'tan korkması ve ahirete inanmasıyla mümkün olur. Çünkü bu insanlar dünya hayatında gösterdikleri maddi manevi her türlü çabanın karşılığını Allah'tan beklerler. İşte bu nedenle de cahiliye insanların aksine kamil iman sahipleri, her konuda herkese karşı üstün fedakarlık örnekleri sergileyebilirler.

Cahiliye toplumunda ise, insanların büyük bölümü ince bir fedakarlık anlayışından uzak bir yapı gösterir. Bunun en büyük nedeni, din ahlakından uzaklaşmalarından kaynaklanan bencillikleridir. Herkes öncelikli olarak kendi menfaatini düşünür; diğer insanların ihtiyaçları her zaman için geridir.

Oysa gerçek imana sahip bir kişinin ahlakı ve tavrı bu kim-

selerden tamamen farklıdır. Bu kimselerin en önemli özelliklerinden biri nefislerinin bencil tutkularından kurtulmuş olmalarıdır. Çünkü ancak nefsinin sınır tanımayan isteklerini yenen, onu kontrolü altında tutan mümin diğer müminlere karşı fedakar ve ince düşünceli davranabilir. Nitekim kamil iman, müminlerin gerekirse kendi haklarından da feragat ederek diğer mümin kardeşlerini kendilerinden daha üstün tuttukları bir ahlaki getirir. Gerçek iman, gerçek teslimiyet ve gerçek vicdan da budur. Bu konuyla ilgili Kuran'da şöyle bir örnek verilmiştir:

Kendilerinden önce o yurdu (Medine'yi) hazırlayıp imanı (gönüllerine) yerleştirenler ise, hicret edenleri severler ve onlara verilen şeylerden dolayı da içlerinde bir ihtiyaç (arzusu) duymazlar. Kendilerinde bir açıklık (ihtiyaç) olsa bile (kardeşlerini) öz nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin 'cimri ve bencil tutkularından' korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır. (Haşr Suresi, 9)

Ayette, bu kimselerin kendileri ihtiyaç içerisinde olsalar dahi, mümin kardeşlerinin ihtiyaç ve isteklerini kendilerinkine tercih ettikleri bildirilmektedir. Ve gösterdikleri bu ahlak sadece belirli olaylarda ortaya çıkan değil, hayatlarının tümüne hakim olan bir tavırdır. En aç, en uykusuz, en yorgun kısacası fiziksel açıdan en zor durumda olduklarında bile hiçbir zorlanma hissetmeden ellerindeki imkanı diğer müminlere aktarıp kendi ihtiyaçlarını ikinci plana atabilirler. Ve bundan dolayı hiçbir zaman için sıkıntı duymaz, hiçbir zaman fedakarlıkta buldukları için karşı tarafı minnet altında bırakmazlar.

Cahiliye ahlakını taşıyan insanlar zorunlu olarak bir fedakarlıkta buldukları zaman, mutlaka hoşnutsuzluklarını belli ederler. Ya iğneleyici bir sözle, ya ters bir bakışla ya da çirkin

bir tavırla içlerinde duydukları öfkeyi ve tahammülsüzlüğü hissettirirler. Oysa gerçek imana sahip bir insan hiçbir zaman karşı tarafın, aslında onun için büyük bir fedakarlıkta bulunduğunu anlaması için ters bir tavır göstermez. Aksine bunu karşı tarafa mümkün olduğunca hissettirmemeye çalışarak haklarından feragat eder. Çünkü onun için, yaptığı güzel tavrı yalnızca Allah'ın bilmesi yeterlidir. Kimi zaman fedakarlıkta bulunduğunu karşı taraf farketmez bile.

Kamil İman Sahibinin Tevazusu

... İşte sizin ilahınız bir tek ilahtır, artık yalnızca O'na teslim olun. Sen alçak gönüllü olanlara müjde ver. (Hac Suresi, 34)

Kuran ahlakında tevazu, insanın Allah'a karşı aciz bir kul olduğunu bilmesi ve tüm yaşamını ve davranışlarını bu bilgi doğrultusunda yönlendirmesidir. Allah'ı takdir edebilen bir mümin için bunun aksi mümkün değildir zaten. Çünkü Allah'tan başka ilah yoktur. Herşeyi yaratan, öldüren ve sonra yeniden diriltecek olan, her işi evirip çeviren O'dur. O'ndan başka kuvvet sahibi yoktur. O herşeyi sarıp kuşatan, herşeye gücü yeten, kadere yaratan, herşeyi işiten ve gören, herşeyden haberi olmandır. Allah bütün eksikliklerden uzak ve hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, daima diri olan, şaşırmayan, unutmamandır.

Buna karşılık insan ise hiçbir şeyi yaratmaya gücü yetmeyen, üstelik kendisi yaratılmış olan ve Allah'ın kendisine öğrettiği dışında hiçbir bilgisi olmayan aciz bir varlıktır. Her an ihtiyaç içindedir ve Allah'ın kendisine an an verdiği binlerce nimete muhtaçtır. Bunlardan tek bir tanesi bile olmadığında acze ve sıkıntıya düşer. Ancak Allah'ın verdiği rızık ile yaşamını devam ettirebilen, kusurlu ve eksik bir varlıktır.

Böylesine üstün, benzersiz ve tek olan Allah'ın büyüklüğü karşısında, bu kadar büyük acizlikler içerisinde olan insanın, tevazu dışında bir ahlak göstermesi, herşeyden önce yaratılışına aykırıdır. Bu nedenle kamil iman sahipleri hayatlarının her anını acizliklerini bilerek geçirirler. İşte bu bilinç de onlara doğal olarak tevazulu bir tavır kazandırır. Bu tevazu onların yüzlerinden, bakışlarından, konuşmalarından anlaşıldığı kadar diğer tüm ahlak özelliklerinde de kendini gösterir. Örneğin ancak tevazulu bir insan kendisine verilen öğütlerden istifade edebilir. Müminlerden kendisine gelecek olan her türlü tavsiyeye ve eleştiriye açıktır. Nitekim, derin iman sahibi bir kişi en titizlikle uyguladığını düşündüğü bir konuda bile kendisine bir öğüt verildiğinde, hiçbir itirazda bulunmaz ve söylenildiği gibi daha iyisini yapmaya çalışır. Tamamen haklı olduğu bir konuda haksız olduğu söylene bile, bunu da olgunlukla karşılar. Ve Hz. Yusuf gibi şöyle söyler:

(Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir... (Yusuf Suresi, 53)

Böyle bir tevazu anlayışı, kişinin kendini yeterli görmesini ve ne kadar akıllı olursa olsun aklını beğenmesini engellediği için, onun her zaman daha iyiye ve daha mükemmele doğru ilerleyebilmesini, duyduğu her sözden, aldığı her öğütten, her tavsiyeden istifade etmesini sağlar.

Aklını beğenen ve içinde bulunduğu acizliği unutup Allah'a karşı büyüklenen bir kimse ise, herşeyden önce yaratılışına aykırı bir tavır içerisine girmiş olur. Allah Kuran'da, "... onların göğüslerinde kendisine ulaşamayacakları bir büyüklük (isteğin)den başkası yoktur..." (Mümin Suresi, 56) hükmüyle bunun erişilmesi imkansız bir istek olduğuna dikkat çekmiştir.

Allah bir başka ayette de büyüklenenleri sevmediğini bildirmiştir:

İnsanlara yanağını çevirip (büyüklenme) ve böbürlenmiş olarak yeryüzünde yürüme. Çünkü Allah, büyüklük taslayıp böbürlenenini sevmez. (Lokman Suresi, 18)

Bu kimseler nasıl yaratıldıklarını, hem bedensel hem de zihinsel olarak Allah'ın karşısında ne kadar büyük bir acizlik içerisinde olduklarını unutmuslardır. Bu tavır ise, Kuran'da şeytanın özelliği olarak anlatılmaktadır. Allah ilk insan olan Hz. Adem'i yarattığında tüm meleklerle ona secde etmelerini emretmiş ancak şeytan kendisinin insandan daha üstün bir varlık olduğunu öne sürerek secde etmeyi reddetmiştir. Kuran'da şeytanın bu çirkin tavrı şöyle bildirilir:

Hani Rabbin meleklere: "Gerçekten ben, çamurdan bir beşer yaratacağım" demişti. "Onu bir biçime sokup, ona ruhumdan üflediğim zaman da siz onun için hemen secdeye kapanın." Meleklerin hepsi topluca secde etti; Yalnız İblis hariç. O büyüklük tasladı ve kafirlerden oldu. (Allah) Dedi ki: "Ey İblis, iki elimle yarattığıma seni secde etmekten alıkoyan neydi? Büyüklendin mi, yoksa yüksekte olanlardan mı oldun?" "Dedi ki: "Ben ondan daha hayırlıyım; Sen beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." (Allah) Dedi ki: "Öyleyse ordan (cennetten) çık, artık sen kovulmuş bulunmaktasın." "Ve şüphesiz, din (kıyametteki hesap) gününe kadar Benim lanetim senin üzerindedir." (Sad Suresi, 71-78)

İşte Allah'a karşı büyüklendikleri için insanlara karşı da büyüklük taslayanların durumu budur. Bu kimseler kendilerini çok beğendikleri ve akıllarından çok emin oldukları için hiç kimse-

nin sözüne itibar etmezler. Her zaman kendi bildiklerini uygularlar. Bu da onların Kuran'da emredilen pek çok ahlak özelliğini yaşayamamalarına neden olur. Daha da önemlisi Allah Kuran'da, "**Ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara karşı büyüklemler, işte onlar ateşin arkadaşlarıdır; onda sonsuzca kalacaklardır.**" (Araf Suresi, 36) şeklinde bildirmiştir. Allah'a karşı acizliklerini unutanlar ve büyüklük taslayanlar cehennemle karşılık göreceklerdir.

Kamil iman sahipleri ise bu tavırdan sakındıkları için cennetle ödüllendirileceklerdir:

İşte ahiret yurdu; Biz onu, yeryüzünde büyüklemlere ve bozgunculuk yapmak istemeyenlere (armanın) kılarız. (Güzel) Sonuç takva sahiplerinindir. (Kasas Suresi, 83)

Kamil İman Sahibinin Bağışlayıcılığı

İnsan hata yapmaya yatkın bir varlıktır. Dünyaya denemeden geçirilmek için gelmiştir ve ancak Kuran ahlakını öğrendikçe olgunlaşmakta, içerisinde bulunduğu hatalardan kurtulmakta ve ancak bu şekilde üstün bir ahlaka ulaşabilmektedir. Nitekim Kuran'da bildirilen tevbe ile ilgili ayetler de insanın bu acizliğinin bir göstergesidir. Allah insanın Yaratıcısı olarak onun bu acizliğini bilir ve Kuran'da, cehalet nedeniyle hata yapan, fark ettiğinde ise hemen tevbe edip tavrını düzelten kimselerin hatalarını bağışlayacağını bildirir:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemencecik tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin tevbe-lerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. (Nisa Suresi, 17)

İnsan aklını ve vicdanını en güzel şekilde kullanıp tüm samimiyetiyle hareket ediyorsa ve buna rağmen hatalı bir tavır içerisinde giriyorsa, Allah'ın bağışlamasını umabilir. Allah pek çok ayette "bağışlayan" olduğunu, "affedici" olduğunu haber vermiştir. Bir ayette şöyle denir:

Haber ver kullarıma; şüphesiz Ben, Ben bağışlayayım, esirgeyemim. (Hicr Suresi, 49)

Allah yapılan hataları bağışlayacağını bildirmişken, müminlerin bu kimseleri bağışlamamaları gibi bir durum ise elbette söz konusu değildir. Ayrıca Allah birçok ayette müminlere de aynı şekilde bağışlayıcı olmalarını tavsiye etmiştir:

Sen af (veya kolaylık) yolunu benimse, (İslam'a) uygun olanı (örfü) emret ve cahillerden yüz çevir. (Araf Suresi, 199)

Bu ahlak üzerindeki kamil iman sahipleri, müminlere karşı Allah'ın emrettiği şekilde bağışlayıcı bir tavır gösterirler. Kuşku yok ki bu, üstün bir vicdan alametidir. Çünkü bir hata yapıldığında özellikle de bu hatadan dolayı maddi ya da manevi bir zarar oluştuğunda, affedici bir tavır göstermek insanların nefislerine çok ağır gelir. Hatta aksine kızarak öfkelerini dışa vurmak ve karşı tarafa yaptığının karşılığını vermek isterler. Oysa ki müminler Allah'ın Kuran'da emrettiği gibi öfkelerini yenerler.

İnananlar Allah'ın emri gereği, nefislerine uymaz ve Kuran'ın tavsiyesine uyarak bağışlama yolunu seçerler. Bir hataya düşen kişiye yapacakları en büyük iyiliğin, "güzel sözle öğüt vermek" ve bu şekilde içerisinde bulunduğu hatanın yanlışlığını göstermek olduğunu bilirler. Çünkü bir ayette, "**Sen öğüt verip-hatırlat; çünkü gerçekten öğütle-hatırlatma, müminlere yarar sağlar.**" (Zariyat Suresi, 55) şeklinde belirtilmiştir.

Bir başka ayette de Allah, "**... affetsinler ve hoşgörsünler.**

Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah, bağışlayandır, esirgeyendir." (Nur Suresi, 22) şeklinde buyurmaktadır. Mümin bir hata yaptığı ve bundan samimi olarak vazgeçtiği zaman bunun hem Allah Katında bağışlanmasını içten arzu eder, hem de Müslümanların onu bağışlayıp güven duymalarını ister. Ve bağışlayıcı bir tavırla karşılaştığı zamanda bunun Allah'ın büyük bir nimeti ve Allah'ın sağladığı bir kolaylık olduğunu fark eder. Bu nedenle kamil iman sahipleri kendileri için talep ettikleri bu bağışlanmayı karşılarındaki kimselere de gösterirler. Kuşkusuz ki bu aynı zaman da Allah'ın hoşnutluğunu ve rızasını kazanmaya da en uygun olan tavidir:

... Yine de affeder, hoş görür (kusurlarını yüzlerine vurmaz) ve bağışlarsanız, artık elbette Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Teğabün Suresi, 14)

Kamil İman Sahibinin Adalet Anlayışı

Şüphesiz Allah, adaleti, ihsanı, yakınlara vermeyi emreder; çirkin utanmazlıklardan (fahşadan), kötülüklerden ve zorbalıklardan sakındırır. Size öğüt vermektedir, umulur ki öğüt alıp-düşünürsünüz. (Nahl Suresi, 90)

Allah Kuran'da insanlara şartlar her ne olursa olsun adaletten ödün vermemelerini emretmiştir:

Ey iman edenler, kendiniz, anne-babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa, Allah için şahidler olarak adaleti ayakta tutun. (Onlar) ister zengin olsun, ister fakir olsun; çünkü Allah onlara daha yakındır. Öyleyse adaletten dönüp heva (tutkuları)nıza uymayın. Eğer dilinizi eğip büker (sözü geveler) ya da yüz çevirirse-

niz, şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberi olandır. (Nisa Suresi, 135)

Kamil imana sahip müminler Allah'ın bu emrini eksiksiz olarak yerine getirirler. Verecekleri kararın sonuçları kendilerini ya da en yakınlarını etkileyecek olsa dahi, Allah için adaleti ayakta tutarlar. Çünkü onlar, öldükten sonra hesap vereceklerini ve tüm yaptıklarının her ayrıntısıyla karşlarına çıkacağını, küçük büyük herşeyden hesaba çekileceklerini bilirler. Bu nedenle de dünyada söz konusu olabilecek hiçbir çıkarı, ahirette kazanacaklarını umdukları Allah'ın rızası ve cennetinden üstün görmezler.

Samimi müminlerin en önemli özelliklerinden biri, kendilerine "yarışıp öne geçenlerin yolunu" seçmiş olmalarıdır. Bu nedenle her işlerinde Allah'ın en çok razı olacağını umdukları tavır gösterirler. Bu yüzden ne akrabalık bağları, ne kendi dünyevi menfaatleri onları adil davranmaktan alıkoymaz. Çünkü Allah bir Kuran ayetinde şöyle emretmektedir:

Şüphesiz Allah, size emanetleri ehline (sahiplerine) teslim etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emrediyor. Bununla Allah, size ne güzel öğüt veriyor. Doğrusu Allah, işitendir, görendir. (Nisa Suresi, 58)

Bir başka ayette ise Allah, inananların düşmanlık besledikleri kimselere karşı dahi son derece adaletli davranarak, takvalarından taviz vermemelerini emretmiştir:

Ey iman edenler, adil şahidler olarak, Allah için, hakkı ayakta tutun. Bir topluluğa olan kininiz, sizi adaletten alıkoymasın. Adalet yapın. O, takvaya daha yakındır. Allah'tan korkup-sakinin. Şüphesiz Allah, yapmakta olduklarınızdan haberi olandır. (Maide Suresi, 8)

Allah'ın hükümlerini kesin olarak yerine getiren kamil iman sahipleri bu özellikleriyle cahiliye toplumundan tamamen ayrılırlar. Çünkü cahiliye sisteminde öfke ve kin duyulan bir kimse-den intikam alma duygusu her zaman için daha ağır basar. Vicdan devre dışı kalır ve kişinin alacağı kararlarda nefsi hakim konuma gelir. Nefiste bulunan öfke ve kızgınlık ise kişinin aklını ve muhakeme yeteneğini örter. Bu nedenle de kişi, adil kararlar alamaz.

Kuran'ın belirttiği anlamda bir adalet anlayışı için ise, kişinin herşeyden önce nefsinin isteklerine karşı koyabilmesi ve vicdanının sözünden bir an olsun çıkmaması gerekir. Ayrıca öfkelenildiğinde öfkesine hakim olabilecek bir iradeye sahip olması ve bunu her an Kuran'ın koyduğu ölçüler içerisinde düşünebilmesi şarttır.

İşte kamil iman sahipleri bu özelliklerin tamamına sahiptirler. **"... Şüphesiz Allah, adil olanları sever."** (Hucurat Suresi, 9) ayetinin hükmü gereği adaletten asla taviz vermezler.

Kamil İman Sahibinin Hakkı Tavsiye Etmesi

Sizden; hayra çağıran, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır. (Al-i İmran Suresi, 104)

Allah'ın Kuran'daki bu emrine kamil iman sahipleri tam olarak uyarlar. "İyiliği emredip kötülükten men etmek" anlayışı ölene kadar tüm yaşamlarına hakim olur. "İyiliği emredip kötülükten men etme"nin ne olduğunu ise kuşku yok ki en doğru olarak Kuran'dan öğrenebiliriz.

Kuran'a göre iyiliği emretmek, karşı tarafın herşeyden önce Allah'ı tanınması, O'nu çok sevmesi ve O'ndan çok korkması ge-

rektiğini bilmesini, ahiretin kesin bir gerçek olduğunu ve Kuran'dan sorulacağını kavramasını sağlamak; vicdanını kullanmaya teşvik etmek, samimiyeti, candanlığı, sevgiyi, saygıyı, şefkati, merhameti, hoşgörüyü, affediciliği, fedakarlığı kısacası tüm Kuran ahlakını en mükemmel şekilde yaşamasını sağlamaktır. Gerçek iyilik budur. Çünkü bu karşı tarafın dünyada ve ahirette en güzel hayatı yaşamasını sağlayacak ve onun sonsuz bir azaptan kurtulmasına vesile olacaktır.

Kötülükten men etmek ise, kişinin şeytana uymasını engellemek, nefsinin bencil tutkularından arınmasını sağlamak, onu samimiyetsizlikten, ikiyüzlülükten, kibirden, Allah'a karşı büyülenmekten, vicdansızlıktan arındırmak ve Allah'ın razı olmayacağı bir tavra girmesini engellemektir.

İşte kamil iman sahiplerinin hakkı tavsiye etmeleri bu şekilde olur. Allah bu kimseleri Kuran'da şöyle tanımlamıştır:

Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman eder, maruf (iyi) olanı emreder, münker (kötü) olandan sakındırır ve hayırlarda yarışırlar. İşte bunlar salih olanlardır. (Al-i İmran Suresi, 114)

Onlar bu çabalarından dolayı kimseden bir karşılık beklemezler. Onların tek hedefleri Kuran'ın emirlerini gereği gibi yerine getirebilmek ve böylece Rabbimiz'in rızasını kazanabilmektir. Allah inananlara bu konuda peygamberlerin ahlakını örnek gösterir. Allah'ın elçileri tarih boyunca gönderildikleri tüm kavimleri uyarıp korkutmuş ve onlara şöyle söylemişlerdir:

Buna karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum; ücretim yalnızca alemlerin Rabbine aittir. (Şuara Suresi, 109)

Kuran'da bu konudaki diğer bir örnek de Hz. Musa'nın Firavun'a olan tebliğidir. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Hani Rabbi ona, kutsal vadi Tuva'da seslenmişti:

"Firavun'a git; çünkü o, azdı."

Ona de ki: "Temizlenmek ister misin?"

"Seni Rabbine yönelteyim, böylece (O'ndan) korkmuş olursun."

(Musa) Ona büyük mucizeyi gösterdi.

Fakat o, yalanladı ve isyan etti.

Sonra da (karşı yönde) çaba harcayıp sırtını döndü.

Sonunda (yardımcı güçlerini) topladı, seslendi;

Dedi ki: "Sizin en yüce Rabbiniz benim."

Böylelikle Allah onu, ahiret ve dünya azabıyla yakaladı.

Gerçekten bundan 'içi titreyerek korkacak' olan bir kimse için elbette bir ibret (ders) vardır. (Naziât Suresi, 16-26)

Ayetlerde görüldüğü gibi Hz. Musa, Firavun'u Allah'a iman etmeye davet etmiş, ancak o büyüklenererek Allah'a karşı başkaldırmıştır. Hz. Musa'nın bundan sonra üzerinde bu konuda bir sorumluluk kalmamıştır. Onun görevi iyiliği emretmek ve kötülükten men etmektir.

Ancak müminlerin tebliği sadece inkarcıları dine davet etmekten ibaret değildir. Onlar Müslümanların da sürekli daha iyiye yönelmeleri, daha güzel davranışlar göstermeleri ve hatalarından arınmaları için tebliğ yaparlar. Mümin kardeşlerine iyilikleri emreder ve onları da kötülüklerden men ederler. Birbirlerinin Allah'ın rızasını kazanmalarını ve cennetin en yüksek makamlarıyla karşılık bulmalarını isterler.

Bu noktada kamil iman sahiplerinin önemli bir özelliğine dikkat çekmekte fayda vardır. Onlar din ahlakını sadece sözleriyle tebliğ etmez aynı zamanda tüm yaşantılarıyla da bu ahlaki anlatmış olurlar. Saatlerce dostluğun, candanlığın, samimiyetin

ne olduğunu anlatacakları yerde, samimiyeti ve candanlığı yaşar ve bu güzel ahlakı "halleriyle" anlatmış olurlar. Karşılarındaki kişiler onların yaptığı bu "hal ile tebliği" gördüklerinde, de samimiyetin ne olduğunu, hiç anlatılmadığı halde çok net bir biçimde kavrayabilirler. Bu, Kuran'da emredilen her türlü özellik için geçerlidir. Kamil iman sahibi fedakarlığı, tevazuyu, bağışlayıcılığı, adaleti, merhameti, dürüstlüğü kısacası her türlü güzel ahlak özelliğini çevresine yaşayarak gösterir. Karşı taraf üzerinde asıl etki bırakan da budur zaten. Zira fedakarlığın ne olduğunu uzun uzun anlattığı halde, kimi zaman bu tavrı göstermekten kaçınan ve hatta belki de bencilce davranan bir kimse, karşı tarafa samimiyetsiz olduğu izlenimini verir ve onun üzerinde olumsuz etki yapar.

Bunun yerine anlatan ve anlattığı şeyi tüm samimiyetiyle yaşadığını gösteren bir insanın konuşmalarının, karşı tarafın vicdanını kesin olarak harekete geçireceği çok açıktır.

Kamil İman Sahibinin Allah'a Yönelişi

Kullarım Beni sana soracak olurlarsa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağırma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad olurlar. (Bakara Suresi, 186)

Allah her yeri sarıp kuşatan, insana şah damarından daha yakın olan, işiten ve bilendir. Mümin bilir ki içinden geçen tek bir düşünce bile Allah'tan gizli kalmaz. Samimi olarak Allah'tan bir istekte bulunmak için insanın sadece düşünmesi yeterlidir. Bu düşünce sinelerin özünde bile olsa Allah onu duyar ve samimi kullarının duasına mutlaka karşılık verir. Çünkü Allah iman edenlerin dostu, koruyucusu ve yardımcısıdır.

Kuran'a göre dua, insanın tüm samimiyeti ile Allah'a yönelmesi ve O'nun sonsuz ve sınırsız gücüne sığınarak O'ndan yardım dilemesidir. Gücü sınırlı ve sonlu bir varlığın, gücü sınırsız bir kudret karşısında acizliğini ortaya koyarak istekte bulunmasıdır. Dua, kişinin Allah ile birebir bağlantısıdır. Aklından geçirdiği tüm düşünceler, istekler Allah ile kişi arasında gizli kalır. Dolayısıyla üçüncü bir kimse tarafından bilinmesine imkan olmayan bu ibadette gösterişe yer yoktur. Tamamen samimiyete dayalı bir ibadettir.

Allah'ın kendilerine herkesten ve herşeyden daha yakın olduğunu, tüm duaları duyduğunu ve tüm dualara icabet ettiğini en derinden hisseden ve yaşayanlar ise kamil iman sahipleridir. Çünkü Allah'a samimi bir kalple yönelirler ve O'nun büyüklüğüne karşın kendilerinin insan olarak ne denli büyük bir acizlik içerisinde olduklarını bilirler. Ve yine bilirler ki dualara karşılık veren yalnızca Allah'tır ve insanı içerisinde bulunduğu zorluktan kurtarabilecek olan da yine ancak O'dur.

Kamil iman sahipleri sadece sıkıştıkları ve çaresiz kaldıkları zor anlarda değil, her zaman ve her durumda Allah'a yönelirler. Çünkü insanın hayatında Allah'a muhtaç olmadığı tek bir an bile olmadığını bilirler. Onlar dua etmek için kendilerine bir sıkıntı dokunmasını beklemezler. Zira bu ibadetin aynı zamanda bir kulluk vazifesi ve Allah'a yakınlaşmak için önemli bir yol olduğunun farkına varmışlardır. İşte bu da onları diğer insanlardan ayıran en önemli özelliklerden biridir. Ayette sadece çaresizlik ve sıkıntı içerisindeyken Allah'a yönelen ancak bu zorluktan kurtulduğunda hemen yüz çevirenlerin ahlaki şöyle ifade edilmiştir:

İnsana bir zarar dokunduğunda, yan yatarken, otururken ya da ayaktayken Bize dua eder; zararını üs-

tünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara Bizi hiç çağırmamış gibi döner-gider. İşte, ölçüyü taşıranlara yapmakta oldukları böyle süslenmiştir. (Yunus Suresi, 12)

Kamil iman sahipleri ise nimet ve refah içerisindeyken de, sıkıntıya düştüklerinde de Rabbimiz'e yönelenlerdir. Zira onlar, **"... Sizin duanız olmasaydı Rabbim size değer verir miydi?..."** (Furkan Suresi, 77) ayetini düşünüp kavrayanlardır.

Onlar dualarını da yine Allah'ın Kuran'da tarif ettiği şekilde yaparlar. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

Rabbini, sabah akşam, yüksek olmayan bir sesle, kendine, ürpertiyle, yalvara yalvara ve için için zikret. Gaflete kapılanlardan olma. (Araf Suresi, 205)

Rabbimize yalvara yalvara ve için için dua edin. Şüphesiz O, haddi aşanları sevmez. (Araf Suresi, 55)

Görüldüğü gibi Kuran'da duanın yalvararak ve için için yapılması istenmektedir. Çünkü Allah, duada kişinin samimiyetini ölçer. Dua ettiğimiz Rabbimiz bizim içimizden geçirdiğimizi de, sesli olarak söylediğimizi de duyan, bilendir. Kuran'ın bu emrine uyan müminler de o anki samimi tavırları doğrultusunda kimi zaman içlerinden, kimi zaman da sesli dua ederler. Ancak bu, hiçbir zaman etraftaki insanlara duyurmaya ve gösterişe yönelik bir dua değildir. Çünkü Allah Kuran'da, "dini yalnızca Allah'a halis kılarak dua etmenin" önemine şöyle dikkat çekmektedir:

O, Hayy (diri) olandır. O'ndan başka İlah yoktur; öyleyse dini yalnızca Kendisi'ne halis kılanlar olarak O'na dua edin. Alemlerin Rabbine hamdolsun. (Mümin Suresi, 65)

Müminlerin dualarında dikkat çeken bir başka özellik de "Allah'ın varlığını hissederek" dua etmeleridir. Onlar dua ederken

sadece istedikleri şeyleri değil, asıl olarak Allah'ın birliğini, büyüklüğünü, sonsuz gücünü düşünürler. Kuran'da şöyle emredilmiştir:

Rabbini ismini zikret ve herşeyden kendini çekerek yalnızca O'na yönel. (Müzzemmil Suresi, 8)

Kamil iman sahipleri, Allah'ı en güzel isimleriyle düşünerek dua ederler. Allah'ın isimleri insanlara O'nun vasıflarını tanıtır. Allah'ın esirgeyici, bağışlayıcı, affedici, yol gösterici, kullarına karşı çok şefkatli ve merhametli olduğunu bilerek O'na seslenen müminler, Allah'ın yakınlığını ve rahmetini çok daha iyi kavrarlar. Nitekim Kuran'da Allah'a farklı isimleriyle dua edilebileceği şöyle belirtilmiştir:

İsimlerin en güzeli Allah'ındır. Öyleyse O'na bunlarla dua edin. O'nun isimlerinde 'aykırılığa (ve inkara) sapanları' bırakın. Yapmakta oldukları dolayısıyla yakında cezalandırılacaklardır. (Araf Suresi, 180)

Her konuda olduğu gibi elbette bu konuda da inananlar için en güzel örnekler peygamberlere aittir. Kuran'da özellikle peygamber dualarındaki içliliğe ve samimiyete dikkat çekilmiştir:

Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin. (Sad Suresi, 35)

(Musa yalvarıp) Dedi ki: "Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine kat. Sen merhamet edenlerin en merhametli olanısın." (Araf Suresi, 151)

Müminler aynı zamanda dualarında sabırlı olanlardır. Ayette onlara Allah'tan "**sabırla ve namazla**" (Bakara Suresi, 45) yardım dilemeleri bildirilmektedir. Bu sabır ve kararlılık Allah'a duydukları güvenden ve teslimiyetten kaynaklanmaktadır. Mümin Allah'ın dualara kesin olarak karşılık vereceğinden emindir ve "**... Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Çünkü kafir-**

ler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umut kesmez" (Yusuf Suresi, 87) ayeti gereği asla umudunu yitirmez ve sabırla Rabbimiz'e yalvarır.

Kamil iman sahiplerinin dua anlayışı böyledir; Allah'tan içleri titreyerek korkar, ondan saygıyla ve sabırla yardım dilerler. Kimi zaman hiç kimsenin farkında olmadığı bir anda, günün en akla gelmeyecek vaktinde, akla gelmeyecek bir yerde Allah'a saygıyla yakarıp yardım diliyor olabilirler. Onlar günlük hayatın en karışık ve en yoğun anlarında bile kalplerinde Allah korkusu ile O'na sığınır, O'na yalvarır ve O'ndan yardım dilerler. Ve bilirler ki bu, onları Allah'a yakınlaştıracak, onlara Rabbimiz'in rızasını ve cennetini kazandıracak en kolay yoldur. Bu yakınlığın her an daha da artması için önlerinde hiçbir engel yoktur; Allah Kuran'da kullarının samimi bir kalple Kendisi'ne yönelmelerini ister. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Cennet de, muttakiler için, uzakta değildir, (o gün) yakınlaştırılmıştır. Bu, size vadolanandır; (gönülden Allah'a) yönelip-dönen (İslam'ın hükümlerini) koruyan, Görmediği halde Rahman'a karşı 'içi titreyerek korku duyan' ve 'içten Allah'a yönelmiş' bir kalp ile gelen içindir. (Kaf Suresi, 31-33)

Kamil İman Sahiplerinin Zorluk Anında Gösterdikleri Güzel Tavırlar

Kamil iman sahiplerinin zorluk anındaki tavırlarından önce onların zorluğu nasıl algıladıklarına dikkat çekmekte fayda vardır. Onlar dünyanın özel olarak tasarlanmış bir imtihan mekanı olduğunu en derinden kavrayan kimselerdir. Ve onlar, "zorluk" kavramının da "gerçekten iman edenler" ile din konusunda "kalplerinde hastalık bulunanların" ayırt edilmesi için yara-

tıldığı bilenlerdir. Zorluk ya da darlık anları onların imanlarında samimi olduklarını ispat edebilmeleri açısından önemli bir imkandır. Bu anlamda "zorluk" onlar için genel olarak bilinen anlamından tam aksi bir anlama yani "nimete" dönüşür.

Bu sayede karşlarına çıkan her türlü zorluk karşısında tevekküllü bir tavır gösterirler. Ama elbette Allah'a üzerlerine kaldıracabileceklerinden fazla zorluk yüklememesi için de dua ederler. Onların bu duası ve Allah'ın icabeti şöyle bildirilir:

Allah, hiç kimseye güç yetireceğinden başkasını yüklemez. (Kişinin nefsinin) Kazandığı lehine, kazandırdıkları aleyhinedir. "Rabbimiz, unuttuklarımızdan veya yanıldıklarımızdan dolayı bizi sorumlu tutma. Rabbimiz, bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Rabbimiz, kendisine güç yetiremeyeceğimiz şeyi bize taşıtma. Bizi affet. Bizi bağışla. Bizi esirge, Sen bizim mevlamızsın. Kafirler topluluğuna karşı bize yardım et. (Bakara Suresi, 286)

Allah'ın takdiri üzerine bir zorlukla karşılaşırlarsa, bunun "güç yetirebilecekleri" bir deneme olduğunu anlar ve bu olay karşısında Allah'a olan teslimiyetlerini ve tevekküllerini en güzel şekilde ortaya koymaya çalışırlar. Zira onlar zorluk anında gösterdikleri tavır ile refah zamanında gösterdikleri tavrın Allah Katında makbuliyet açısından bir olmadığını bilirler. Allah bu konuda şöyle bir örnek vermiştir:

Müminlerden, özür olmaksızın oturanlar ile, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd edenler (çaba harcayanlar) eşit değildir. Allah, mallarıyla ve canlarıyla cehd edenleri oturanlara göre derece olarak üstün kılmıştır... (Nisa Suresi, 95)

Görüldüğü gibi Allah zor bir ortamda Kendi rızasını arayan-

ların, çaba harcamayanlardan derece bakımından daha üstün olduklarını belirtmiştir. Çünkü burada örnek gösterilen müminlerin, zor ve sıkıntılı bir ortamda tüm güçleriyle din ahlakına sarılmaları kuşkusuz ki onların imanlarının derecesini göstermektedir. Oysa rahat bir ortamda fedakarlıkta bulunan insanların samimiyetlerinden emin olmak zordur. İnsanları bu şekilde zorluklarla denemek, Allah'ın doğru söyleyenlerle yalancıları birbirlerinden ayırt etmesinin bir yoludur.

Allah'ın müminleri zorlukla denemesinin bir başka hikmeti daha vardır. Zorluğu tadan kimseler, nimetlerin kıymetini çok daha iyi anlar ve çok daha şükredici bir tavır gösterirler. Zira zorluk ve acının, insanın ruhunu incelten ve olgunlaştıran bir yönü vardır. Allah bu şekilde insanların dünyada; iyi ile kötünün, bolluk ile darlığın, rahatlık ile zorluğun kıyasını yapmalarını sağlar. İnsanlar ancak bu kıyaslar sayesinde kendilerine verilen maddi ve manevi nimetlerin değerini anlarlar. Daha da önemlisi Allah'a her konuda ne kadar muhtaç olduklarını görür, O'nun karşısındaki acizliklerini kavrarlar.

İnsanın dünyada ne tür zorluklarla denenebileceği ise bir ayette şöyle bildirilir:

Andolsun, Biz sizi biraz korku, açlık ve bir parça mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz. Sabır gösterenleri müjdele. (Bakara Suresi, 155)

Bu ayeti bilen bir mümin söz konusu zorluklarla henüz karşılaşmadan önce kendisini bu duruma karşı hazırlar ve her ne olursa olsun sabırda, tevekkülde ve teslimiyette kararlılık göstereceğine, Rabbimiz'e sadık kalacağına dair Allah'a söz verir. Bu güzel tavır onun kamil imanının gereğidir. Karşılaştığı şey büyük bir korku, dayanılmaz bir açlık, fakirlik, yaralanma hatta

ölüm bile olsa, Allah'tan razı olmaya ve şükredici bir tavır göstermeye kesin karardır. Ve bilir ki tüm bunlar onu Allah'a daha da yakınlaştıracak ve O'nun sonsuz cennetinde ağırlanmasına vesile olacaktır. Bir ayette şöyle bildirilmiştir:

Hiç şüphesiz Allah, müminlerden -karşılığında onlara mutlaka cenneti vermek üzere- canlarını ve mallarını satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşır, öldürürler ve öldürülürler; (bu,) Tevrat'ta, İncil'de ve Kuran'da O'nun üzerine gerçek olan bir vaaddir. Allah'tan daha çok ahbine vefa gösterecek olan kimdir? Şu halde yaptığınız bu alışverişten dolayı sevinip-müjdeleşiniz. İşte 'büyük kurtuluş ve mutluluk' budur. (Tevbe Suresi, 111)

İmani olgunluğa erişmiş mümin bilir ki cennet gibi büyük bir mükafat, sadece "iman ettik" demekle kazanılmaz. Allah bunu Kuran'da şöyle bildirmiştir:

İnsanlar, (sadece) "İman ettik" diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar? Andolsun, onlardan öncekileri sınadık; Allah, gerçekten doğruları da bilmekte ve gerçekten yalancıları da bilmektedir. (Ankebut Suresi, 2-3)

Yine bir başka ayette Allah bu önemli gerçeğe şöyle dikkat çeker:

Yoksa sizden önce gelip-geçenlerin hali başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle bir yoksulluk, öyle dayanılmaz bir zorluk çattı ve öylesine sarsıldılar ki, sonunda elçi, beraberindeki müminlerle; "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyordu. Dikkat edin, şüphesiz Allah'ın yardımı pek yakındır. (Bakara Suresi, 214)

Tüm bu ayetler göstermektedir ki, gelmiş geçmiş tüm insanlar Allah'ın dünya için yarattığı kanunların bir gereği olarak bu zorluklarla karşılaşmışlardır. Onlar da mallarından ve canlarından eksiltilecek denemiş, onlar da inkar edenlerin baskı ve zulümleriyle karşılaşmış ve aralarındaki gerçek müminler ile samimiyetsizlerin farkı bu şekilde ortaya çıkmıştır. Bu nedenle mümin Kuran'ı öğrendiği andan itibaren ayetlerde belirtilen tüm bu olaylara karşı bir hazırlık içerisindeydi. Ancak bilir ki imtihanın şartlarına uygun olarak karşılaşacağı olaylar, peygamber dönemindeki koşullarla tıpatıp aynı olmayabilir. Günümüzde bu zorluklar farklı koşullar altında karşımıza çıkabilir.

Kamil iman sahibinin yaptığı imani hazırlık, karşısına çıkan hiçbir olayı ayırt etmeden hepsinin birer deneme olduğunu bilmesini gerektirir. Karşılaşacağı zorluk korku, açlık, mallarının eksilmesi ve canına gelecek bir zarar olabileceği gibi, günlük hayatta karşılaşacağı bir deneme de olabilir. Örneğin bazen en zor görünen şartlar üst üste gelebilir. İnsan hiç beklenmedik bir zamanda bir yakınına kaybedebilir. Aynı günlerde bir yandan da büyük bir maddi zorlukla karşılaşabilir. Tüm bunların üstüne bir de ağır bir hastalığa yakalanabilir. Hatta bu durumu fırsat bilen şeytan da çeşitli yollardan vesvese vererek kendisine yaklaşmaya çalışabilir. İşte tam da böyle bir dönemde aniden bir mümin kendisinden yardım isteyebilir. Kamil iman sahibi kişinin tavrı her zaman Allah'ın beğendiği ahlaka uygun olur. Tüm sıkıntısına, yorgunluğuna, hastalığına rağmen bu halini karşı tarafa hiçbir şekilde hissettirmez. Ve ona en güzel yüz ifadesiyle, en rahatlatıcı ses tonuyla ve elinden gelen en iyi tavırla yardımcı olmaya çalışır.

İşte kamil iman sahibi bir mümin tüm bu sabrı ve bu güzel ahlakı, Allah'a olan sevgisinden, saygısından, korkusundan ve O'na olan teslimiyetinden dolayı göstermektedir.

Burada verdiğimiz, bir müminin yaşamı boyunca sayısız ke-reler karşılaşılabileceği örneklerden yalnızca biridir. Ancak anla-tılmak istenen şudur: Ne kadar çok zorluk üst üste gelirse gel-sin kamil iman sahibi bir insan, tavırlarında ve konuşmalarında güzel ahlakından asla taviz vermez. Başına gelen her türlü zor-luk ve sıkıntının Allah'ın izniyle kendisine isabet ettiğini bildiğin-den çareyi ve kurtuluşu yine Allah'tan umut eder. Zaten dün-yada az bir zaman kalıp gidecektir, esas olan burada her durum ve şartta güzel bir sabır göstererek Allah'ın istediği ve beğen-diği ahlaki yaşamak ve O'nu razı etmektir.

Sonuçta dünya hayatında herşey gelip geçicidir. Önemli olan, insanın bu gelip geçen olaylarla imtihan olduğunu unutmaması ve bu imtihanın sonucunda da sonsuz hayatın kendisini beklediğini bilmesidir. Çünkü insanların asıl yurdu ahirettir. İnsan dünyada olabilecek en büyük acıyı, zorluğu, sıkıntıyı da yaşasa bütün bun-lar mutlaka geçecek, veya ölümlle birlikte son bulacaktır.

Aynı şey tersi için de geçerlidir. Kişi dünyada büyük bir bol-luk ve refah içinde de olsa, bunların hiçbiri ona ait değildir, ölü-müyle birlikte hepsi dünyada kalacaktır. Ve belki de dünyada bolluk içinde yaşayan bu insanın sonu cehennem azabı olacak-tır. Burada anlatılmak istenen şudur: Bir insanın dünyadaki ya-şam şartları bir ölçü değildir, ancak bir denemeden ibarettir. Dünyada birtakım zorluklarla karşılaşmış bir insan ahiret haya-tında, cennette sonsuza kadar mutluluk ve sevinç içinde ağırlla-nabilir. Çünkü dünyada iken her şart ve ortamda Allah'ı dost edinmiş ve O'nun hoşnutluğunu kazanmak için sabretmiştir. Ahirette bu kişilerin söyleyecekleri söz şu olacaktır:

Derler ki: "Bizden hüznü giderip yok eden Allah'a hamdolsun; şüphesiz Rabbimiz, gerçekten bağışla-yandır, şükürü kabul edendir. Ki O, bizi Kendi fazlından

(ebedi olarak) kalınacak bir yurda yerleştirdi; burada bize bir yorgunluk dokunmaz ve burada bize bir bıkkınlık da dokunmaz." (Fatır Suresi 34-35)

Kamil İman Sahibinin Nimet Verildiğinde Gösterdiği Tavr

İnsanların çoğu üzerlerinden sıkıntı kaldırılıp kendilerine nimet verildiğinde ayetteki ifadeyle **"şımararak sevince kapılırlar"**. Ve bu nimetin kendilerine kim tarafından verildiğini unutarak hemen yüz çevirirler. Oysa ki Allah Kuran'da, **"... şımararak sevinme, çünkü Allah, şımararak sevince kapılanları sevmez."** (Kasas Suresi, 76) şeklinde buyurmaktadır.

İşte gerçek iman sahipleri kendilerine verilen nimetlerden şımarmayan ve tüm bunların Rabbimiz'den olduğunu bilenlerdir. Onlar zorluk zamanında olduğu gibi, nimet ve refah içerisindeyken de Allah'a muhtaç olduklarını ve Allah'ın dilediği anda üzerlerindeki nimeti alabileceğini, kendilerini acz içerisinde bırakabileceğini unutmazlar. Bu nedenle de darlıkta da, bollukta da, sıkıntıda da, rahatlıkta da her zaman için Allah'a karşı şükredici bir tavr içerisinde olurlar.

Onlar, karşılarına çıkacak olan zorlu bir günün azabından korkarlar. Çünkü Allah'ın verdiği nimetlere nankörlük edenleri cezalandıracağını bilirler. Nankörlük edenlerin cezalandırılacağı, bir ayette şöyle haber verilmiştir:

Böylelikle nankörlük etmeleri dolayısıyla onları cezalandırdık. Biz (nimete) nankörlük edenden başkasını cezalandırır mıyız? (Sebe Suresi, 17)

Ve onlar verilen nimetlerin de, aynı zorluklar gibi dünya hayatı için tasarlanan özel imtihanın bir parçası olduğunu bilirler.

Kuran'da Hz. Süleyman'ın bu gerçeği şöyle ifade ettiği bildirilir:

... "Bu Rabbimin fazlındandır, O'na şükredecek miyim, yoksa nankörlük edecek miyim diye beni denemekte olduğu için (bu olağanüstü olay gerçekleşti). Kim şükrederse, artık o kendisi için şükretmiştir, kim nankörlük ederse, gerçekten benim Rabbim Gani (hiçbir şeye ve kimseye ihtiyacı olmayan)dır, Kerim olandır. (Neml Suresi, 40)

İşte kamil iman sahibi bir müminin nimet karşısında göstereceği tavır da aynı böyledir. Hemen bunun bir deneme olduğunu düşünerek, Allah'a sığınmak ve O'na şükretmek... Ve bunun ardından eline geçen bu imkanlarla Allah'ın emrettiği diğer ibadetleri de eksiksiz olarak yerine getirmek.

Ancak şu da unutulmamalıdır ki, insanlara verilen nimetler sadece maddi değerlerle sınırlı değildir. İnsanın imanı, güzelliği, akli, yetenekleri, sağlığı gibi konular da müminlerin şükredici olmasını gerektiren çok büyük nimetlerdir. Bir ayette, **"Size her istediğiniz şeyi verdi. Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onu sayıp-bitirmeye güç yetiremezsiniz..."** (İbrahim Suresi, 34) şeklinde bildirilerek Allah'ın kulları üzerindeki sonsuz nimetine dikkat çekilmiştir.

Kuran'a ve peygamberlerin hayatlarına baktığımızda onların çok zengin veya çok güçlü de olsalar, yine aynı üstün ahlakı gösterdikleri, adaletten asla taviz vermedikleri ve Allah'a karşı tevazularını korudukları görülür. Allah iman eden kullarının bu üstün vasıflarını Kuran'ın şu ayeti ile övmektedir:

Onlar ki, yeryüzünde kendilerini yerleştirir, iktidar sahibi kılarırsak, dosdoğru namazı kılarlar, zekatı verirler, ma'rufu emrederler, münkerden sakındırırlar. Bütün işlerin sonu Allah'a aittir. (Hac Suresi, 41)

KAMİL İMAN SAHİPLERİNİN GÜZEL YAŞANTISI

Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra doğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); artık onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. İşte onlar, cennet halkıdır; yaptıklarına karşılık olmak üzere, içinde ebedi olarak kalacaklardır. (Ahkaf Suresi, 13-14)

Müminler, iman eder ve sonra da dosdoğru bir istikamet tutturarak imanlarında kararlılık gösterirler.

Onlar, Rabbimiz'den gelen herşeyde hayır olduğunu bilir, her zaman şükredici olur ve O'na gönülden bağlanarak teslimiyet gösterirler.

Onlar, Allah Katında takva sahipleridir.

Allah onların bu samimi yakınlıklarına karşılık hem dünyada, hem de ahirette iyilik vaat etmiştir. Daha da önemlisi onları rahmetiyle kuşatmış, onlardan razı olmuş ve onlara sevgisini ve

hoşnutluğunu yöneltmiştir. Kuran'da bu şerefli karşılık şöyle müjdelenmiştir:

... Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da O'ndan hoşnut olmuşlardır ve (Allah) onlara, içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Tevbe Suresi, 100)

Onlar dünyadan yana bir hırsla kapılmaz, Allah'ın rızasını ve cennetini kazanmak için ahirete yönelirler. Allah onların bu derin teslimiyetlerine karşılık onlara cennetin yanında dünya hayatının nimetlerini de artırır:

Böylece Allah, dünya ve ahiret sevabının güzelliğini onlara verdi. Allah iyilikte bulunanları sever. (Al-i İmran Suresi, 148)

... Bu dünyada güzel davranışlarda bulunanlara güzellik vardır; ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu ne güzeldir. (Nahl Suresi, 30)

Müjde, dünya hayatında ve ahirette onlarıdır. Allah'ın sözleri için değişiklik yoktur. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Yunus Suresi, 64)

Onlar, dünyada karşılaştıkları tüm zorluklara sabreder ve başarılarına gelen sıkıntı her ne olursa olsun, Allah'tan başka dostları, yardımcıları ve velileri olmadığını unutmazlar.

Onlar, ancak O'na sığınıp ancak O'ndan yardım dilerler.

Rabbimiz olan Allah onları rahmetiyle kuşatır ve onların koruyuculuğunu üstlenir. Her olayı onların lehlerine çevirir ve onların yollarını açar, onlara kolaylık diler. Daha da önemlisi Allah'ın dostları olmaları nedeniyle onları yeryüzünde mutlak galip olanlar kılar, onlara zafer verir ve onları dünyanın ve cennetin mirasçıları yapar:

Musa kavmine: "Allah'tan yardım dileyin ve sabredin.

Gerçek şu ki, arz Allah'ındır; ona kullarından dilediğini mirasçı kılar. En güzel sonuç muttakiler içindir." dedi. (Araf Suresi, 128)

(Onlar da) Dediler ki: "Bize olan va'dinde sadık kalan ve bizi bu yere mirasçı kılan Allah'a hamd olsun ki, cennetten dilediğimiz yerde konaklayabiliriz. (Salih) Amellerde bulunanların ecri ne güzeldir. (Zümer Suresi, 74)

Onlar, Rabbimiz'in rahmetine kavuşmayı içten arzu eden, O'nun haşmetinden içleri titreyerek korkanlardır.

Onlar, Allah'a gönülden bağlılar olarak yakaranlardır.

Onlar, kendilerini kurtuluşa ulaştırması, cehennem azabından koruması ve cenneti nasip etmesi için Allah'a tüm kalpleriyle ve bütün acizlikleriyle yalvaranlardır. Rabbimiz de onların bu candan yalvarışlarına karşılık verir ve onları sonsuza kadar rahmeti altında yaşayacakları cennetlere yerleştirir:

Muttakilere gelince; muhakkak onlar, güvenli bir makamdadırlar. Cennetlerde ve pınarlarda, Hafif ipekten ve ağır işlenmiş atlastan (elbiseler) giyinirler, karşılıklı (otururlar). İşte böyle; ve Biz onları iri gözlü hurilerle evlendirmişizdir. Orda, güvenlik içinde her türlü meyveyi istiyorlar; Orda, ilk ölümün dışında başka ölüm tadmazlar. Ve (Allah da) onları cehennem azabından korumuştur. Senin Rabbinden, bir fazl ve (lütuf) olarak. İşte büyük 'mutluluk ve kurtuluş' budur. (Duhan Suresi, 51-57)

Gerçek şu ki, bugün cennet halkı, 'sevinç ve mutluluk dolu' bir meşguliyet içindedirler. Kendileri ve eşleri, gölgeliklerde, tahtlar üzerinde yaslanmışlardır. Orada taptaze-meyveler onların ve istek duydukları herşey onlarındır. Çok esirgeyen Rabbdan onlara bir de sözlü "Selam" (vardır). (Yasin Suresi, 55-58)

İşte onlar, Allah'ın rızasını kazanan kamil iman sahipleridir.

KURAN'DA KAMİL İMAN ÖRNEKLERİ

Andolsun, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Resûlünde güzel bir örnek vardır. (Ahzab Suresi, 21)

Allah içinde herşeyin apaçık bir dille anlatıldığı ve eksik hiçbir konunun bırakılmadığı bir kitap göndererek imani bir olgunluğa nasıl erişebileceğimizi, nasıl düşüneceğimizi, nasıl yaşayacağımızı ve neleri hedefleyeceğimizi bize bildirmiştir. Bunun yanında insanların bu imani olgunluğun nasıl yaşanacağını pratik hayatta da görebilmeleri ve böylece kendilerine örnek alabilecekleri bir ahlakla karşılaşmaları için peygamberler göndermiştir. Onlara iyiliği emredip kötülükten men etmeyi farz kılarak, insanlara kamil imanı yaşamada yardımcı olmalarını sağlamıştır. Ayrıca Allah, Kuran'da geçmişte yaşamış olan peygamberlerin haberlerini aktararak, sahip oldukları üstün ahlak örneklerine yer vermiştir ki iman sahipleri görüp örnek alabilsinler.

Kitabın başında da açıkladığımız gibi insanın imanının ve Allah korkusunun önünde bir sınır konulmamıştır. Dileyen her zaman Rabbimiz'e bir yol bulabilir ve O'na herkesten çok daha fazla yakın olabilir. Bu nedenle kamil iman sahipleri için peygamberlerin ve Kuran'da örnek gösterilen salih müminlerin imanı ve ahlakı önemli bir hedeftir. Ancak bu da onlar için son sınır değildir. Allah Kuran'da, **"Öyleyse güç yetirebildiğiniz kadar Allah'tan korkup-sakinin..."** (Teğabün Suresi, 16) ayetiyle müminlerin kendilerine takvada hiçbir sınır koymamaları gerektiğine dikkat çekmektedir.

Bu nedenle her müminin hedefi Allah'ın en sevgili ve O'na en yakın kulu olabilmektir.

İşte bu bölümde böylesine şerefli ve üstün bir arayış içerisinde olan herkese, Allah'ın Kuran'da peygamberlerden ve diğer kamil iman sahiplerinden vermiş olduğu örnekleri bir kez daha hatırlatacak ve imani olgunluğu kavramanın yollarını ortaya koyacağız.

Hz. Yusuf

Kuran'da bildirilen kıssalardan birinde Allah Hz. Yusuf'un çocukluğundan itibaren belirli bir hikmetle tasarlanmış denemelere tabi tutulduğunu ve onun da tüm bu olaylara karşı en olgun, en teslimiyetli tavrı gösterdiğini haber verir. Şartlar her ne kadar zorlu, kurulan tuzaklar her ne kadar işlemiş gibi görünse de Hz. Yusuf, imanından, Allah'a olan bağlılığından, güveninden ve teslimiyetinden en ufak bir taviz vermemiş aksine Allah'a daha da yakınlaşarak O'na karşı tam teslimiyetli bir ahlak göstermiştir.

Allah'a yakınlaşmakta yol arayanlar için, Hz. Yusuf'un yaşamında gerçekten de çok benzersiz, çok üstün iman ve ahlak

örnekleri vardır. Kuran'dan Hz. Yusuf'a dair ilk öğrendiğimiz bilgi onun henüz küçük yaşlarda önemli bir rüya gördüğü ve babası Hz. Yakup'un bu rüya hakkında yaptığı yoruma ilişkindir:

Hani Yusuf babasına: "Babacığım, gerçekten ben (rüyamda) onbir yıldız, güneşi ve ayı gördüm; onları bana secde etmekteyken gördüm" demişti. (Babası) Demişti ki: "Oğlum, rüyanı kardeşlerine anlatma, yoksa sana bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan, insan için apaçık bir düşmandır." "Böylece Rabbin seni seçkin kılacak, sözlerin yorumundan (kaynaklanan bir bilgiyi) sana öğretecek ve daha önce ataların İbrahim ve İshak'a (nimetini) tamamladığı gibi senin ve Yakub ailesinin üzerindeki nimetini tamamlayacaktır. Elbette Rabbin, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir." (Yusuf Suresi, 4-6)

Babası, Hz. Yusuf'un gördüğü bu rüyanın Allah'tan bir işaret olduğunu ve onun ileride Allah Katında üstün bir kimse olacağını düşünerek bu rüyayı kimseye anlatmamasını söylemiştir. Daha sonra babalarının Hz. Yusuf'a olan düşkünlüğünün daha fazla olduğunu hisseden kardeşleri, babalarının bu sevgisini kıskanarak, kardeşlerine bir tuzak kurmuşlardır. Onu öldürmeye ve böylece babalarının sevgisini kendilerine döndürmeye çalışmışlardır:

Andolsun, Yusuf ve kardeşlerinde soranlar için ayetler (ibretler) vardır. Onlar şöyle demişti: "Yusuf ve kardeşi babamıza bizden daha sevgilidir; oysaki biz, birbirini pekiştiren bir topluluğuz. Gerçekte babamız, açıkça bir şaşkınlık içindedir." "Öldürün Yusuf'u veya onu bir yere atıp-bırakın ki babanızın yüzü yalnızca size (dönük) kalsın. Ondan sonra da salih bir topluluk olursunuz. "İçlerinden bir sözcü dedi ki: "Eğer (mut-

laka bir şey) yapacaksanız, öldürmeyin Yusuf'u, onu kuyunun derinliklerine bırakıverin de bir yolcu kafillesi alsın." (Yusuf Suresi, 7-10)

Kardeşleri Hz. Yusuf'u bir kuyunun derinliklerine atmış ve babalarına da onu bir kurdun kaptığını söyleyerek üzerine yalandan kan sürdükleri gömleğini getirmişlerdir. Söyledikleri bu yalana rağmen, Hz. Yakup bu olayın bir düzenden ibaret olduğunu anlamış ve Allah'a sığınarak, O'ndan yardım dilemiştir. Her olayı bir kader ve hikmet üzerine yaratan Allah'ın dilemesiyle, kuyunun bulunduğu yerden geçmekte olan bir yolcu kafillesi Hz. Yusuf'u bulmuş ve onu esir olarak Mısır'da bir vezire satmıştır:

... Böylelikle Biz, Yusuf'u yeryüzünde (Mısır'da) yerleşik kıldık. Ona sözlerin yorumundan (olan bir bilgiyi) öğrettik. Allah, emrinde galib olandır, ancak insanların çoğu bilmezler. Erginlik çağına erişince, kendisine hüküm ve ilim verdik. İşte Biz, iyilik yapanları böyle ödüllendiririz. (Yusuf Suresi, 21-22)

Kendisini satın alan vezirin karısı, çarpıcı bir güzelliğe sahip olan Hz. Yusuf'a yaklaşmak istemiş ve bu isteği kabul edilmeyince Hz. Yusuf'a iftira atarak kendisini temize çıkarmak istemiştir:

Evinde kalmakta olduğu kadın, ondan murad almak istedi ve kapıları sımsıkı kapatarak: "İsteklerim senin içindir, gelsene" dedi. (Yusuf) Dedi ki: "Allah'a sığınırım. Çünkü o benim efendimdir, yerimi güzel tutmuştur. Gerçek şu ki, zalimler kurtuluşa ermez. (Yusuf Suresi, 23)

Kapıya doğru ikisi de koşular. Kadın onun gömleğini arkadan çekip yırttı. (Tam) Kapının yanında kadının efendisiyle karşılaştılar. Kadın dedi ki: "Ailene kötülük isteyenin, zindana atılmaktan veya acı bir azab-

tan başka cezası ne olabilir?" (Yusuf) Dedi ki: "Onun kendisi benden murad almak istedi... (Yusuf Suresi, 25-26)

Onun gömleğinin arkadan çekilip-yırtıldığını gördüğü zaman (kocası): "Doğrusu bu, sizin düzeninizden (biri)dir. Gerçekten sizin düzeniniz büyüktür" dedi. "Yusuf, sen bundan yüz çevir. Sen de (kadın) günahın dolayısıyla bağışlanma dile. Doğrusu sen günahkarlardan oldun. (Yusuf Suresi, 23-29)

Ancak gömleğin arkadan yırtıldığı anlaşıldığı ve Hz.Yusuf'un suçsuzluğu çok açık bir biçimde görüldüğü halde, onu zindana atmaktan vazgeçmemişlerdir. Hz.Yusuf ise karşılaştığı tüm olaylarda olduğu gibi, içinde bulunduğu durumdan Allah'a sığınmış ve kendisine bir çıkış yolu göstermesi için O'na teslim olmuştur.Allah onun bu duasını kabul etmiş ve kadının hileli düzenini ondan uzaklaştırmıştır:

"... Andolsun onun nefsinden ben murad istedim, o ise, (kendini) korudu. Ve andolsun, eğer o kendisine emrettiğimi yapmayacak olursa, mutlaka zindana atılacak ve mutlaka küçük düşürülenlerden olacak." (Yusuf) Dedi ki: "Rabbim, zindan, bunların beni kendisine çağırdıkları şeyden bana daha sevimlidir. Onların kurdukları düzeni benden uzaklaştırmazsan, onlara (korkarım) eğilim gösterir, (böylece) cahillerden olurum." Böylece Rabbi, onun duasını kabul etti ve onların hileli düzenlerini kendisinden uzaklaştırdı. Çünkü O, işitendir, bilendir. Sonra onlarda (Yusuf'un iffetine ilişkin) delilleri görmelerinin ardından, onu belli bir vakte kadar zindana atmak (görüşü) ağır bastı. (Yusuf Suresi, 32-35)

... böylece daha nice yıllar (Yusuf) zindanda kaldı. (Yusuf Suresi, 42)

Kardeşlerinin kendisine kurduğu tuzak ile başlayan ve iftira atılmasıyla devam eden bu olaylar Yusuf Peygamberin uzun yıllar boyu bu zindanda kalmasıyla devam etmiştir. Ancak bu süre boyunca o, bir an için bile ümitsizliğe kapılmamış, Allah'tan umutla yardım dilemiş, tüm bu olayların bir hayır üzerine yaratıldığını bilmiş, sabrında ve imanında kararlılık göstermiştir. Nitekim yıllar sonra hükümdar, gördüğü bir rüyanın yorumunu sorduğunda, Hz. Yusufu zindandan tanıyan ve onun rüyaları özel bir bilgiyle yorumladığını bilen bir kimse, bu durumu hükümdara haber vermiştir. Hz. Yusuf'tan, rüyasının en doğru yorumunu öğrenen hükümdar onu çağırtmıştır. Fakat peygamber, hükümdarın önce vezirin karısını ve ellerini kesen kadınları çağırtıp geçmişte yaşanan bu olayın aslını onların ağzından öğrenmesini istemiştir. Onlar da şöyle cevap vermişlerdir:

... Onlar: "Allah için, haşa" dediler. "Biz ondan hiçbir kötülük görmedik." Aziz (Vezir)in de karısı dedi ki: "İşte şu anda gerçek orta yere çıktı; onun nefsinden ben murad almak istemiştim. O ise gerçekten doğruyu söyleyenlerdendir." (Yusuf Suresi, 51)

Onların bu itiraflarının ardından Hz. Yusuf ise şu açıklamayı yapmıştır:

(Yusuf aracıya şunu söyledi:) "Bu, (itiraf Vezirin) yokluğunda gerçekten kendisine ihanet etmediğimi ve gerçekten Allah'ın ihanet edenlerin hileli-düzenlerini başarıya ulaştırmadığını kendisinin de bilip öğrenmesi içindi. (Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir. Şüph-

siz, benim Rabbim, bağışlayandır, esirgeyendir." (Yusuf Suresi, 52-53)

Yusuf Peygamberin bu sözleri onun nasıl bir imani olgunluğa ve nasıl üstün bir ahlaka sahip olduğunu çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır. O, en başından beri Allah'ın yardımının mutlaka iman edenlerle ve sabredenlerle birlikte olduğunu ve Kendisi'ne ihanet edenlerin hileli düzenlerini mutlaka boşa çıkardığını bilmektedir. Allah'a duyduğu güven, kadere olan teslimiyetinden ve tevekkülünden anlaşılmaktadır. Şartlar her ne kadar aleyhine gibi görünse de aslında tüm bunların gerisinde Allah'ın yakın bir takibi olduğunu çok iyi görmektedir.

Yusuf Peygamberin üstün ahlakında dikkat çeken çok önemli bir başka özellik de, onun en haklı olduğu durumlarda bile nefsine arka çıkmaması, ona asla güvenmemesi ve onun Allah'ın dilemesi dışında mutlaka kötülüğü emredici bir güç olduğunu çok iyi bilmesidir. Bu, ancak kamil iman sahiplerinin yaşayabileceği bir ahlaktır. Çünkü nefis, şeytanın yöntemlerine sığınarak insana çok sinsice yaklaşır ve vicdanının sesini gözardı eden kimselere yaptıklarını süslü göstererek onları kötülüğe ikna eder.

Hız. Yusuf'un nefsine karşı olan tutumu ise, onun imani olgunluğunun tavırlarına bir yansımasıdır. Kuşku yok ki Allah'a böylesine güven duyan ve teslimiyet gösteren bir insanın sonu da mutlaka hayır olacaktır. Nitekim onun hayatı boyunca gösterdiği bu teslimiyete karşı Allah ona dünyada güç ve iktidar vermiştir. Ayrıca ona, dünyada güzel bir yaşam vererek ve ahirette de cenneti müjdeleyerek "iyilik yapanların ecrini kayba uğratmayacağını", mutlaka iyiliklerinin karşılığını vereceğini müjdelemiştir:

İşte böylece Biz yeryüzünde Yusuf'a güç ve imkan

verdik. Öyle ki, orada (Mısır'da) dilediği yerde konakladı. Biz kime dilersek rahmetimizi nasib ederiz ve iyilik yapanların ecrini kayba uğratmayız. Ahiretin karşılığı ise, iman edenler ve takvada bulunanlar için daha hayırlıdır. (Yusuf Suresi, 56-57)

Hız. Süleyman

Allah Hz. Süleyman'ın samimi imanını Kuran'da şöyle bildirir: Biz Davud'a Süleyman'ı armağan ettik. O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah'a) yönelip-dönen biriydi. (Sad Suresi, 30)

Hz Süleyman'ın Kuran'da anlatılan en önemli özelliklerinden biri, büyük bir güç, iktidar ve ihtişama sahip olmasıydı. Ona Allah Katından pek çok üstün yetenekler verilmişti. Hz. Süleyman kendisine verilen bu nimetlerden dolayı daima Allah'a şükredip, dua ederek O'na yönelmişti. Allah Hz. Süleyman'ın dualarından birini Kuran'da şöyle bildirir:

"... Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve hoşnut olacağın salih bir amelde bulunmamı ilham et ve beni rahmetinle salih kullarının arasına kat." (Neml Suresi, 19)

Hz. Süleyman'ın samimi bir diğer duası da şöyledir:

"Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin." (Sad Suresi, 35)

Allah bu duasına karşılık, Hz. Süleyman'a dünyada özel bir yetenek, zenginlik ve ilim konusunda bir üstünlük verdiği gibi onu ahirette de en güzel şekilde mükafatlandıracağını vaat etmiştir. Allah Kuran'da Hz. Süleyman için şöyle bildirmektedir:

Şüphesiz, onun Bizim Katımız'da gerçekten bir yakınlığı ve varılacak güzel bir yeri vardır. (Sad Suresi, 40)

Hız. Süleyman'ın böylesine üstün ve seçilmiş bir makama layık kılınması, elbette elinde bulunan maddi imkanları Allah rızası için kullanması dolayısıyladır. Bu imkanlar onun Allah'a yakınlığının daha da artmasına, Allah'ı anmasına vesile olmuştur. Nitekim onun **"... gerçekten ben mal sevgisini Allah'ı zikretmekten dolayı tercih ettim..."** (Sad Suresi, 32) dediği bir ayette bildirilmektedir. Nimetler ve imkanlar ne kadar çok olursa olsun, bunlardan dolayı herhangi bir şımarıklığa kapılmamak ve böbürlenmeden yalnızca Allah'a yönelmek, ancak kamil iman sahiplerine has bir ahlakıdır. Allah, Hz Süleyman'ın bu ahlakını tüm insanlara örnek olarak bildirmiştir.

Firavun'un Karısı

Firavun'un karısı, Mısır'da İsrailoğulları'nın yönetimini elinde bulunduran Firavun'la evlidir. Tarihe dünyanın gelmiş geçmiş en zalim insanlarından biri olarak geçen Firavun'un evli olduğu bu insan, ondan tamamen farklı bir ahlaka sahiptir. Kuran'da tarihin en değerli ve en salih Müslümanlarından biri olarak ismi zikredilmiştir. Allah'ın takdir ettiği kaderde bir imtihan olarak, dünyanın en zalim insanlarından biri ile en iyi insanlarından biri aynı evde yaşamaktadır.

Bu kıymetli insanın sahip olduğu kamil iman, Kuran'da kıyamete kadar yaşayacak olan Müslümanlara örnek verilmiştir:

Allah, iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi... (Tahrim Suresi, 11)

Allah'ın iman edenlere Firavun'un karısını örnek göstermesinin sebebi, bu üstün ahlaklı insanın, tarihte az rastlanan bir tehlike altındayken, içinde bulunduğu zor koşullara rağmen iman etmiş olmasıdır. Aynı zamanda yine cahiliye insanlarının tam aksine, dünyada belki de çok az kimsenin sahip olduğu bir

mülkten etkilenmeyerek, güçlü bir karakterle Allah'a derin bir bağlılık göstermesidir.

Ö dönemde Mısır halkı Firavun'un ilahi bir güce sahip olduğuna inanıyordu. Ve Firavun Mısır halkının bu inancını kullanarak halka kendisini "ilah ilan etme" cüretini göstermişti. İşte Firavun'un karısı da böylesine tehlikeli bir ortamda, bu derece zalim bir insanla aynı evi paylaşırken Allah'a iman etmiştir. Allah'ın varlığını ve o güne kadar Mısır'a hakim olan inançların hepsinin batıl olduğunu onaylamıştır. Kuşkusuz bu, dünyada çok az insanın göze alabileceği ve ancak Allah'a gönülden ve katıksız bir bağlanmayla mümkün olabilecek bir yaşam şeklidir. Ve elbette büyük sabır gerektiren bir denemedir. Bu zorluktan etkilenmeden yaşayabilmek için iradeli, akılcı, kesinlikle duygusallıktan uzak, çok güçlü bir iman gerekir. İşte Firavun'un karısı da böyle bir ahlaka ve kamil imana sahip olması nedeniyle akılcı bir yöntem izlemiş ve kendini sezdirmeden, Firavun'un sarayında gizlice iman eden mümin bir kadın olarak yaşamıştır. Ve alemlerin kadınlarına örnek verilmekle şereflendirilmiştir:

Allah, iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi. Hani demişti ki: "Rabbim bana Kendi Katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar." (Tahrim Suresi, 11)

Firavun'un karısı büyük bir zenginliğin içinde olmasına rağmen dünyevi hırslara kapılmamış, sadece Allah için yaşayacağı bir hayatı tercih etmiş, Allah'ın hoşnutluğunu, rızasını, herşeyin üstünde tutmuştur. Bu yüzden de Allah'a boyun eğiciliği, tevekkülü, üstün sabrı ve olgunluğu ile peygamber olmadığı halde bütün insanlara örnek olarak Kuran'da zikredilmiş değerli bir Müslüman kadındır.

Sihirbazların İmanı

Hz. Musa, Firavun'a Allah'ın varlığını açıklayıp ardından da Allah'ın mucizelerini gösterdiğinde, Firavun kibirlenmiş ve aslında Hz Musa'yı küçük düşürmeyi planladığı için onu en güvendiği büyücüleri ile karşı karşıya getirebileceği bir yarışma düzenlemişti. Firavun, İsrailoğulları'nın Hz. Musa'dan etkilendiğini ve ona inanmaya başladığını sezdiği için, Hz. Musa'nın gösterdiği mucizeleri, halka bir büyücü hilesi olarak göstermeyi amaçlamıştı. Firavun muhtemelen Mısır halkının tümünün Allah'a iman etmesinden ve batıl dinlerini terk etmesinden tedirgindi. Tek amacı kendi sistemini devam ettirebilmek olduğundan, adil süsü verilmiş hileli bir oyunla sistemini koruyabileceğini ve hatta sağlamlaştırabileceğini zannetmişti.

Belirlenen gün geldiğinde Hz. Musa ve büyücüler, halkın toplandığı bir meydana karşı karşıya geldiler. Büyücüler güçlerini göstermek için asalarını fırlattılar.Yaptıkları sihirin etkisiyle, asalar insanlara doğru koşar gibi göründü. Hz. Musa asasını fırlatınca ise, Allah'ın izniyle asa büyücülerin kurduğu düzeni yuttu. Olayların akışı Kuran'da şöyle anlatılır:

Dediler ki: "Ey Musa (ilkin) sen mi atmak istersin, yoksa biz mi atalım?" (Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) ativerince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 115-119)

Bunun üzerine Hz. Musa'nın gerçeği söylediğini anlayan büyüceler, Allah'a iman ettiler:

Anında büyüceler secdeye kapandılar. (Ve:) "Alemlerin Rabbine iman ettik" dediler. "Musa'nın ve Harun'un Rabbine." (Şuara Suresi, 46-48)

Hz. Musa'nın sihirbazların yaptıklarını geçersiz kılması ve sihirbazların da onun üstünlüğünü kabul ederek iman etmesi Firavun için büyük bir yenilgiydi. Bu yüzden, Firavun'un tepkisi çok sert oldu. Çünkü hem halkının gözü önünde küçük düşmüş, hem önemli bir gücünü yitirmiş, hem de kendi sistemine karşı büyük bir tehlike olarak gördüğü Hz. Musa önemli bir galibiyet elde etmişti. Sonuç olarak iman eden büyüçülerin çok ağır bir cezaya çarptırılmalarına karar verdi:

(Firavun) Dedi ki: "Ben size izin vermeden önce O'na inandınız öyle mi? Şüphesiz o, size büyüü öğreten büyüğünüzdür. O halde ben de sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çapraz olarak keseceğim ve sizi hurma dallarında sallandıracağım. Siz de elbette, hangimizin azabı daha şiddetliymiş ve daha süreklimiş öğrenmiş olacaksınız." (Taha Suresi, 71)

Sihirbazlar ise Firavun'un zorbalığını bilmelerine ve bu ağır tehditlere rağmen Allah'ın varlığını anladıkları an iman etmişler ve secdeye kapanmışlardır. Hiçbir bahane öne sürmeden, menfaat hesapları yapmadan Firavun'a karşı Hz. Musa'nın tarafına geçerek onu desteklemişlerdir. Hz. Musa'nın karşısına çıkmaları ve ona karşı mücadele etmeleri konusunda da Allah'tan af dilemişlerdir:

Dediler ki: "Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratan seni asla 'tercih edip-seçmeyiz." Neyde hükmünü yürütebileceksen, durmaksızın hükmünü yürüt; sen,

yalnızca bu dünya hayatında hükmünü yürütebilirsin. Gerçekten biz Rabbimiz'e iman ettik; günahlarımızı ve sihir dolayısıyla bizi kendisine karşı zorlayarak-sürüklediğin (suçumuzu) bağışlasın. Allah, daha hayırlıdır ve daha süreklidir." (Taha Suresi, 72-73)

İşte burada kayıtsız şartsız Allah'a teslim olmanın daha ilk anda bile insana kazandırdığı şahsiyet, güç ve kararlılık diğer bir deyişle imani olgunluk görülmektedir. Eğer sihirbazlar Fira-vun'un düzenine göre bir çıkar hesabı yapmaya kalkışsalar, asla böyle bir tavır gösteremezlerdi. Çünkü görünüşte, yaşadıkları mevcut ortamda iman etmeleri dünyevi menfaatleriyle çatışıyordu.

Ancak elbette Allah'ın varlığına iman eden bir insan için bütün bu tehlikeler geride kalır. Çünkü Allah bütün bu sayılan olaylara hükmeden, herşeyin üzerinde olan güçtür. Kamil imanda Allah'a belirli şartlara bağlı olarak kul olunmaz. Çünkü gerçek iman, hiçbir koşula bağlı olmayan imandır. Sihirbazların gösterdikleri de, Allah'a ve dine samimi yaklaşan, hiçbir şarta bağlı olmayan kamil bir imandır.

Bağ Sahibi

Allah Hz. Muhammed (sav)'e iki kişinin arasında yaşanan bir olayı vahyetmiştir. Böylece asırlar önce yaşamış olan bu iki adamın örneği, kıyamete kadar, tüm insanlara ulaşmıştır:

Onlara iki adamın örneğini ver; onlardan birine iki üzüm bağı verdik ve ikisini hurmalıklarla donattık, ikisinin arasında da ekinler bitirmiştik.

İki bağ da yemişlerini vermiş, ondan (verim bakımından) hiçbir şeyi noksan bırakmamış ve aralarında da bir ırmak fışkırtmıştık.

(İkisinden) Birinin başka ürün (veren yer)leri de vardı... (Kehf Suresi, 32-34)

İşte bu kişilerden birinin sergilediği karakter Kuran'a ibret alınacak bir karakter olarak geçerken, diğerinin itidalli tavrı da bir kamil iman örneği oluşturmuştur.

Mal bakımından zengin olan kişi, bu zenginliğinden kaynaklanan kendinden son derece emin bir şımarıklık içindedir. Bahçesinin verimli olması ve görünümünün güzelliği onun kendine olan güveninin temel dayanağıdır. Sırf yanındaki kişiden daha zengin ve güçlü olduğunu düşündüğü için normal koşullarda yapamayacağı bir büyülenme ve azamete kendince hak bulmuştur:

... Böylelikle onunla konuşurken arkadaşına dedi ki: "Ben, mal bakımından senden daha zenginim, insan sayısı bakımından da daha güçlüyüm." (Kehf Suresi, 34)

Bu adam, bağının güzelliğini ve bereketini gördüğünde, güçlü olmak için Allah'a ve O'nun dinine ihtiyacı olmadığı zannına kapılmış ve kendinden son derece emin ve akılsızca bir üslup kullanmıştır:

Kendi nefsinin zalimi olarak (böylece) bağına girdi (ve): "Bunun sonsuza kadar kuruyup-yok olacağını sanmıyorum" dedi. "Kıyamet saati'nin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım." (Kehf Suresi, 35-36)

Allah'ın ayette de dikkat çektiği gibi bağ sahibi, bağına neredeyse sonsuzluk atfetmiş ve hiçbir gücün onu yok edemeyeceğini düşündüğünü de açıkça ifade etmiştir. Oysa bu bakış açısının kendine nasıl bir son hazırladığını fark edememiştir ki, Allah

bu cahilce büyüklenmesinden ve müstağniyetinden dolayı ondan "kendi nefsinin zalimi" olarak bahsetmiştir.

Allah, bu adamın yanı sıra ikinci bir bağ sahibinden bahseder. Bu kişi de mülk sahibidir ve zengindir ancak diğeri kadar değil... Fakat sahip olduğu zenginlik, inancını ve karakterini etkilememiştir. Bu nedenle arkadaşının üzerindeki inkarı fark etmiş ve ona şu şekilde cevap vermiştir:

... Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni düzgün (eli ayağı tutan, gücü kuvveti yerinde) bir adam kılan (Allah)ı inkar mı ettin? Fakat, O Allah benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam. Bağına girdiğin zaman, 'MaşaAllah, Allah'tan başka kuvvet yoktur' demen gerekmez miydi? Eğer beni mal ve çocuk bakımından senden daha az (güçte) görüyorsan. (Kehf Suresi, 37-39)

Ve ayetin devamında da arkadaşının malından dolayı azgınlaşmasını hemen uyarılmış ve Allah'ın verdiği malla, Allah'a karşı büyüklenmemesini öğütlemiştir:

"Belki Rabbim senin bağından daha hayırlısını bana verir, (seninkinin) üstüne de gökten 'yakıp-yıkan bir afet' gönderir de kaygan bir toprak kesiliverir." "Veya onun suyu dibe göçüverir de böylelikle onu arayıp-bulmaya kesinlikle güç yetiremezsin." (Derken) Onun ürünleri (afetlerle) kuşatılıverdi. Artık o, uğruna harcadıklarına karşı avuçlarını (esefle) oğuşturuyordu. O (bağın) çardakları yıkılmış durumdaydı, kendisi de şöyle diyordu: "Keşke Rabbime hiç kimseyi ortak koşmasaydım." Allah'ın dışında ona yardım edecek bir topluluk yoktu, kendi kendine de yardım edemedi. İşte burada (bu durumda) velayet (yardımcılık,

dostluk) hak olan Allah'a aittir. O, sevap bakımından hayırlı, sonuç bakımından hayırlıdır. (Kehf Suresi, 40-44)

İtidalli bağ sahibinin gösterdiği ahlak Allah'ın beğendiği ahlak modelidir. Sahip olduğu mantık, olaylara bakış açısı ve üslubu kamil imana dair alametlerdir. Bu yüzdendir ki Allah Peygamberimiz (sav)'e, bu olayı tüm müminlere örnek olarak anlatmasını emretmiştir. Diğer bağ sahibinin sergilediği kötü ahlak ise, kamil iman sahibinin ahlakındaki üstünlüğün, böyle bir kıyasla ortaya çıkmasına vesile olmuştur.

SONUÇ

Kitabın başından bu yana, sadece "iman ettik" demenin ya da din ahlakına "bir ucundan sarılmanın" yeterli olmayacağını, Allah'ın makbul gördüğü modelinin "yarışıp öne geçmek", takva sahibi müminlere örnek olmak, her an üstün bir ahlak sergilemek olduğunu açıklamaya çalıştık. Müminleri Allah'tan güçleri yettiğince korkmaya, kendilerini asla yeterli görmemeye ve her an Allah rızasını aramaya, vicdanlarını son sınırına kadar kullanmaya çağırdık.

Ancak burada önemli olan bir konu daha vardır. Kamil iman sahibi olmak, uzun uğraşlar sonunda elde edilecek bir şey değildir. Allah bir ayette, **"Ve seni kolay olan için başarılı kılacağız"** (A'la Suresi, 8) şeklinde bildirmektedir. İnsan kamil anlamda bir imana kısa bir sürede ulaşabilir. O güne kadar nasıl bir yaşam sürmüş olursa olsun, bu bir anlık kararı ile hayatının geri kalan bölümünü Allah'ın hoşnut olacağı şekilde geçirebilir. Dinin sunduğu güzel ahlakı hiç eksiksiz olarak yaşayabilir.

Tüm bunları açıkça belirttikten sonra, şimdi de herkesi bu konuda **"acele davranmaya"** ve **"ertelememeye"** çağırıyoruz. Çünkü insana tanınan süre kısadır. İnsan bu dünyada belki

bir "göz açıp kapama" veya "bir günün birazı" kadar bir süre yaşam sürecektir. Bu durumda kendisine tanınan bu sınırlı süre içerisinde zamanla yarışmalı ve güzel davranışlarda bulunarak, kamil imanı yaşamakta acele etmelidir. Allah bu sürenin sonunda takvada kararlılık ve süreklilik gösteren, yarışıp öne geçen, kendisine yakınlaşmakta acele eden kullarına cenneti vaat etmiştir. Ki orada onlar peygamberler, siddıklar, şehitler ve salihlerle birlikte olacaklar ve hepsinden önemlisi Rabbimiz'e kavuşmuş olacaklardır. Allah orada onlara bir de sözlü bir "selam" olduğunu müjdelemektedir ki müminler için bu, olabilecek en güzel karşılıklardan biridir:

Gerçek şu ki, bugün cennet halkı, 'sevinç ve mutluluk dolu' bir meşguliyet içindedirler.

Kendileri ve eşleri, gölgeliklerde, tahtlar üzerinde yaslanmışlardır.

Orada taptaze-meyveler onların ve istek duymakta oldukları herşey onlarındır.

Çok esirgeyen Rabb'dan onlara bir de sözlü "Selam" (vardır). (Yasin Suresi, 55-58)

Kim Allah'a ve Resule itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, doğrular (ve doğrulayanlar), şehidler ve salihlerle beraberdir. Ne iyi arkadaştır onlar? Bu fazl (bol ihsan), Allah'tandır. Bilen olarak Allah yeter." (Nisa Suresi, 69-70)

Gelin siz de bu karşılığa kavuşmak, Allah'ın rızasını ve hoşnutluğunu kazanmış olarak sizin için hazırlanan cennetlerde, peygamberler ve kamil iman sahibi müminlerle konaklamak için acele edin.

Kamil imanı en güzel şekilde yaşayarak, tüm Müslümanlara ayetlerde belirtildiği gibi, takvada önder ve örnek olun. Allah

Kuran'da kurtuluş bulmak isteyen tüm insanları bu ahlaki yaşama davet etmektedir:

Onlar, kendilerine Rablerinin ayetleri hatırlatıldığı zaman, onun üstünde sağır ve körler olarak kapanıp kalmayanlardır.

Ve onlar: "... ve bizi takva sahiplerine önder kıl," diyenlerdir.

İşte onlar, sabretmelerine karşılık (cennetin en gözde yerinde) odalarla ödüllendirilirler ve orda esenlik dileği ve selamla karşılanırlar.

Orda ebedi olarak kalıcıdırlar; o, ne güzel bir karargah ve ne güzel bir konaklama yeridir. (Furkan Suresi, 73- 76)

KURAN'DA KAMİL İMAN SAHİPLERİ

Kamil iman sahiplerinin Kuran'da bildirilen vasıflarından bazıları şöyledir:

- ❖ **"Onlar iman edenler ve (Allah'tan) korkup-sakınanlardır." (Yunus Suresi, 63)**
- ❖ **"... imanlarını zulümle karıştırmayanlar..." (Enam Suresi, 82)**
- ❖ **"... O'ndan içleri titreyerek-korkanlar ve Allah'ın dışında hiç kimseden korkmayanlardır..." (Ahzab Suresi, 39)**
- ❖ **"... Ve onlar O'nun haşmetinden içleri titremekte olanlardır." (Enbiya Suresi, 28)**
- ❖ **"... 'Bizim Rabbimiz Allah'tır' deyip sonra dosdoğru bir istikamet tutturanlar..." (Ahkaf Suresi, 13)**
- ❖ **"... 'Allah bize yeter, O ne güzel vekildir' diyenlerdir." (Al-i İmran Suresi, 173)**
- ❖ **"... Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir..." (Hac Suresi, 35)**

- ❖ "... Rablerinden içleri saygı ile titrer, kötü hesaptan korkarlar." (Rad Suresi, 21)
- ❖ "... Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar..." (Nur Suresi, 55)
- ❖ "... Onlar Allah'ın ayetlerine karşılık olarak az bir değeri satın almazlar..." (Al-i İmran Suresi, 199)
- ❖ "Onlar, (müminler ise), hiç şüphesiz, Rableriyle karşılaşacaklarını ve (yine) hiç şüphesiz, O'na döneceklerini bilirler." (Bakara Suresi, 46)
- ❖ "Onlar, din gününü tasdik etmektedirler." (Mearic Suresi, 26)
- ❖ "Onlar, gayba inanırlar..." (Bakara Suresi, 3)
- ❖ "... kıyamet saatinden 'içleri titremekte olanlardır.'" (Enbiya Suresi, 49)
- ❖ "Ve yine onlar, sana indirilene, senden önce indirilenlere iman ederler..." (Bakara Suresi, 4)
- ❖ "... ve ahirete de kesin bir bilgiyle inanırlar." (Bakara Suresi, 4)
- ❖ "Kitaba sınıksız sarılanlar..." (Araf Suresi, 170)
- ❖ "... namazı dosdoğru kılarlar..." (Bakara Suresi, 3)
- ❖ "Onlar namazlarında huşu içinde olanlardır." (Müminun Suresi, 2)
- ❖ "Onlar, namazlarını da (titizlikle) koruyanlardır." (Müminun Suresi, 9)
- ❖ "Ki onlar, namazlarında süreklidirler." (Mearic Suresi, 23)
- ❖ "... Rablerine korku ve umutla dua ederler." (Secde Suresi, 16)

- ❖ "... Rablerine tevekkül edenlerdir." (Nahl Suresi, 42)
- ❖ "Ve onlar ırzlarını koruyanlardır." (Müminun Suresi, 5)
- ❖ "Onlar, zekata ilişkin (söz ve görevlerini mutlaka) yerine getirenlerdir." (Müminun Suresi, 4)
- ❖ "Onlar ki, mallarını gece, gündüz; gizli ve açık infak ederler..." (Bakara Suresi, 274)
- ❖ "Ve onlar, Rablerinin yüzünü (hoşnutluğunu) isteyerek sabrederler..." (Rad Suresi, 22)
- ❖ "Onlar Allah'ın ahdini yerine getirirler ve verdikleri kesin sözü (misakı) bozmazlar." (Rad Suresi, 20)
- ❖ "(Bir de) Onlar, kendilerine verilen emanete ve verdikleri ahde (harfiyyen) riayet edenlerdir." (Mearic Suresi, 32)
- ❖ "Ki onlar (o peygamberler) Allah'ın risaletini tebliğ edenler..." (Ahzab Suresi, 39)
- ❖ "... kötülüğü iyilikle savarlar..." (Rad Suresi, 22)
- ❖ "... İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar..." (Tevbe Suresi, 71)
- ❖ "Şahidliklerinde de dosdoğru davrananlardır." (Mearic Suresi, 33)
- ❖ "... gönülden boyun eğenler..." (Al-i İmran Suresi, 17)
- ❖ "... ve 'seher vakitlerinde' bağışlanma dileyenlerdir." (Al-i İmran Suresi, 17)
- ❖ "... Bir de onlar yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir." (Al-i İmran Suresi, 135)

- ❖ **"Onlar, 'tümüyle boş' şeylerden yüz çevirenlerdir." (Müminun Suresi, 3)**
- ❖ **"... işleri kendi aralarında şura ile olanlar..." (Şura Suresi, 38)**
- ❖ **"Ve haklarına tecavüz edildiği zaman, birlik olup karşı koyanlardır." (Şura Suresi, 39)**
- ❖ **"... doğru olanlar..." (Al-i İmran Suresi, 17)**
- ❖ **"... kendilerine isabet eden musibetlere sabredener..." (Hac Suresi, 35)**
- ❖ **"...onlar, Allah'tan bir fazl (lütuf ve ihsan) ve hoşnutluk arayıp-isterler..." (Fetih Suresi, 29)**
- ❖ **"Onlar: 'Rabbimiz şüphesiz biz iman ettik, artık bizim günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru' diyenler;" (Al-i İmran Suresi, 16)**
- ❖ **"İşte onlar, hayırlarda yarışmaktadırlar ve onlar bundan dolayı öne geçmektedirler." (Müminun Suresi, 61)**
- ❖ **"... Belirtileri, secde izinden yüzlerindedir..." (Fetih Suresi, 29)**
- ❖ **"... işte onlar da, yaratılmışların en hayırlılarıdır." (Beyyine Suresi, 7)**
- ❖ **"İşte onlar, cennetler içinde ağırlananlardır." (Me- aric Suresi, 35)**

KAMİL İMAN SAHİBİ BİR MÜMİN...

Nasıl Bir Allah İncancına Sahiptir?

- ❖ Allah'tan başka bir ilah olmadığını,
- ❖ Herşeyi yaratanın ancak Allah olduğunu,
- ❖ Her işi evirip çevirenin Allah olduğunu,
- ❖ Tüm kalplerin ancak Allah'ın kontrolünde olduğunu,
- ❖ Allah'ın herşeyi sarıp kuşatan oluşunu,
- ❖ Kaderi belirleyen olduğunu,
- ❖ Herşeye gücü yeten ve dilediğini yapan olduğunu,
- ❖ Herşeyden haberdar olduğunu ve herşeyi işitip gördüğünü,
- ❖ Herşeyin üzerinde gözetici ve koruyucu olduğunu,
- ❖ Gaybı bildiğini,
- ❖ Hiçbir şeye ihtiyacı olmadığını ve bütün eksikliklerden uzak olduğunu,
- ❖ Doğurmamış ve doğurulmamış olduğunu,
- ❖ Şaşırmayan ve unutmayan olduğunu,
- ❖ Mülkün tek sahibi olduğunu,
- ❖ Herşeyin tek varisi olduğunu,
- ❖ Daima diri olduğunu,
- ❖ İzzet ve şerefin tek sahibi olduğunu,

- ❖ Daima üstün ve galip gelen olduğunu,
- ❖ En güzel isimlerin sahibi olduğunu,
- ❖ Hüküm ve hikmet sahibi olduğunu,
- ❖ Kullarına şahdamarlarından daha yakın olduğunu,
- ❖ Kalplerinden geçirdikleri en ufak şeyi dahi bildiğini,
- ❖ Gizlinin gizlisini bilen olduğunu,
- ❖ Sonsuz adaletli olduğunu,
- ❖ Merhametlilerin en merhametlisi olduğunu,
- ❖ Kullarına karşı çok bağışlayıcı olduğunu,
- ❖ Kullarını çok seven olduğunu,
- ❖ Tevbeleri kabul eden olduğunu,
- ❖ Samimi duaya karşılık veren olduğunu,
- ❖ İyiliğin ve şükürün karşılığını fazlasıyla veren olduğunu,
- ❖ İnsana herşeyi öğreten olduğunu,
- ❖ Uyarıp korkutan olduğunu,
- ❖ Ölüleri diriltten ve hesap gününü yaratan olduğunu,
- ❖ Dinine yardım edenlere dünyada ve ahirette yardım eden olduğunu,
- ❖ Vaadinin hak olduğunu,
- ❖ İnkarcılar için cehennemi ve müminler için de cenneti yaratan olduğunu bilen bir Allah inancına sahiptir.

Nasıl Bir Allah Korkusuna Sahiptir?

- ❖ Yalnızca Allah'tan korkup yine yalnızca O'ndan sakınır
- ❖ Allah'tan başka hiçbir şeyden korku duymaz.
- ❖ Allah'tan güç yetirebildiğince çok korkar.
- ❖ İmanı ve Allah korkusunu kalbe yerleştirenin Allah olduğunu hisseder.

- ❖ Bu korkuyu sadece zorluk ve çaresizlik anlarında değil, her an yaşar.
- ❖ Allah'ın sinelerin özünde olanı ve gizlinin gizlisini bilen olduğunu unutmaz.
- ❖ Kimsenin görmediği yerde de Allah'ın gören olduğunu her an hatırlar.
- ❖ Hesap vereceğini bilerek hareket eder.
- ❖ Haram ve helallere titizlik gösterir.
- ❖ Yaptığı her şeyin temeli bu korku üzerine kuruludur.
- ❖ Yapılan her işte Allah'a yönelip döner.
- ❖ Tek cezalandıranın Allah olduğunu hisseder.
- ❖ Allah'ın makamından, tehdidinden ve cehennem azabından korku duyar.
- ❖ Daha önce gelip geçenlere Allah'ın verdiği azapları unutmaz.
- ❖ Saygı dolu, içi titreyen ve şiddetli bir Allah korkusuna sahiptir.

Nasıl Bir İmana Sahiptir?

- ❖ Yalnız Allah korkusuna ve Allah sevgisine dayalı.
- ❖ Yalnızca Allah'a ibadet ettiren.
- ❖ Allah'ı her şeyin üzerinde tutmayı sağlayan.
- ❖ Allah'tan başka ilah aramayan.
- ❖ Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayan.
- ❖ Her şeyin Allah'tan olduğunu bilen.
- ❖ Allah'ın her zaman onun yanında olup, yaptıklarını gördüğünü bilen.

- ❖ Hayatının her anında asıl hedefini, 'Allah'ın rızasını kazanmak' olarak belirleyen.
- ❖ Tüm hayatı Allah için yaşamayı gerektiren.
- ❖ Allah'ın sınırlarını titizlikle korumayı sağlayan.
- ❖ Allah'ın karşısında acizliğini çok iyi bilmesini sağlayan.
- ❖ Allah'ın ayetlerine gönülden boyun eğici bir tavır sağlayan.
- ❖ Sadece Allah'a güvenip dayanmayı sağlayan.
- ❖ Yardımın ancak Allah'tan olduğunu kavratan.
- ❖ Daima Allah'ı anmayı sağlayan.
- ❖ Kuran'a kuvvetle bağlanmayı getiren.
- ❖ Allah'a asla nankörlük ettirmeyen.
- ❖ Kıyamet gününe kesin bir bilgiyle iman ettiren.
- ❖ Ahiretin varlığına kesin olarak inandıran.
- ❖ Dünya hayatına aldanmayı engelleyen.
- ❖ Gelecek endişesini ortadan kaldıran.
- ❖ Her işte bir hayır olduğunu her an hissettiren.
- ❖ Her işte Allah'a yönelip dönmeyi sağlayan.
- ❖ Sahip olunan tüm özelliklerin Allah'tan olduğunu unutturmayan.
- ❖ Allah'a, hükümlerine ve elçilerine gönülden bir itaat sağlayan.
- ❖ Şeytanın etkisine izin vermeyen.
- ❖ Her an vicdanın sesiyle hareket etmeyi sağlayan.
- ❖ Katıksız, sadece Allah'a yönelmiş bir ruh hali veren.
- ❖ Sadece Allah'ı ve inananları dost edinmeyi sağlayan.
- ❖ Allah'a yakınlaşmak için çok şiddetli bir çaba harcatan.
- ❖ Allah'a her an şükredici olmayı sağlayan.

- ❖ Gizli ve açık infak etmeyi unutturmayan.
- ❖ Her güçlüğe sabredebilecek, kesinlikle yılmayan bir kararlılık veren.
- ❖ Üstün bir ahlak kazandıran.
- ❖ Gösterilen mümin alametlerinde süreklilik sağlayan.
- ❖ Takvada yarışıp öne geçiren bir imana sahiptir.

Nasıl Bir Kader Anlayışına Sahiptir?

- ❖ Herşeyin bir kader ile yaratıldığını.
- ❖ Doğumdan ölüme kadar her olayı, Allah'ın özel olarak planladığını.
- ❖ Her olayın ancak Allah'ın takdir ettiği zamanda gerçekleşeceğini,
- ❖ Allah'a karşı kalbi tam tatmin bulmuş olarak bağlanmak gerektiğini.
- ❖ Gönülden boyun eğici olmanın makbul olduğunu.
- ❖ Allah'ın tüm zamanları tek bir an içinde gördüğünü.
- ❖ Katıksızca sadece Allah'a teslim olmanın gerekliliğini.
- ❖ Her ne yaparsa yapsın sonucu belirleyecek olanın Allah olduğunu.
- ❖ Allah'a tam bir teslimiyet gösterdiği takdirde asla mahzun olmayacağını.
- ❖ Allah'ın yarattığı her görüntüden razı olması gerektiğini bilir.
- ❖ Başına gelen herşeyin Allah'tan olduğunu bildiği için;
  - heyecana kapılmaz.
  - üzüntü ya da sıkıntıya düşmez.
  - paniğe kapılmaz.

- umutsuzluğa düşmez.
- sıkıntı ve stres yaşamaz.
- endişeli bir ruh haline girmez.
- kızgınlık duymaz.
- "keşke" demez.
- ani ve aşırı tepkiler vermez.
- ölüm karşısında üzüntü duymaz.
- elinden gidene ve kendisine isabet edene üzülmez.

Nasıl Bir Düşünce Yapısına ve Nasıl Bir Akla Sahiptir?

- ❖ Kuran'ı gereği gibi, iyice düşünen.
- ❖ Herşeyi Kuran mantığıyla değerlendiren.
- ❖ Herşeyi pozitif düşünen.
- ❖ Vicdanın yönlendirdiği şekilde hareket eden.
- ❖ Herşeyi kaderde Allah'ın takdir ettiği şekilde meydana geldiğini bilerek düşünen.
- ❖ Her olayın ardında gizlenen hayır ve hikmeti görmeye çalışılan.
- ❖ Ayakta iken, otururken, yatarken, her an daima Allah'ı düşünen.
- ❖ Allah'ın varlığını ve yaratışındaki sanatını derin derin düşünen.
- ❖ Öncelikli olarak Allah'ın dikkat çektiği konuları ve iman hakikatlerini araştırıp, düşünen.
- ❖ Sorularının cevaplarını sadece Kuran'dan bulan.
- ❖ Aksamalar karşısında çözümünü hep Kuran'da arayan.
- ❖ Daima dinin lehine düşünen.

- ❖ Vesvese geldiğinde şeytandan olduğunu düşünüp, Allah'a sığınan.
- ❖ Müminler hakkında hüsn-ü zanla düşünen.
- ❖ Başkalarının ihtiyaçlarını düşünebilen.
- ❖ Aciliyetli konuları tespit edip onlara öncelik verebilen.
- ❖ Hak ile batıl arasında Kuran'a uygun kıyaslar yapabilen.
- ❖ Temiz bir akıl ile düşünebilen.
- ❖ Kendi yaratılışını düşünen.
- ❖ Kıyameti düşünen.
- ❖ Hesap gününü düşünen.
- ❖ Cenneti ve özellikle de cehennemi düşünüp öğüt alan.
- ❖ Kendisine yöneltilen öğütleri iyice düşünen.
- ❖ Kendi nefis muhasebesini iyi yapabilen bir akıl ve düşünce yapısına sahiptir.

Nasıl Bir Sevgi Anlayışına Sahiptir?

- ❖ Allah'ı herkesten ve herşeyden fazla sever,
- ❖ Peygamberimiz (sav)'e duyduğu sevgi, tüm inananlara duyduğu sevginin üstündedir.
- ❖ Müminlere olan sevgisi Allah'ın rızasına dayalı bir sevgidir.
- ❖ En çok sevdiği kişiler, Allah'ın rızasını kazanmaya en çok çaba harcayan, en takva olduğunu umduğu kişilerdir.
- ❖ Dünya hayatının süslerine karşı tutkulu bir sevgi hissetmez.
- ❖ İşlediği hayırların karşılığında Allah'ın sevgisi dışında hiçbir ücret istemez.
- ❖ Allah'a ve elçisine karşı başkaldıranlara karşı asla bir sevgi duymaz.

❖ Bir şeye karşı duyduğu sevgi ve ihtiyaç, o konuda fedakarlık göstermesini engellemez.

Nasıl ve Neler Hakkında Konuşur?

- ❖ Allah'ı en güzel isimleriyle tesbih eder.
- ❖ Sözü en güzelini söyler.
- ❖ Gelecekte olacak bir olay için her zaman için "Allah dilerse" anlamındaki "İnşaAllah" kelimesini kullanır.
- ❖ Allah'ın sanatını yansıtan her güzelliği gördüğünde "MaşaAllah" diyerek Allah'ın şanını yüceltir.
- ❖ Allah'ın en hoşnut olacağını umduğu sözü söyler.
- ❖ Konuşmalarında ayetleri hatırlatarak konuşur.
- ❖ Hikmetli konuşur.
- ❖ Kısa, özlü ve anlaşılır konuşur.
- ❖ Boş ve yararsız konuşmalar yapmaz.
- ❖ İhtiyaca yönelik konuşur.
- ❖ Yalan söz söylemez.
- ❖ Anne ve babasına karşı "öf" bile demeyecek kadar saygılı konuşur.
- ❖ Yumuşak söz söyler.
- ❖ Konuşmalarıyla karşı tarafa güvenilir olduğunu hissettirir.
- ❖ Olabildiğince samimi, sade, içinden geldiği gibi konuşur.
- ❖ Gizli konuşmalardan kaçınır.
- ❖ Söylediği sözün ne anlama gelebileceğini bilerek ve iyi düşünerek konuşur.
- ❖ Öğüt vererek konuşur.
- ❖ Bir eve girdiğinde önce Kuran'da belirtildiği gibi "selam" sözünü söyler.

- ❖ Cahillerle karşılaştığında onlarla cahilce söze dalmaz, "selam" diyerek geçer.
- ❖ İftira içeren bir söz söylemez.
- ❖ Ve bu tarz konuşmalara katılmayarak, onurlu olarak geçer.
- ❖ İyi ve güzel tavırları teşvik edecek ve kötü davranışlardan kaçındıracak şekilde konuşur.
- ❖ Sesinde orta bir yol tutar, bağırarak konuşmaz.
- ❖ Ağzından çıkan her sözden sorumlu olduğunu bilir.
- ❖ Boş ve gereksiz amaçlar için yemin edip durmaz.
- ❖ Konuşmalarında kimseyi ayıplayıp, kötülemez.
- ❖ Dedikodu yapmaz.
- ❖ Vicdanı harekete geçirecek etkili sözler söyler.

Nasıl ve Nelere Dua Eder?

- ❖ Herşeyde Allah'a dönüp yönelerek.
- ❖ Yalnızca Allah'a dua ederek ve yalnızca O'ndan yardım dileyerek.
- ❖ Allah'ın her duaya icabet eden olduğunu bilerek.
- ❖ Allah'ın şahdamarından daha yakın olduğunu ve her düşündüğünü anında duyduğunu bilerek.
- ❖ Allah'ı en güzel isimleriyle tesbih ederek ve bu isimlerinin anlamlarını derin derin düşünerek.
- ❖ Dua ederken Allah'tan istekte bulunma konusunda sınır koymayarak.
- ❖ Duanın bir şekli olmadığını, Allah'ın rızasını kazanmak için yapılan her hareketin bir dua olduğunu bilerek.
- ❖ Dua etmek için özel bir mekan ve yere gerek olmadığını, her zaman, her yerde dua edebileceğini bilerek.

- ❖ Allah'a karşı olabilecek en saygılı şekilde dua eder.
- ❖ Sadece sıkıntı ve ihtiyaç içindeyken değil, bolluk ve nimet içerisindeyken de dua eder.
- ❖ Dualarının arkasından verilen nimetlere nankörlük etmez.
- ❖ Duası samimi ve içtendir.
- ❖ Allah'a yalvara yalvara, için için dua eder.
- ❖ Gösteriş için dua etmez.
- ❖ Korku ve umut taşıyarak dua eder.
- ❖ Kendisi için olduğu kadar hatta daha da fazlasıyla peygamberler ve diğer müminler için de dua eder.
- ❖ Müminlerin sağlığı, güvenliği, rahatı, zenginliği ve gücü için dua eder.
- ❖ Allah'a yakınlaşmak, başarılı olmak, din ahlakını en iyi şekilde yaşayabilmek ve güzel ahlakta sabır gösterebilmek için dua eder.
- ❖ Dünyada ve ahirette Allah'ın en güzelini vermesi, nimetlerini artırması için dua eder.
- ❖ Hiç kimsenin müminlere zarar verememesi için dua eder.
- ❖ Düşmanlarının hor ve aşağılık kılınmaları ve yaptıklarının karşılığını bulmaları için dua eder.
- ❖ Kuran'da yer verilen peygamber dualarını kendisine örnek alır.
- ❖ Dualarının sonunda **"gerçekten hamd alemlerin Rabbi olan Allah'ındır"** (Yunus Suresi, 10) diyerek Allah'ı tesbih eder.

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok açık bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini gör-

mekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorisinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır. Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunmadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır? Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemiştir. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabi-

leceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı. Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu. Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s.2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, *Origin of Life*, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("*New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life*", *Bulletin of the American Meteorological Society*, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330) Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, *Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules*, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmazla girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilmemektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950} 'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50} 'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır. Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi ol-

madan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teori-nin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığını anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez. Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "*Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz*" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, *The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition*, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalar-ken nesilden nesile boyunları uzamıştı. Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüş-tüğünü iddia etmişti. (*Charles Darwin, The Origin of Species: A Fac-simile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184*)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20 .yüzyılda gelişen genetik bi-limiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin son-raki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mu-tasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyon-larca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi

sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler. Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir.

Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdır. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir. Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler" in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşıırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tara-

findan yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, *Science on Trial*, New York: Pantheon Books, 1983, s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunu birtakım yaratıklarından geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

- 1- *Australopithecus*
- 2- *Homo habilis*
- 3- *Homo erectus*
- 4- *Homo sapiens*

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "*Australopithecus*" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin *Australopithecus* örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower*, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of *Australopithecines* in Human Evolution: Grounds for Doubt", *Nature*, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırılar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, *Australopithecus*lar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanmamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "*Homo sapiens*'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", *Scientific American*, Aralık 1992)

Evrimciler "*Australopithecus* > *Homo habilis* > *Homo erectus* > *Homo sapiens*" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus*, *Homo habilis* ve *Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, *Science*, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, *Physical Anthropology*, 1. baskı, New York: J. B. Lippincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, *Olduvai Gorge*, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası *Homo erectus* sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, *Homo sapiens neanderthalensis* ve *Homo sapiens sapiens* (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanimsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açık ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğerle

karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim. Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemde geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırınsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar.

Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir

canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücrelerini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskopunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retina ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen

yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti mey-

dana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapmadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarı ne kadar gürültülü de olsa beyin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir. Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojiye çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılammıştır.

En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler

son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme alanında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç

boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorisinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorisinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemle-

rini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağın yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitilmiş insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür.

Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlarıdır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha

aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah, Hicr Suresi'nde de, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülediklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyü'nün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyü'nün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa): "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşür-

düler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsunü, ayetteki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyüün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir.

Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s. 43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler" in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

*... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden
başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen,
hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)*

